

SCIENCE
ACTION

ТРИЛЪР 28

МАЙСТОРСКА ФАНТАСТИКА

МЕЧЪТ НА ОСМОГЛАВИЯ

МЕЧЪТ НА ОСМОГЛАВИЯ МАЙСТОРСКА ФАНТАСТИКА

Превод: Кънчо Кожухаров, Христо Поцаков, Вихра Манолова, Юлиян
Стойнов, Красномир Крачунов

chitanka.info

КЪНЧО КОЖУХАРОВ
ТОПКАТА

РАДОСТ

Въздухът е топъл и сух и при всеки отскок топката грапаво се отърква в дланта ми, преди да се укроти. Съотборниците ми до един са покрити, но не се притесняват много, защото знаят, че пазачът ми е слаб. Ето го — разтворил широко крака и разперил ръце, сякаш да скрие зад гърба си своята неувереност. Туп, туп, туп-туп. Нарочно дриблирам твърде близо пред него. Не посмява да посегне. Стои все така непоклатимо. Какво пък, сега ще те видим. Лъжливо движение, крачка наляво, после рязко сменям посоката. Моят човек се полъгва и залита. Отминавам го, без да го погледна: сега ще ме преследва самоотвержено, без да успее да ме стигне. Влизам в наказателното поле успоредно с техния център и отскачам. Той е с половин глава по-висок, синхронизирал е крачките си с моите и чадърът изглежда почти сигурен. За подаване не може и да се мисли — скъпите ми съиграчи не са се помръднали. Удължавам, доколкото мога, скока си, като същевременно се завъртам. В мига, когато съм с гръб към коша и на сантиметри от земята, шутирам. Ръката на центъра се размахва някъде безнадеждно встрани и той тронаво се приземява. Дватама дружно извърщаме глави. Топката лениво достига таблото, изпищява от силния фалц и се устремява към коша. Вече зная, че съм уцелил. Половин секунда по-късно го осъзнава и публиката и изревава от задоволство — топката обикаля два пъти обръча, преди да се мушне в мрежичката. Красив кош. Бавно се затичвам обратно, двама от нашите ме потупват одобрително по рамото. Печелим и този мач. Още няколко минути и отиваме на финала.

МАГИЯ

На завоя на голямата алея се разделиха и момчето тръгна само по диагонал през парка. Слънцето изпъстряше част от листата на дърветата, някъде избарабани кълвач, косовете пееха. Беше приятно топло и умората уютно се наместваше в тялото и мислите му, като изместваше постепенно радостта от играта.

Замалко щеше да подмине храсталака, когато нещо трепна в крайчеца на окото му. За миг топката и момчето се втренчиха един в друг. То отмести клонките, приведе се и я перна с пръсти. Тя отскочи и послушно застана в ръката му: чисто нова, с непозната емблема и надпис като на арабски. Изглеждаше невъзможно някой да я забрави или изпусне в храстите и все пак тя беше тук. Момчето се усмихна на късмета си — топката го привличаше безмерно. Стори му се, че и тя е доволна от своя късмет. Беше като зрял домати, като свежи устни, като залязващо слънце.

БАЩАТА

Влезе в двора, въртейки топката на пръста си. На масата под асмата баща му внимателно постави огромната чаша и се обърна към него. Бавно преглътна кафето и каза:

— Здравей, победителю!

Момчето му подхвърли топката.

— Здравей! Виж какво намерих.

Без да става, мъжът я пое и задриблира до стола. Ръката му се спусна към земята, а ударите зачестиха като барабанен бой. После с едно движение на китката я отпрати към сина си.

— Разкошна е! Това ли е наградата?

— Тц. Финалът е в неделя — рече момчето, докато седеше. — Откъде знаеш, че сме били?

Баща му побутна каната към него.

— Вземи си чаша.

— Не искам — то продължи да подхвърля топката и да я върти на пръста си. — Толкова ли ми личи?

— Не бих казал. По-скоро професионална деформация. Все пак имам двацет години практика.

— Щом си толкова деформиран, ела в неделя да наблюдаваш публиката. Така щурее, че можеш да умреш от смях. Психология на тълпата — така ли беше?

Доволна усмивка.

— Ще дойда, разбира се. Но не заради публиката.

ПУБЛИКА

Сто чифта загорели нозе подскочат в такт край игрището. Сто гърла възторжено скандират името на сина му. Струваше си да дойде и заради публиката, например заради онези две хлапачки, които сега, след сигнала на съдията, увиснаха с писъци на врата на сина му. Бащата се надига и се измъква набелязано в суматохата.

СИНЪТ

— Защо си тръгна?

— Видях, че ще празнувате, и реших, че мога да те поздравя и по-късно.

— Хареса ли ти?

— Беше най-добрият.

— Не питам за мене.

— А, публиката? Много беше приятно. Отдавна не съм усещал такова чисто излъчване. Само радост, без каквито и да е отрицателни емоции. Блазя им. Никакви проблеми нямат.

Нещо в тона на бащата кара момчето да застане нащрек.

— А аз?

— Нали ти казах, беше най-добрият. Това е голям проблем.

— Не разбирам.

— Наесен ще си в университета. Доколкото те познавам, ще си вземеш изпитите. За това си достатъчно добър. Доколкото те познавам, ще искаш да влезеш в университетския отбор. Може и да не те вземат.

— Но ти сам каза...

— Че беше най-добрият. Ту-ка! На фона на останалите. Ти си с една класа над всички тукашни кандидат-звезди и това може да ти изяде главата. Не се сравнявай с тези, които са ти под ръка. Даже не и с най-добрите. Ако искаш някой ден да си на върха, не си издигай кумири.

— Все пак трябва да се сравнявам с някого.

— От време на време — може. А иначе — само със себе си. Днес трябва да си по-добър от вчера. Утре — по-добър от днес. Това е. Съвсем просто, но иска много работа.

Тишина. Страните на момчето леко са се зачервили. То упорито присвива устни.

— Днес бях по-добър от вчера. А вчера — от онзи ден.

Мъжът повдига въпросително вежди.

— Откакто намерих топката, тренирам всеки ден. Просто е невероятно удоволствие да я пипаш. Имам чувството, че е жива — момчето неуверено се усмихва. — Сякаш е омагьосана принцеса.

— Радвам се да го чуя — казва съвсем сериозно бащата, а погледът му умислено се плъзга встрани.

МАГИЯ

Другите излизат от съблекалните и тръгват към изхода, като още отсега вдигат капишони или нахлузват шапки — този декември се оказа доста лют.

— Чао, шампионе — ме поздравява нестроен хор, точно когато шутирам от дъгата.

— Чао — вдигам приветствено ръка след приземяването. Топката завършва полета си в мрежичката, а аз се втурвам напред, за да я подхвамна при отскока и да я забия в коша. Както винаги два сантиметра не ми достигат и тя отлита обратно. Някъде около центъра я настигам и вихрено атакувам противоположния кош, този път успешно.

— Кога почваш сесията? — треньорът грижливо, един по един, оправя пръстите си в ръкавиците.

— В сряда съм на математика.

— Нямах много време — опитва се той да изглежда загрижен, докато аз чинно стоя, въртейки топката в ръце. Странно, след година и половина непрекъснатата игра тя изглежда съвсем нова. Само надписът се е поизтрил и едва ли някой би могъл да разчете останалите неясни криволици.

— Ще го взема, тренер — уверявам го. — Не съм вече заек, знам как да уча.

— Добре, добре. Приятна вечер — и докато крачи към вратата, подхвърля през рамо. — Все пак не се преуморявай. Знаеш, че не си достатъчно висок, за да забиваш топките в коша.

Сега ще хлопне външната врата, ще се върне на пръсти и ще наблюдава иззад завесата как се нося ту към единия, ту към другия кош, за да тренирам отскока си. После ще си тръгне, горд, че е успял да мотивира най-обещаващия си играч да работи цял час, след като другите са си отишли, борейки се със самотата и умората. Умората! Откакто намерих топката, не съм се чувствал уморен. Тя е едновременно приятел и противник. Тя ме възбужда и въодушевява. Тя

е като мечтана награда, като възторжения рев на публиката, като нова любовница.

ПУБЛИКА

Залата кънти, стените вибрират, вратите към фоайето са изплезили синкави езици от дим. На третия ред почервенял кръглолик запалянко, на косъм от инфаркта, е обърнал гръб на игрището и дирижира плътната група почитатели на единия отбор, която с цяло гърло отбелязва изравнителния кош в последните секунди. Продължения! Бащата изважда кърпичка и попива потта от челото и врата си. Като я прибира, с учудване забелязва, че ръцете му треперят.

ПРОФЕСИОНАЛИЗЪМ

Сами ми прави идеален заслон. Преминавам край него и зад гърба си тиквам топката в ръцете му. Спирам рязко и пазачът ми продължава неудържимо извън игрището. Човекът на Сами, който не е забелязал подаването, го изоставя и се хвърля към мен. Удължавам заблудата му, като небрежно отскачам и сетне с удоволствие го наблюдавам как се носи като гигантски паяк на фона на тавана, опулил очи в празните ми ръце. Оглушителен рев ми съобщава, че Сами е вкарал.

Най-после нещо радостно този ден — печелим мача.

СИНЪТ

— Какво стана с оная топка? Още ли тренираш с нея?

— От време на време. Иначе я нося на всички турнета. Тя ми е талисманът.

„Глупаво започнах. Трябва да сменя гамбита“ — казва си бащата и премерва добре тона си, за да се получи полуконстатация-полувъпрос:

— Не изглеждаш особено радостен.

— Нямам причина.

— Защо? Спечелихте, ти игра великолепно...

Свиване на раменете.

— Играта не ти ли доставя удоволствие?

— Много рядко. След като си играл три години като професионалист, можеш да мислиш само за победата. Другото няма значение.

— Даже публиката? Тя те обожава.

— Гледам да не я забелязвам. Между другото, вече не е същата. Сякаш са я подменили. Станала е като въртоп. Стреми се да ме погълне и трябва да се боря с все сила, за да остана на повърхността. Щом свърши мачът, разбирам, че е изсмукала от мен и радостта, и майсторлъка, и дори умората, и че не съм потънал просто защото ме е оставила обран като празна шушулка.

— Значи и ти си усетил — бавно отронва бащата, а очите на сина му се впиват в неговите като две черни остриета. — Лицата са същите, някои ги помня от години, но хората са се променили. Когато техните любимци побеждават, вече не се радват, а злорадстват. Радват се с отрицателен знак — затова, че противниковият играч не е вкарал или се е контузил, или пък са го изгонили. Това не е публика. Поне не такава, заради която да си заслужава да играеш. Не си ли мислил да се откажеш?

— Не мога. Не играя само заради публиката, играя и заради себе си.

— Но това вече не ти носи нищо.

— Не е тъй. Като оставим настрана парите, това е въпрос на гордост. Играта е нещото, което умея най-добре. Може би по-добре от всеки друг. Ще трябва да се преборя.

ПУБЛИКА

Половината от публиката, която ме обожава, ме освирква, другата половина освирква съдията. Треньорът ме извиква на резервната скамейка — натрупах четири фала, а в края на мача ще му трябвам.

Той седна, извади от сака неостаряващата топка и я запремята в ръцете си. Внезапно усети, че всичко му е опротивяло — дори и топката. Погледна я с отвращение. Беше като яйце на гигантски паяк, като смъртоносна мина, като кървясало око на великан.

Баща ми е прав: тия не могат вече да се радват, а само да злорадстват. Ето пак — свиркат, подиграват се и се смеят. Сигурно някой е опитал да стреля отдалеч и не е уцелил. Да свиркат, много ми пука.

Той подложи топката зад тила си и се отпусна назад. После уморено затвори очи.

МАГИЯ

Къде съм, Господи? Откъде се взе тази кръгла зала, тези екрани, тези странни, безстрастни създания? Защо не ме забелязват, защо не мога да помръдна? Не, не са екрани, а прозорци — прозорци със стъкла, през които сигурно се вижда само в едната посока. Защото зад тях е спортната зала с бушуващата публика и с моите съотборници. И никой нищо не забелязва. Вдясно зад прозореца е масажистът, който седеше до мен, а вляво — треньорът. Пак са от двете ми страни, но са отдалечени на двайсет метра. А чия е тази глава точно отпред? Жалко, един от тия странни хора ми пречи да видя номера на фланелката. Слава Богу, става. Колко неприятно лице има. Безжизнено като гипсов бюст. Господи, десетка! Моят номер! Ако това съм аз, къде се е побрала цялата тая стъклена сфера? Стената беше зад гърба ми. Ще полудея. Хайде, спокойно, момче, спокойно! Поеми дъх, издишай бавно и помисли. Мисли! Първо: това призраци ли са или хора? Хора са, ако се съди по това, как се беше огънал столът под оня, който стана. А може и да не са точно хора, а някакви извънземни. Какво ли правят?... Наблюдават. Наблюдават, само че не мача, а публиката. Какво пък толкова интересно може да има в публиката? Хм, не разбирам. Значи наблюдатели. Наблюдатели е точната дума. Очите им са алчни, очите им са като въртоп, който иска да изсмуче всичко. Какво ли пък можеш да изсмучеш от публиката? Интересно, топката лети насам и ще падне точно върху тавана на стъклената зала. Дали ще го пробие?

Залата потрепна в ръцете му, той се напрегна и я хвърли към съдията. Съдията пое топката, без да забележи смяната, и я подаде на играча до него.

РАДОСТ

Отначало се засмя тихичко, но сетне ясно си представи как съществата в стъклената зала щуро се тупкат заедно с нея по цялото игрище и смехът му се смеси с възгласите на публиката, а по бузите му потекоха сълзи. Треньорът го погледна с недоумение — отборът желязно губеше — но после сам се зарази и, хълцайки, даде знак на съдията, че иска смяна.

Така две минути преди края той влезе отново в игра, ухилен до ушите, с актив от четири фала и пасив — за целия отбор — от девет точки. Времето потече лениво като мед и мъжът успя да се наслади на всички избледнели и потънали в паметта му неща, които изведнъж възкръснаха и върнаха някогашните си цветове — на безпогрешния дрибъл и вихрените пасове, на красивата парабола, завършваща в коша, на свършените финтове и растящата еуфория на публиката, която беснееше по трибуните и не вярваше на очите си. А в последните секунди, когато успя да открадне топката от противника и се устреми към коша, възторгът на тълпата му даде сили за онзи невероятен скок от чертата на фала, при който за миг видя обръча отвисоко — точно преди да забие с две ръце победния кош. Публиката избухна, избухна и топката. Ослепителни бръчици прорязаха повърхността ѝ и, затворил очи, той усети топъл лъх върху лицето си. Съиграчите му бяха прекалено възбудени, за да обърнат внимание на сълзите му, макар че някои доста се учудиха на начина, по който събираше червените гумени дрипи от пода — безкрайно внимателно, сякаш отломъци от прекрасна кристална ваза.

УРСУЛА ЛЕ ГУИН

ДУМАТА ЗА ОСВОБОЖДАВАНЕ

Къде ли се намираше? Подът бе твърд и слизест, въздухът — черен и вонящ, и това като че ли бе всичко. С изключение на главобола. Проснат на лепкавия под, Фестин изохка и после рече: „Жезъл!“ Неговият елшов магьоснически жезъл не се появи в ръката му и той разбра, че е в опасност. Седна и понеже нямаше жезъл, с който да получи истинска светлина, промърмори някаква Дума и запали искра между палеца и показалеца си. От искрата се разгоря блуждаещо огънче и немощно се търкулна с пращане във въздуха. „Вдигни се!“ — каза Фестин и огнената топка се заклатушка нагоре, докато освети сводест люк — толкова високо, че когато Фестин за миг се пренесе в топката, видя собственото си лице четирийсет фута подолу като бледа точка в тъмнината. Влажните стени не отразяваха светлината; от нощ бяха изтъкани те, с магия. Той се върна в тялото си и каза: „Стига.“ Топката угасна. Фестин седна в тъмното, пукайки с пръсти.

Изглежда беше омагьосан внезапно, от засада, защото последното, което си спомняше, бе как се разхожда вечерта из собствените си гори и приказва с дърветата. Напоследък, през тези самотни години в средата на живота му го мъчеше чувството за пропиляна, неизразходвана сила; и за да се научи на търпение, напусна селата и отиде да разговаря с дърветата и най-вече с дъбовете, кестените и сивите елши, чиито корени общуваха непрекъснато с течащата вода. От шест месеца не бе продумал с човек. Вършеше само най-необходимото, не правеше заклинания и не безпокоеше никого. Кой го беше омагьосал и затворил в този смрадлив кладенец? „Кой?“ — попита той стените и едно име бавно се събра върху тях и потече надолу към него като мазна черна капка — пот, избила от шуплите на камъка и спорите на плесента: „Воул“.

Мигом самият Фестин се обля в студена пот.

За пръв път беше чул за Воул Жестокия много отдавна.

Говореше се, че той е повече от магьосник, но все пак по-малко от човек; минавал от остров на остров из Външния разлив, като развалял стореното от древните, поробвал хората, изсичал горите, увреждал пол ята и затварял в подземни гробници всеки вълшебник или маг, който се опитвал да му противостои. Бегълците от Опустошените острови разправяха винаги едно и също — че черен вятър го пренесъл една вечер през морето. Следвали го корабите му с роби — тях вече ги бяха виждали. Но никой никога не беше виждал самия Воул... По островите имаше много хора и създания на злото и Фестин, тогава млад маг, погълнат от собственото си обучение, не бе обърнал много внимание на историите за Воул Жестокия. „Аз мога да защитавам този остров“ — беше си помислил той, знаейки неизпитваната си досега сила, и се бе върнал при своите дъбове и елши, при шума на вятъра в листата им, при ритъма на растежа в кръглите им стволлове, клони и вейки, при аромата на слънчевата светлина върху листата и тъмната подпочвена вода около корените. Къде бяха сега старите му приятели дърветата? Дали Воул беше унищожил гората?

Най-после окончателно разбуден и изправен на краката си, Фестин направи със сковани ръце два широки маха и високо произнесе едно Име, което можеше да взриви всички ключалки и да разбие всяка направена от човек врата. Но стените бяха пропити с нощен мрак и с името на своя строител и нито чуха, нито обърнаха внимание. Името отекна с такъв плясък в ушите на Фестин, че той се строполи на колене и зарови глава в ръцете си, докато ехото не отмря в сводовете над него. След това, все още разтърсен от ответния огън, той седна умислен.

Другите бяха прави: Воул бе силен. Тук, на негова почва, в сътворената със заклинание тъмница магията му би устояла на всяка пряка атака, а и силата на Фестин беше намалена наполовина от загубата на жезъла. Но дори неговият похитител не можеше да отнеме присъщите само нему сили на Пренасяне и Преобразяване. Така че след като потърка двойно по-силно болящата го сега глава, той се преобрази. Тялото му тихо се разтвори в облак от фина мъгла.

Лениво и провлачено мъглата се вдигна от пода и се понесе нагоре край лигавите стени, докато не откри тесен като косъм процепа там, където сводът се съединяваше със стената. Капчица по капчица тя се процеди през него. Беше почти изцяло преминала през процепа,

когато горещ вятър — горещ като пещ — я налетя, разпръсквайки и изсушавайки капчиците. Мъглата бързо се просмука обратно под свода, спусна се по спирала на пода, придоби образа на Фестин и легна задъхан. За самовглъбените магове като Фестин преобразяването е емоционално усилие; когато към него се прибави потресът от нечовешка смърт в приетата форма, усещането е ужасно. Някое време Фестин лежа, като едва дишаше. В добавка го беше яд на самия него. Да се опита да избяга, преобразен като мъгла, беше много елементарна идея. Всеки глупак знаеше номера. Вероятно Воул беше оставил в засада горещ вятър. Фестин се сви на малък черен прилеп, литна към тавана, преобрази се в тънка струйка чист въздух и се процеди през цепнатината.

Този път се измъкна и вече подухваше леко към прозореца на залата, в която се озова, когато острото чувство за опасност го накара да се свие в първата малка, здрава форма, която му дойде в главата — златен пръстен. Точно навреме. Арктическият ураган, който щеше да разхвърли въздушния му образ в необратим хаос, само леко охлади пръстена. Докато вихрушката отминаваше, той лежеше на мраморния плочник и се чудеше в какъв вид може най-бързо да излезе през прозореца.

Търкулна се встрани твърде късно. Огромен трол с безизразно лице прекоси с кънтящи стъпки помещението, спря и с огромната си, сякаш от варовик ръка хвана бързо търкалящия се пръстен и го вдигна. Тролът прекрачи до люка и като промърмори заклинание, го вдигна за железната дръжка. После пусна Фестин долу в тъмнината. Той прелетя четирийсет фута и се приземи на каменния под — звън-н.

Възвърна истинския си образ, седна и унило разтърка натъртения си лакът. Стига преображения на празен стомах.

Мечтаеше до болка за жезъла си, с който би могъл да си набави царска трапеза. Без него, въпреки че можеше да командва някои сили и заклинания, той не можеше да преобрази или призове никакъв материален предмет — нито мълния, нито агнешки котлет.

„Спокойно“ — рече си Фестин и щом възстанови дишането си, разтвори тялото си в безкрайното изящество на летливите масла и се превърна в миризма на пържещ се агнешки котлет.

Отново се пренесе през цепнатината. Тролът-пазач задуши подозрително, но Фестин вече се бе преобразил в сокол и размахваше

крила към прозореца. Тролът се хвърли към него, не уцели с няколко ярда и изрева със страшен каменен глас: „Ястреба, дръж ястреба!“ Фестин пикира над омагьосания замък към своята гора, която тъмнееше на запад. Светлината на слънцето и блясъкът на морето го заслепяваха. Той се носеше като стрела по вятъра. Но една още по-бърза стрела го намери. Той изкрещя и падна. Слънцето, морето и кулите се завъртяха около него и угаснаха.

* * *

Свести се на усойния под на тъмницата с ръце, коса и устни, лепкави от собствената му кръв. Стрелата беше ударила крилото на сокола — рамото на човека. Легнал неподвижно, той промълви заклинание, за да затвори раната. Сега можеше да седне и да си припомни по-дългото и сложно целебно заклинание. Беше загубил доста кръв и, заедно с нея, сила. Хлад имаше в мозъка на костите му; дори целебното заклинание не можеше да ги затопли. Мрак имаше в очите му, дори когато запали блуждаещото огънче и освети смрадливия въздух: същия мъглив мрак, надвиснал над неговата гора и малките градчета на неговата земя, които бе видял при полета си.

Защитата на тая земя зависеше от него.

Не можеше отново да се опитва да бяга направо. Беше твърде слаб и уморен. Прекалено се бе доверил на мощта си и бе загубил силата си. Какъвто и образ да приемеше отсега нататък, той щеше да споделя слабостта му и да бъде заловен.

Сви се разтреперан и остави огънчето да запращи с последния лъх на блатен газ. Миризмата докара пред мисления му взор блатата, които се простираха от стената на гората надолу към морето, любимите му блата, където жив човек не стъпваше, където есен лебедите летяха отмерено и дълго, където между застоялите локви и островите от тръстика към морето течаха бързи, тихи ручейчета. Ех, да можеше да бъде риба в някое от тези ручейчета или — още по-добре — да почива скрит нагоре по течението, близо до изворите в гората, в сянката на дърветата, в прозрачната кафява вода на вировете под корените на елшите...

Това беше голяма магия. Фестин я изпълни като всеки друг човек, който в изгнание или опасност бленува за родната земя и вода, вижда и мечтае за прага на къщата си, за масата, където се е хранил, за клоните пред прозореца на стаята, в която е спал. Всеки освен великите магове успява да направи магията на връщането у дома само в сънищата. Но Фестин със студ, който проникваше от костния му мозък в нервите и вените, застана между черните стени, сви волята си в юмрук, докато тя не запламтя като свещ в тъмата на плътта му, и започна да твори велика и тиха магия.

* * *

Стените изчезнаха. Той беше в земята. Скалите и гранитните жили му бяха кости, подпочвената вода — кръв, корените на растенията — нерви. Като сляп червей той се движеше на запад през земята — бавно, обгърнат в тъмнина. И изведнъж хлад протече по гърба и корема му — жизнерадостна, неотразима, неизчерпаема ласка. С кожата си вкушаше водата, усещаше течението, и бдящите му очи съзряха отпред дълбокия кафяв басейн между огромните корени-подпори на една елша. Той се стрелна, сребрист, напред в сянката. Бе свободен. Бе у дома си.

Водата изтичаше от чистия извор, сякаш Времето бе спряло. Легна върху пясъка на дъното и остави течащата вода — по-силна от всяко целебно заклинание — да успокои раната му и с прохладата си да отмие по-острия студ вътре в него. Но докато почиваше, усети и чу разтърсващи, тежки стъпки. Кой ли ходеше сега из гората му? Прекалено уморен, за да се опита да промени формата си, той скри блестящото си тяло на пъстърва под арката на елшовия корен и зачака.

Огромни сиви пръсти бръкнаха слепешком във вира и разбъркаха пясъка. В полумрака над водата нарастваха и изчезваха, и пак се появяваха неясни лица и безизразни очи. Мрежи и опипващи ръце. Те го пропуснаха веднъж, дважд, а след това го уловиха и вдигнаха, извиващ се, във въздуха. Той се силеше да приеме собствения си образ и не можеше, неговата собствена магия за връщане у дома го обвързваше. И като се задъхваше и давеше със сухия, ясен, ужасен въздух, се гърчеше в мрежата.

Агонията не преставаше и той не усещаше нищо друго.

Измина много време и започна да осъзнава, че отново е в човешкия си образ; някаква остра, кисела течност беше налята насила в гърлото му. Времето се прекъсна отново и той се намери проснат ничком на усойния под на гробницата. Отново бе в ръцете на врага си. И макар че пак можеше да диша, не беше далеч от смъртта.

Сега студът го бе обхванал целия, а троловете, слугите на Воул, изглежда бяха натрошили крехкото тяло на пъстървата, защото при движение болка пронизваше гърдния му кош и едната предмишница. Начупен и безсилен той лежеше на дъното на изградения от нощ кладенец. Нямаше вече мощ да промени формата си, нямаше начин да излезе, освен един-единствен.

Докато лежеше неподвижно, почти извън властта на болката, Фестин си помисли: „Защо не ме уби? Защо ме държи жив тук?“ Защо никой не го беше виждал? С какви очи можеше да бъде видян, по каква земя върви? Той се бои от мен, въпреки че не ми останаха сили.

Казват, че всички вълшебници и могъщи люде, които е победил, живеят запечатани в гробници като тази, живеят година след година, опитвайки се да се освободят...

А ако някой избере да не живее?

Така Фестин направи своя избор. Последната му мисъл беше: „Ако греша, хората ще си мислят, че съм бил страхливец.“

Но той не се задържа много на тая мисъл. Изви глава леко встрани, затвори очи, пое за последен път дълбоко дъх и прошепна думата за освобождаване, която се произнася само веднъж.

* * *

Това не бе преобразяване. Той не се промени. Тялото, дългите крака и ръце, умелите пръсти, очите, които обичаха да гледат дървета и потоци, лежаха непроменени, но спокойни, съвършено спокойни и пълни със студ. Но стените изчезнаха. Изчезнаха изградените с магия сводове, стаите, кулите; горите и морето, и вечерното небе. Изчезнаха и Фестин слезе бавно по оттагъшния склон на хълма на живота, под нови звезди.

Като жив той притежаваше велика мощ, така че тук не забрави нищо. Като пламък на свещ вървеше из мрака на обширната земя. И щом си спомни, изрече името на своя враг:

„Воул!“

Призован, неспособен да се удържи, Воул идваше към него — плътна бледа сянка под звездната светлина. Фестин го доближи и другият се сви и изпищя като изгорен. Побягна, а Фестин го последва, последва го отблизо. Те изминаха дълъг път — над сухите потоци лава от големите угаснали вулкани, издигнали конуси към безименните звезди, през веригите от мълчаливи хълмове и долините с къса черна трева, край градовете или по неосветените им улици между къщите, от чиито прозорци не надничаше нито едно лице. Звездите висяха в небето — никой не залязваха, никой не изгряваха. Тук нищо не се променяше. Денят никога не идваше. Но те продължаваха — Фестин подкарваше другия пред себе си — докато стигнаха дотам, където много отдавна беше текла река, река от живата земя. На сухото дъно, между речните камъни, лежеше мъртвото тяло на старец — гол, с безжизнено вперени в невинните звезди очи.

„Влез“ — рече Фестин. Воул-сянката прохленчи, но Фестин се приближи. Воул се отдръпна, наведе се и влезе в отворената уста на мъртвото си тяло.

Тозчас трупът изчезна. Сухите камънаци блестяха чисти и неопетнени на звездната светлина. Фестин постоя малко и бавно седна между големите скали да почине. Да почине, не да спи; защото той трябва да пази тук, докато тялото на Воул, върнато в гроба му, се обърне на прах и цялата зла сила бъде разпръсната от вятъра и смита от дъжда в морето. Той трябва да стои на пост на това място, където веднъж смъртта беше намерила път към другата земя. Вече спокоен, безкрайно спокоен Фестин чакаше между скалите, където никога вече нямаше да тече река, в сърцето на страната, която нямаше крайбрежие. Звездите над него не помръдваха; и докато ги наблюдаваше, той бавно, много бавно започна да забравя гласа на ручейките и трополенето на дъжда по листата на горите на живота.

УРСУЛА ЛЕ ГУИН

ПРАВИЛОТО ЗА ИМЕНАТА

Господин Подхълмски излезе изпод хълма си усмихнат и запъхтян. Ноздрите му изстрелваха всеки дъх като двойна струйка пара, снежнобяла на утринното слънце. Г-н Подхълмски погледна ясното декемврийско небе и се усмихна още по-широко, показвайки снежнобелите си зъби. После слезе в селото.

— Утро, господин Подхълмски! — казаха селяните, когато той минаваше край тях по тясната уличка, притисната от къщи с конични и надвиснали покриви — досущ като дебели червени гъбени качулки.

— Утро, утро! — отговаряше той всекиму. (Разбира се, да пожелаеш на когото и да е добро утро не е на добро; споменаването просто на времето през деня бе съвсем достатъчно за толкова просмукано от Влияния място като остров Сатинс, където едно безгрижно подхвърлено прилагателно можеше да промени времето за цяла седмица.) Поздравяваха го всички: някои със симпатия, други с прозиращо пренебрежение. Малкият остров не разполагаше с никакъв друг вълшебник, така че той заслужаваше уважение — но как можеш да уважаваш един петдесетгодишен дебеланко с патешка походка и обърнати един към друг палци на краката, който изригва пара и се усмихва? Той и като специалист не беше кой знае какво. Фойерверките му бяха средна работа, а еликсирите — слабички. Омагьосаше ли някоя брадавица, често пъти след три дни тя пак се появяваше; доматиите, на които баеше, не ставаха по-големи от пъпешчета; а в редките случаи, когато в Сатинското пристанище влезеше чужд кораб, г-н Подхълмски винаги си стоеше под хълма — както обясняваше, от страх да не го урочасат. С други думи той беше вълшебник по същата причина, поради която кривогледният Ган беше дърводелец — по липса на друг. Селяните от това поколение се бяха примирили с лошо окачените врати и неефикасните заклинания и облекчаваха раздразнението си, като се държаха с г-н Подхълмски съвсем фамилиарно, като с обикновен съселянин. Те дори го канеха на вечеря.

Веднъж и той покани няколко души на вечеря и сервира великолепно меню със сребро, кристал, дамаска — печена гъска, искрящо Андрадес от 639-а година и сливов пудинг с твърда заливка, но беше толкова нервен през цялото време, че им отне радостта от хапването, а в добавка половин час по-късно всички отново бяха гладни. Той не обичаше никой да посещава пещерата му, та дори преддверието, отвъд което всъщност никой не беше и надниквал. Видеше ли към хълма да се приближават хора, винаги излизаше забързан да ги посрещне. „Хайде да седнем тук под боровете!“ — казваше с усмивка и махваше с ръка към еловата горичка. Когато пък валеше, предлагаше: „Хайде да пийнем нещо в кръчмата, а?“, макар всеки да го знаеше, че не пийва нищо по-силно от кладенчова вода.

Тая заключена пещера дразнеше любопитството на някои от селските хлапета и те надзъртаха и правеха набези, когато г-н Подхълмски не беше там; ала малката врата към вътрешната стая беше затворена с магия, а по изключение този път магията си я биваше. Веднъж две момчета, като мислеха, че вълшебникът лекува болното магаре на госпожа Рууна от Западния бряг, домъкнаха железен лост и брадвичка, но още при първото хласване с брадвичката по вратата отвътре долетя яростен рев и облак пурпурна пара. Г-н Подхълмски се беше върнал рано. Момчетата офейкаха. Той не се показва, тъй че нищо лошо не им се случи, но после разправяха, че ако сам не го чуе, човек не може да повярва колко мощен, ужасен, виещ бухоревосъсък може да издаде тоя дебеланчо.

Този ден програмата му беше да купи три дузини пресни яйца и половин кило черен дроб; освен това да посети къщурката на капитан Фогено, та отново да побее за зрение на очите на стареца (нещо съвсем безполезно, когато ретината е отлепена, ала г-н Подхълмски упорстваше); и най-накрая да си побъбри със старата Гуди Гулд, вдовицата на майстора на акордеони. Приятелите на г-н Подхълмски бяха повечето стари хора. Със здравите младежи от селото беше плашлив, а момчетата се стесняваха от него. „Той толкова много се усмихва, че ставам нервна“ — твърдяха всички те, като се цупеха и навиваха копринени къдри на пръста си. „Нервна“ беше модна думичка и всички майки сурово отвръщаха: „Вятър нервна, искаш да кажеш глупава. Господин Подхълмски е много почтен вълшебник!“

Като се раздели с Гуди Гулд, г-н Подхълмски мина покрай училището, което този ден беше на мерата. Понеже никой на остров Сатинс не беше грамотен, естествено нямаше книги, от които да се учиш да четеш, нито чинове, на които да чегърташ инициали, нито черни дъски за триене; всъщност нямаше и училище. В дъждовно време децата се събираха в плевника над общинската конюшня и гащите им се пълнеха със сено; когато беше слънчево, учителката Палани, ги водеше където ѝ скимнеше. Заобиколена от трийсетина заинтригувани деца под дванадесет години и четирийсетина незаинтригувани овце под пет, днес тя преподаваше една важна точка от учебната програма: Правилата за имената. Плахо усмихнат, г-н Подхълмски се спря да послуша и погледа. Палани — пухкава и хубава двайсетгодишна мома — беше като изрисувана на зимното слънце: безлист дъб над нея, наоколо — овце и деца, зад нея — дюните и морето и ясното бледо небе. Говореше с жар, с поруменяло от вятъра и думите лице. „Сега, деца, вече знаете Правилата за имената. Те са две и са едни и същи на всеки остров по света. Кое е първото?“

— Не е учтиво да питаш някого как се казва — извика бързо едно дебело момче, прекъснато от пискливия глас на малко момиченце. — Мама вика никога да не казваш името си на никого!

— Да, Суба. Да, Попи миличка, само не пици. Точно така. Никога не питаш човек за името му. Никога не казваш своето. Сега си помислете малко и ми кажете защо наричаме нашия вълшебник господин Подхълмски — тя се усмихна над къдравите глави и рунтавите гърбове на г-н Подхълмски, който просия и нервно стисна торбичката с яйцата.

— Защото живее под един хълм! — отвърнаха половината от децата.

— Но това ли е истинското му име?

— Не! — рече дебелото момче, последвано като ехо от писъка на малката Попи. — Не!

— Откъде знаете, че не е?

— Щото той пристигна сам-самичък и никой не му знаеше истинското име, и никой не можеше да го каже, и той не можеше...

— Много добре, Суба. Попи, не викай. Точно така. Даже един вълшебник не може да си позволи да си каже името. Когато свършите училище и станете големи, ще изоставите детските си имена и ще

запазите само истинските си имена, но никога не трябва да ги казвате, нито да питате за чуждите. Защо има такова правило?

Децата мълчаха. Овцете кротко блееха. На въпроса отговори г-н Подхълмски:

— Защото името е нещото — рече той с плахия си мек, хрипков глас, — а истинското име е истинското нещо. Да произнесеш името му, ще рече да имаш власт над нещото. Прав ли съм, учителке?

Тя се усмихна и направи реверанс, очевидно леко смутена от неговата намеса. А той се втурна към своя хълм, притиснал яйцата към гърдите си. Кой знае защо, докато гледаше Палани и децата, беше здравата огладнял. Набързо заключи вътрешната врата зад себе си с едно заклинание, но изглежда беше направил някой-друг пропуск в магията, защото скоро преддверието на пещерата се изпълни с уханье на пържени яйца и цвъртящ дроб.

Този ден духаше лек и свеж западен вятър и към обед той донесе една малка лодка, която се плъзгаше по светлите вълни към Сатинското пристанище. Още щом лодката заобиколи носа, едно момче с остър поглед я съзря и понеже познаваше, както и всяко друго островитянце, всяко платно и рея на четиридесетте рибарски лодки, затича надолу по улицата с вик: „Чужда лодка, чужда лодка!“ Самотният остров твърде рядко биваше посещаван от лодка от също тъй самотния остров в Източния разлив или някой предприемчив търговец от Архипелага. Докато лодката стигне до пристана, половината село се стече там, за да я посрещне, рибарите я следваха към брега, а говедарите, ловците на миди и търсачите на билки пяхтяха нагоре-надолу по скалистите хълмове към пристанището.

Ала вратата на г-н Подхълмски остана затворена.

На лодката имаше само един човек. Когато му казаха това, старият капитан Фогено сви наежени бели вежди над невиждащите си очи. „Само една порода хора — рече, — плават из Външния разлив сами: вълшебници, чародеи и Магове...“

Така че селяните със затаен дъх се надяваха да видят за пръв път в живота си Маг, някой от могъщите Бели магьосници от богатите, претъпкани с хора и кули вътрешни острови на Архипелага. Останаха разочаровани, защото пътешественикът бе съвсем млад — хубав чернобрад момък, който приветливо ги поздрави от лодката си и скочи на брега като всеки друг моряк, щастлив, че е стъпил на земята. Той

веднага се представи като плаващ амбулантен търговец. Но като казаха на капитан Фогено, че не се разделя с буквата си тояга, старецът поклати глава. „Двама вълшебници на едно място, — рече той. — Лошо!“ И хлопна устни като стар шаран.

Понеже странникът не би могъл да си каже името, моментално го нарекоха Чернобрадия. Обградиха го с внимание. Той караше малък смесен товар: дрехи и сандали, и пера от писуи за гарнитура на плащове, и евтин тамян, и пенести камъни, и фини подправки, и големи стъклени мъниста от Венуей — обичайната стока на амбулантен търговец. Всеки сатинец дойде да погледа, да побъбри с пътешественика и евентуално да купи нещо — „Просто да си имам нещо за спомен от него!“ — изкудкудяка Гуди Гулд, която като всички жени и момичета от селото беше сразена от мъжествената хубост на Чернобрадия. Момчетиите до едно се лепнаха за него, за да чуят за пътешествията му до далечните странни острови на Разлива или описанията на големите и богати острови от Архипелага, вътрешните морски пътища, побелелите от кораби рейдове и златните покриви на Хавнор. Мъжете с удоволствие се вслушваха в думите му, но някои се чудеха защо един търговец ще пътува сам и умислено се вглеждаха в дъбовия му жезъл.

А през цялото това време г-н Подхълмски стоеше под хълма си.

— За пръв път виждам остров без вълшебник — рече една вечер Чернобрадия на Гуди Гулд, която го бе поканила заедно с племенника си и Палани на чаша чай от накисната тръстика. — Какво правите, когато ви заболи зъб или млякото на кравата секне?

— Защо, че ние си имаме господин Подхълмски! — отвърна старата жена.

— Ако туй въобще значи нещо — промърмори племенникът Бърт, а след това цял се изчерви и разля чая си. Бърт беше рибар — едър, смел, немногословен младеж. Той обичаше учителката, но що се отнася до това да ѝ се обясни в любов, най-смелата му постъпка беше да снабдява с кошници прясна скумрия готвача на баща ѝ.

— А-а, значи имате вълшебник? — попита Чернобрадия. — Той невидим ли е?

— Не, просто е много стеснителен — рече Палани. — Вие сте само от една седмица, нали разбирате, а ние тук виждаме толкова малко чужденци... — тя също се поизчерви, но не си разля чая.

Чернобрадия ѝ се усмихна.

— Значи той е един добър сатинец, а?

— Не — каза Гуди Гулд, — не повече от тебе. Още чай, лелиното? Само че този път го дръж в чашата. Не, миличък, той пристигна с една лодчица преди четири години, чакай, тъй ли беше... на другия ден, след като отмина карагюзът, спомням си, защото бяха занесли мрежите горе в Източното заливче и същата сутрин Понди Говедаря си счупи крака — трябва да е било преди пет години. Не, четири. Не, пет, щото нея година чесънът не поникна. Та плава той на една едномачтова черупка, натоварена догоре с големи сандъци и кутии и казва на капитан Фогено, който тогава не беше сляп, макар и да беше — Бог ми е свидетел! — достатъчно дърт да ослепее два пъти, чух, казва, че си нямате ни вълшебник, ни чародей, може би търсите някого? Наистина, стига магията да е бяла! — отговаря капитанът и преди да успееш да кажеш сепия, господин Подхълмски се настани в пещерата под хълма и почна да бае на краставата котка на Гуди Белтоу. Само дето козината израсна сива, пък то беше оранжева котка. Много чудно изглеждаше после. Умря миналата зима, като застудя. Гуди Белтоу така се разстрои, бедната, от смъртта на котката, повече от когато мъжът и се удави на Дългите плитчини, оная година, дето беше големият пасаж херинга, а лелин Бърт тука още беше бебе с фустанели.

На това място Бърт пак си разля чая, а Чернобрадия се усмихна, ала Гуди Гулд продължи невъзмутимо и приказва, докато се стъмни.

На другия ден Чернобрадия слезе на пристана да огледа разцепената дъска на лодката, която май щеше да му отнеме доста време да я оправи, и, както обикновено, да накара сдържаните сатинци да си отворят устата.

— Коя тука е лодката на вълшебника? — попита. — Или неговата е от тия, дето Маговете могат да сгънат в орехова черупка, когато не ги използват?

— Тц — рече един флегматичен рибар. — Тя е горе, в пещерата под хълма.

— Занесъл е лодката, с която е пристигнал, в пещерата?

— Аха. Право горе. Аз му помагах. Беше като оловна. Тъпкана с големи кутии, а те тъпкани с книги за заклинания, така вика. Като оловна — и флегматичният рибар с флегматична въздишка обърна

гръб. Племенникът на Гуди Гулд, който кърпеше наблизо една мрежа, вдигна очи от нея и попита също тъй флегматично:

— Май ти се иска да се видиш с господин Подхълмски, а?

Чернобрадия отвърна на погледа му. Дълго време умните черни очи се гледаха с честните сини очи; после Чернобрадия се усмихна и каза:

— Да. Ще ме заведеш ли до хълма, Бърт?

— Аха, щом свърша — рече рибарят. И когато мрежата беше закърпена, той и човекът от Архипелага потеглиха по селската улица към високия зелен хълм над нея. Щом стигнаха мерата, Чернобрадия каза:

— Чакай малко, Бърт, приятелю. Имам да ти разправа една история, преди да се видим с вашия вълшебник.

— Давай — рече Бърт и седна под сянката на един вечнозелен дъб.

— Тази история е започнала преди стотина години и още не е свършила, макар че много скоро ще свърши, много скоро... Точно в центъра на Архипелага, където островите са се наблъскали нагъсто като мухи на мед, има един малък остров, наречен Пендор. В ония военни времена преди Лигата Господарите на Пендор били много могъщи. Плячка, откупи, налози — всичко се стичало в Пендор и те много отдавна събрали там голямо богатство. Тогава някъде отдалеч, от външния край на Западния разлив, където на вулканичните острови се плодят дракони, един ден долетял много могъщ дракон. Не някой от тези наедрили гущери, на които народът тук във Външния разлив, казва дракони, а голямо, черно, крилато, умно, лукаво чудовище, изпълнено със сила и коварство, и — като всички дракони — влюбено в златото и скъпоценните камъни повече от всичко друго. То убило Господаря и войниците му, а хората от Пендор избягали с корабите си през нощта. Всички офейкали и оставили дракона да се вие из кулите на Пендор. И той си стоял там сто години, влачейки люспестия си корем по изумруди и сапфири, и златни монети, като излизал на година-две, когато трябвало да яде. Знаеш ли какво ядат драконите?

Бърт кимна и прошепна:

— Девици.

— Точно така — рече Чернобрадия. — Е, това не може да се понася вечно, нито пък мисълта той да си седи върху съкровището.

Тъй че след като Лигата укрепна и Архипелага вече не беше толкова зает с войни и пиратство, бе решено да се атакува Пендор, да се изгони драконът и да се вземе златото и скъпоценностите за хазната на Лигата. Това Лигата винаги е искала пари. И ето ти огромна флотилия, събрана от петдесет острова, и седем Мага, изправени на носовете на седемте най-здрави кораба, плават към Пендор... Стигат там. Акостират. Нищо не помръдва. Всички къщи са празни, чиниите по масите — пълни със стогодишен прах. Костите на стария господар и хората му лежат из дворовете на замъка и по стълбите. А стаите в кулите вонят на дракон. Ама дракон няма. И съкровище няма, няма и едно диамантче колкото маково зърно, няма едно-едничко сребърно мънисто... Като си знаел, че не може да се справи със седем Мага, драконът избягал. Проследили го и открили, че е отлетял на един пустинен остров на север, наречен Удрат; отишли там и какво намерили? Пак кокали. Неговите кокали — на дракона. Но съкровище нямало. Вълшебник, някакъв неизвестен вълшебник отнякъде си, сигурно го е срещнал насаме и го е победил, а после е изчезнал със съкровището под носа на Лигата!

Внимателно и с безизразно лице рибарят слушаше.

— Значи вълшебникът ще да е бил могъщ и ловък, за да успее първо да убие дракона, а след туй да изчезне, без да остави следи. Господарите и Маговете от Архипелага не могли изобщо да му хванат дирите — нито откъде е дошъл, нито накъде е заминал. Били склонни да се откажат. Това станало миналата пролет; аз пътешествах три години из Северния разлив и се върнах горе-долу по туй време. И те ме помолиха да им помогна да открият непознатия вълшебник — твърде умно от тяхна страна. Защото освен че самият аз съм вълшебник, за което мисля, че някои от тукашните ахмаци се досетиха, но съм и потомък на Господарите на Пендор. Това съкровище е мое. То е мое и знае, че е мое. Тези глупаци от Лигата не са могли да го намерят, защото не е тяхно. То принадлежи на Пендорския дом и големият сапфир, звездата на съкровището, Иналкил Зеления камък познава господаря си. Виж! — Чернобрадия вдигна дъбовия си жезъл и викна силно: — Иналкил! — Върхът на жезъла засвети със зелен, огненозелен блясък — ослепителна мъгла с цвета на априлска трева, и в същия миг жезълът се килна в ръката на вълшебника, започна да се накланя и се спусна, докато се насочи право към хълма над тях.

— Там, в Хавнор, не блестеше тъй ярко — промърмори Чернобрадия, — но показваше вярната посока. Иналкил отговаряше, щом го викнеш. Камъкът си знае господаря. А аз познавам крадеца и ще го сразя. Щом може да надвие дракон, значи е могъщ магьосник. Само че аз съм по-могъщ. Знаеш ли защо, ахмако? Защото зная името му!

Колкото по-арогантен ставаше тонът на Чернобрадия, толкова по-тъп и по-тъп, по-безизразен и по-безизразен изглеждаше Бърт; но при тези думи той трепна, затвори уста и загледа архипелагеца.

— Как... го научи? — попита много бавно.

Чернобрадия се ухили, но не отговори.

— С черна магия?

— А как иначе?

Бърт побледня, но нищо не каза.

— Аз съм Господаря на Пендор, ахмако, и ще си върна златото, което моите деди са спечелили, и скъпоценностите, които моите баби са носили, и Зеления камък! Понеже са мои. А ти, след като побежда тоя вълшебник и си отида, ще можеш да разправиш всичко на тъпите си съселяни. Почакай тука. Или, ако не те е страх, можеш да дойдеш и да гледаш. Друг път няма да имаш късмета да видиш един велик магьосник в цялата му мощ.

Чернобрадия се обърна и без да поглежда назад, закрачи по хълма към входа на пещерата.

Бърт го последва много бавно. Спря на внушително разстояние от пещерата, седна под една глогина и се втренчи. Човекът от Архипелага беше спрял; скованата му тъмна фигура стоеше самотна и съвършено неподвижна на зелената издутина на хълма пред зиналата паст на пещерата. Изведнъж той вдигна жезъла над главата си и сапфиреният блясък се разля около него, докато той викаше:

— Крадецо, крадецо на съкровището на Пендор, излез!

От пещерата се чу трясък като от счупен фаянс и тя изплю облак прах. Изплашен, Бърт сниши глава. Когато погледна отново, видя, че Чернобрадия все още стои неподвижен, а на входа на пещерата, прашен и чорлав, е застанал господин Подхълмски. Той изглеждаше малък и жалък: както обикновено, палците на краката му — обърнати един към друг, малките му криви крака — в черно трико. Жезъл

нямаше. Че той никога не е имал жезъл, помисли си Бърт изведнъж. Г-н Подхълмски заговори.

— Кой си ти? — каза той със слабия си хрипкав глас.

— Аз съм Господаря на Пендор, крадецо. Дойдох да поискам съкровището си!

Г-н Подхълмски бавно смени боята си в розово, както правеше винаги, когато хората се държаха грубо с него. Но след това я смени още веднъж. В жълто. Косата му настръхна, той нададе кашлящ рев — и се превърна в жълт лъв с блестящи бели зъби, скачащ надолу по хълма към Чернобрадия.

Но Чернобрадия вече не беше там. Огромен тигър — с цвят на нощ и светкавица — скочи да пресрещне лъва...

Лъвът бе изчезнал. Под пещерата изневиделица израсна висока горичка от черни на зимното слънце дървета. Тигърът застина посред скока си, точно преди да влезе в сянката на дърветата, запали се във въздуха, стана огнен език, който ближеше сухите черни клони...

Но там, гдето стояха дърветата, се появи водопад, изригващ от хълма, арка от сребърна бурлива вода, стоварваща се върху огъня. Ала огънят беше изчезнал...

За миг само пред облещените очи на рибаря се издигаха два хълма — зеленият, който му беше познат, и един нов — голо кафяво хълмче, готово да изпие стремливия водопад. Това отмина тъй бързо, че Бърт примигна, а след като примигна, мигна отново и простена, защото туй, което виждаше сега, беше далеч по-лошо. Там където беше водопадът, кръжеше дракон. Черните криле засенчваха целия хълм, стоманените лапи алчно се протягаха, а от тъмните люспести устни изригваха огън и пара.

Под чудовищното създание стоеше Чернобрадия и се смееше.

— Приеми каквато щеш форма, малки господин Подхълмски! — присмиваше се той: — Аз мога да ти се противопоставя. Само че играта взе да става досадна. Искам да погледам моето съкровище, моя Иналкил. Хайде, голям драконе, малки магьоснико, приеми истинския си вид. Заповядвам ти със силата на истинското ти име — Йевод!

Бърт не можеше да помръдне, не можеше дори да мигне. Той трепереше, независимо дали гледа, или не. Видя как черният дракон увисна във въздуха над Чернобрадия. Видя как огънят близна като с много езици от люспестата уста, как парата блъвна от червените

ноздри. Видя как лицето на Чернобрадия стана бяло, бяло като тебешир, а обрамчените с брада устни се разтрепериха.

— Твоето име е Йевод!

— Да — произнесе един силен, хрипкав, съскащ глас. — Моето истинско име е Йевод, а моят истински вид е този вид.

— Но драконът беше убит — на остров Удрат са намерили драконови кости...

— Онова беше друг дракон — рече драконът и сетне се спусна като ястреб с протегнати нокти. И Бърт затвори очи.

Когато ги отвори, небето бе чисто, хълмът — гол, като се изключи едно черно-червено отъпкано петно и няколко бразди от нокти в тревата.

Рибарят Бърт стана и хукна. Той профуча през мерата, разпръсквайки вляво и вдясно овцете, и право надолу по селската улица до къщата на бащата на Палани. Палани беше в градината и плевеше латинките.

— Идвай с мен! — изпъхтя Бърт. Тя зяпна. Той сграбчи ръката ѝ и я повлече след себе си. Тя писна мъничко, но не се противи. Той изтича заедно с нея до пристана, бутна я в рибарската си лодка — „Куини“, развърза фалина, взе греблата и загреба като луд. Последното, което остров Сатинс видя от него и Палани, беше платното на „Куини“, чезнещо към най-близкия остров на запад.

Селяните си мислеха, че никога няма да престанат да говорят как Гуди Гулдовия племенник Бърт откачил и отплавал с учителката същия ден, когато амбулантният търговец Чернобрадия изчезнал безследно, като оставил всичките си пера и мъниста. Но три дни по-късно те престанаха да говорят за това. Имаха други неща за говорене, когато г-н Подхълмски най-сетне излезе от пещерата си.

Г-н Подхълмски бе решил, че след като вече истинското му име не е тайна, спокойно може да остави преструвките. Ходенето беше много по-трудно от летенето и освен това той много, много отдавна не беше си хапвал истински.

РИКАРД ДЕ ЛА КАСА

ОТНОВО У ДОМА

05.10.2853

Днес пристигна дядо Телвас от Субитай и този път дори не му разрешиха да се изложи на пълна гравитация и на нашата атмосфера, която е много по-плътна и опасна от тази във вътрешността на Проекта.

През началните периоди на последната промяна се чувстваме много по-изтощени от обикновено и когато правим упражнения, се задъхваме. Сега осъзнавам какъв ад ще бъде животът там долу.

Някои от нас отново заспориха за инициативата на дедите ни да се завърнем на дъното на кладенеца. Дядо Хосеба Телвас ни разказа подробности за новата станция, която строят в Линви. Тя несъмнено ще бъде най-голямата в Системата и ще привлече много хора. Въпреки че вече е готова, доста ще се забавят, докато я изстрелят. Все още не са построени петте защитни кръстосвача, с два повече от обикновено.

Той ме погледна странно, когато съобщи на всички заобикалящи го, че смятат да я поставят между Четвъртия и Шестия свят. Първият ми съпруг, любопитният Хоел, го попита защо точно в тази зона, след като цялата Система знае, че търговията отвъд Шестия е най-интензивна. Дядо се разсмя, понеже очакваше въпроса. Започна да отговаря нещо, свързано с енергията, но съм го пропуснала. Внезапно ми прилоша. Не успявам да се приспособя към последните промени, въведени в сектора, който заема Проектът. Олвия, докторът на семейството, ме увери, че не се дължи на вътрешен хормонален проблем, а на привикване на тялото ми към необичайната среда.

Брат ми Синхер не беше в добро настроение, за да слуша приказките на дядо. Той също бе получил световъртеж и бе загубил нишката на дядовите въздишки, сумтения и ръкомахания, с които напоследък старецът имаше навика да украсява беседите си. Дядо беше изнервен. Знаеше, че мигът на окончателното сбогуване

приближава. Според някои от нас той чувстваше угризения, че е обърнал гръб на истинското си семейство, но горкият не можеше да се върне назад.

В Събранието на Монолита сякаш не обръщат внимание на действията ни тук, но подозирам, че са много по-заинтересовани отколкото дават вид. Нещо повече, според мен биха искали да ни задминат и в тази област, ала не могат. Вече не! Ние ще бъдем първите, и то много скоро.

При това новината-бомба, която донесе Телвас, бе, че Хадес V притежава собствена програма за повторно навлизане. Не зная как се е осведомил за това, тъй като Мрежата нищо не е предала по радиото, а подозирам, че новината се движи във външния свят.

Винаги съм питала откъде взема толкова солари, за да плаща бързите полети между Субитай, Левиатан и Селена. Според него сделките му са много успешни и може да си позволи лукс. Открай време завършва с обичайните думи, произнесени с пропит от съжаление тон: „Скоро няма да мога да ви посещавам там, където отивате.“

Неуморно повтаря, че харесва внуците си повече от предишните поколения, а гърдите ми силно го привличат. Винаги ги наблюдава с израз на удоволствие, защото има много по-малък гръден кош. В действителност никога не осъзнавам разликите, докато не се изправа срещу някой нормален соларианец. Осъществените за три поколения промени, подпомогнати от генетиката, ни бяха отдалечили значително от стандартите на Системата. Чувствам се различна от другарите ми във вътрешността. Дори се различавам съществено от Лидия — моята баба. Техните дълги източени тела не са пригодени да издържат на гравитацията, затова живеят в специално пригодена за тях част на комплекса. Но всъщност ние сме особените. Мисля, че разцеплението в семейството ще ни засегне много повече от истинската раздяла с другите ни приятели.

За пръв път нашият пирамидален брак ще се разтрогне след три вековно съществуване. Винаги, когато се сецам за това, се поболявам. Не сме готови за факта, че няма да ни придружат в пътуването. Поне аз не съм. В действителност това се превръща в сериозен проблем за социолозите, които се грижат за нас.

Когато Телвас ни посещава, Хоел става доста нервен и започва да спори за Контрола на Проекта. Много са подозрителни. Не вярват, че той просто е дошъл, за да наблюдава подготовката. За останалите това сякаш е облекчение. Всеки ден сме все по-изолирани, а последните месеци бяха много напрегнати. Откакто братът на Лидия изостави Проекта, изминаха двадесет и пет години и нещата се измениха прекалено много. Внезапно всичко това стана страшно важно за много хора. Новинарските репортажи на Мрежата не спират да говорят за нас и Новият Ватикан е отправил тежки критики срещу Проекта, този път в нахална форма, без да използва заобикалки.

Република Селена не е голяма, но притежава евтини суровини и е отдалечена от всички места, точно в най-нежелания ъгъл на Системата — кладенеца на Третия. Така че би било лесно да ни нападнат, нямаме могъщи приятели.

Хосеба искаше да докосне ръцете ми, да погали корема ми и да поговори на Хоана. За три поколения мнозина напуснаха. Някои — не много — заради богатство. Други се родиха в Проекта, с времето схванаха какво се очаква от тях и не харесаха бъдещето си. Но само той се беше връщал, и то много пъти.

Баба ми често говори за началните времена, когато е била шестнадесетгодишна и семейството ѝ е било подбрано. Те са се чувствали доста по-зле, защото е трябвало да деформират много по-силно телата си, за да постигнат възраждането на онова, което природата била атрофирала или разширила с течението на вековете. Никога не ми обясни защо са ги избрали заедно с Линаресови — семейство с успоредно родословие, за да бъдат първите в спускането си надолу.

Мисля, че когато слезем долу, освен простия факт, свързан с наличието на представители на два от най-често срещаните типове семейства на Селена — пирамидално и успоредно, съществува и още нещо.

Телвас настойчиво моли за вниманието ми. Придава ми по-голямо значение, отколкото заслужавам, защото нося Хоана в утробата си. Разказа ми, че в Субитай са постигнали пряка връзка с чувстващите кристали то Калисто. Открили това, докато преживявали една от поредните атаки с неизвестен произход. Някакъв летец, свързан с отбранителната система на Субитай, чрез логически имплантант

развил некаталогизирана мутация и успял да установи връзка по комуникационен канал, който обикновено използват кристалите.

Смятат, че след няколко години ще могат да общуват с прозрачните и да открият най-после дали те притежават някакъв вид интелигентност, съвместима с нашата. От десетилетия се говори за това, но никога не постигат нищо. Смее се, когато ми разказва за проблемите, които ще имат в Новия Ватикан във връзка с покръстването на кристалите.

Въображението ми е много далеч от този проблем. Малко ме интересува дали сред тях ще успеят да се вмъкнат свещеници. Неговите шумни изблици на смях успяха да разведрят атмосферата.

Заминава си. Ще остане още няколко седмици с нас, но е изморен, изложен на причиняващото световъртеж свръхтегло, което налага нашата гравитация. Утре ще се върне с още клюки от Субитай. Не зная защо е избрал да живее на това място. Прекалено опасно е. В действителност, вниквайки в икономиката му, не разбираш как успяват да поддържат в ход станцията си заедно с трите ѝ защитни кръстосвача. Ние поне сме защитени от преки нападения чрез десетките метри скали. Утре ще го попитам.

24.10.2853

Откакто Телвас си отиде, изминаха няколко дни. Липсва ни, но същевременно отсъствието му е почивка. Обеща да ни посети преди отпътуването. Не зная дали ще е за добро или за лошо, ала се страхувам. Най-после успях да разбера защо бащата на Хоана става нервен след посещенията му. Струваше ми много да го изтръгна от него и все още не съм сигурна, че става дума за това. Свързано е с доминиращите позиции на обществото на Селена. Тук, обратно на останалата част от Системата, жената притежава всички привилегии и управлява всички коридори на властта. Ние имаме мнозинство и контрола, но не мислим за това, нито му придаваме такова значение, каквото той му придава. Да забележи, че мъж от неговото семейство е постигнал висок статут във външния свят, винаги засяга чувствата му.

Обича ме, сигурна съм. Обича и Проекта, но, от друга страна, се чувства дискриминиран. Трябва да призная, че обитателите на Селена

не са се приспособили към промените, осъществени след Голямата Лудост, когато всички мъже от нашия род са били на изчезване и жените трябвало да поемат на свой гръб цялата отговорност.

Останалите матриархални общества се развивали, докато достигнат до съвременното положение на известно равенство, с леки отклонения и за двете страни. Ето защо обществото на Селена се смята за регресиращо и старомодно, неспособно да напредва и да се приспособява към новите течения. Не мога да направя нищо. Аз съм само марионетка в ръцете на моите шефки, а те — в ръцете на управляващите. Контролират Проекта и дори изглежда, че имат повече власт от Хунтата на правителството на Селена.

Катапултите са почти готови. Казаха ми, че Хоана няма да усети нищо необичайно. Гравитацията ще бъде малко по-голяма от тази, с която сме свикнали, но ще се отрази добре на мускулите ни. Сега, сравнявайки нашите тела с тези на останалите, се чувствам грозна, тежка и странна. Превърнали сме се в по-ниски и набити същества с големи мускули. Сбогом, стилизирани тела!

От Меноркапол пристигна братовчедка ви Сара, за да остане през целия светъл период и да скита из комплекса. Притежава специален пропуск, защото спада към второто поколение. Когато беше на тринадесет години, я изхвърлиха — постъпила много жестоко с нея. Имаше проблеми с дегенеративното вкостяване, което беше бавно, неспасяемо и не съответстваше на обработката.

Накрая ме помоли да позволя на Хоел да спи с нея. Първият съпруг ме изгледа злобно на излизане от общия салон, а аз прекрасно разбирах причината за този поглед. Зная, че му се налага да бъде много предпазлив. Тя има огнен характер и Хоел трябва да се пази от резки ходове. Не можех да забравя колко различна изглеждаше от нашето сегашно телосложение. По-късно дойде и ми разказа всичко. Въпреки че не успял да ѝ се отдаде напълно, този шопар ѝ се наслаждавал. Ревнувам. Не вярвам, че Сара ще се върне, а ако го направи, няма да ѝ оставя Хоел дори да ми наредят моите пирамидални шефове. Мисля, че си замина много доволна. Представям си колко бързо ще се превърне в храна за клюки, тъй като тук е прекалено тясно, за да се пазят тайни.

12.12.2853

Докато още спях, из целия комплекс зазвъня алармата. Първото усещане беше ужасно, защото помислих, че ни нападат. За щастие холовизионният апарат показваше само пукнатина в полигравитационните клетки. За няколко мига усетих силно виене на свят, но за късмет не беше нещо продължително и бързо се оправих.

Започнахме да абсорбираме естествената слънчева радиация. Тъй като вече бяхме доста по-различни, а сега още по-странни, се чувствам особено при вида на белезникавите, почти млечни тела, които контрастират с нашите много по-тъмни. И все пак харесвам цвета на кожата си, макар да изглежда сякаш сме мръсни. Това отново ме накара да се замисля за семейството, за Ерreo Гонсалес. Преди смятах, че скъсването със семейството ще бъде трудно. Сега го приемам по-философски. Сякаш връзките между двете формиращи го групи отслабват — между тези, които ще се спуснат на Третия, и онези, които ще останат, отново приспособявайки се към обичайните условия. Посъветвах се с някои от най-младите членове на семейство Линарес — и при тях става същото. Генетичните промени, храната, а сега и радиацията предизвикват прекалено важни изменения.

От доста време отец Марк не ми позволява да спя с него. Символично е обещал на Майка Лидия, че ще ме остави да го направя за сбогуване.

Някои прекараха пристъпи и кожни алергии — но нищо значително. Имаше и няколко бягства. За мой късмет Хоел продължава да бъде с мен, но не зная какво бих направила, ако и той си отиде.

Пристигат лоши новини. Неидентифицирани кораби са нападнали катапултите с термоекскаваторни бомби. Едната е неизползваема, а другата още върши работа, но ще трябва да се поправи.

Оставили са корабите на голямо разстояние и са пристигнали с космически скутери. Не са били засечени, докато не се нахвърлиха върху нас. Всичките ни оръдия бяха насочени към външното пространство. Загинаха двадесет и осем души, седем бяха ранени.

Причината за тази голяма смъртност беше фактът, че избитите са работели навън. Саморемонтиращите се костюми не са били в състояние да запушат получените пробойни от ударите на ултразвукова

картечница. Това бе най-лошото нападение от 2647 година, но никой жизненоважен за Проекта човек не бе засегнат.

Говори се за ускоряване на излизането и технически сме готови да се спуснем. Кубовете на къщичките, фермите и животните също са подготвени. Докараха тежък кръстосвач и имаме протеста на градовете Хершел, Хайс, Делиш и Диофантус, които остават незащитени. Докато траеше алармата, доста хора бяха напуснали своите ръководители.

Започнахме да свикваме с пейзажите на Третия. Цената трябва да е била огромна, но постоянно ни предават холографски изображения на местата, където ще живеем, а комплексът почти е изчезнал, заместен от странни гледки, и човек трябва да се движи внимателно. Смятах, че ще ми бъде по-трудно да свикна с откритите пространства, макар да са само фикции. Сега, когато мислено свързвам изображенията с външната част на Проекта, усещам странна потиснатост. Това са запечатани, тесни и малки помещения. Не зная как съм могла да живея вечно затворена. Вече имам желание да се спусна долу.

07.02.2854

Новият Ватикан изпрати официална делегация. Не могат да ни придружат, но искат един от нас да се покръсти, за да изпълнява ролята на духовен отец. Смяхме се — насаме, разбира се. Някой подшушна, че се нуждаем от духовна майка. Селена и Новият Ватикан се намират прекалено далеч един от друг, не само по отношение на духовните въпроси, а и по отношение на политическата ни матриархална система. Те са нашата противоположност. Бяха много разтревожени. Дълбоко в себе си не желяеха да слезем и отново да опетним проклетата земя на Третия. Говореха за не знам какъв първороден грях, сякаш това щеше да ни уплаши. Накрая заплашиха, че ще окажат натиск върху Лигата и ще бойкотират доставките ни. Дори намекнаха, че колонията би могла да изчезне при беззащитното положение, в което ще се озовем. Това се оказа прекалено дори и за нашите управници. Любезно ги поканихме да напуснат Селена, но не преди да ги накараме да разберат, че ще ги държим отговорни за това,

което би ни се случило за в бъдеще. От наша страна беше блъф и те го знаеха, обаче останах очарована.

От години нашата защита вече е готова. Ние разполагаме с три въоръжени геостационарни спътника, образуващи равнобедрен триъгълник по вертикала, и няколко отбранителни кръстосвача с изстребители над тях. Скъпо е, но след по-малко от година се надявахме да имаме собствени скривалища, след което да станем несломими. За да разнообразим гените, през първите години сме планирали сливането на двете семейства в едно. Със себе си носим резервен генетичен материал, произхождащ от бащите ни, които, въпреки че остават тук, са полуподготвени да издържат на онези адски условия.

Отдавна обмисляме какво да бъде новото ни семейство и от какви правила да се ръководим, но не стигнахме до никакво споразумение. Решихме, че когато възникнат проблемите, нашите началници и тяхното управително тяло ще ги решат.

01.03.2854

Първото усещане беше ужасен страх за Хоана, а после дойде убийственият гняв. Бях сама. Светлините периодично угасваха, а холографските уреди отидоха по дяволите. Последователно се усещах смазана и олекотена. Вкопчих се в първото, до което се добрах, не си спомням точно в какво. Когато аварийното осветление отново се включи, не знаех къде се намирам. Проклетите холографски изображения така добре бяха замаскирали нашата действителност, че макар цял живот да живеех в комплекса, вече не познавах планете на жилищната му част. Озовах се в някакво ужасяващо малко помещение, изпълнено с абсурдно преплетени кабели, чието предназначение не ми беше известно. От десетилетия не ги използвахме и си мислех, че преди холограмите никога не съм влизала тук.

Дочувах викове и ругатни. Острият глас на Папа Луиджи се смесваше с крясъците на Хектор или Алва, така и не успях да разбера кой от двамата. Бих искала да помогна с нещо, но не знаех как да се измъкна оттук. После пристигнаха новините — бяхме подложени на нова агресия. Проклетите саботьори достигнали до района, зает от

комплекса на Проекта, и успели да разрушат шахтите на полигравитационните клетки.

Не проумявам защо не са хвърлили нито един генотропен агент, тъй като щеше да бъде много по-лесно и ликвидирането ни би било много по-сигурно.

Имаше жертви и сред тях бяха членовете на двете пирамидални структури: Парис и Хектор от централните структури и трима от ръководството — Едихия, Лина и Майка Алва.

Службата за сигурност откри, че по време на предишното нападение са оставили един командос-камикадзе, който беше ликвидиран. Любопитното е, че не са успели да издържат на трусовете, които предизвикаха в шахтите, нито на атмосферата, която според външните стандарти представлява сгъстена и тежка смес, но на мен вече ми се струва напълно естествена.

Упражненията и тренировките през всеки дневен период са успели да ни направят много по-бързи от тях. Това стана причина да открием, че наистина сме се оказали изолирани.

Малцината от службата за сигурност, които се осмелиха да влязат, припаднаха само при пренасянето на кабелите за свързка. Както винаги, не успяхме да открием нищо за произхода на нападателите. Всички носеха имплантирани биоунищожители и когато разбираха, че са загубени, се превръщаха в кървава неразпознаваема маса.

Някои от тях се бяха вмъкнали в самия Проект. Започна да ми втръсва от толкова интриги и не зная с какво сме заслужили подобно внимание. По непристоен начин Мрежата оправда нападението като желание да не се произведе отново Голямата лудост, сякаш сега се намирахме в по-добро положение. Хунтата на Селена превъзнасяше загубите и официално отсрочи отпътуването с пет години. В действителност въпреки загиналите датата на спускането бе изтеглена напред. Ще отпътуваме през май.

Докато поправяхме вътрешните системи, се забавлявах, наблюдавайки мястото, където се бях родила и живяла четиринадесет години. След толкова време, прекарано след холографските изображения, свикнах с откритите пространства и мисля, че ще ми бъде трудно да се върна към стария начин на живот. Искам да се спусна и окончателно да забравя всичко това.

25.04.2854

Ставам все по-непохватна. Коремът не ми позволява да помагам. Наложил се да помоля една началничка за нови дрехи. Това е първото ми дете и всички ме наблюдават с гордост, съчувствие и нещо като завист. От Контрола отново ме увериха, че когато слезем, няма да има трудности с бебето.

Приготовленията не ни позволяват истински да си поемем дъх. Докарали са естествен въздух от Третия, а не приготвяната тук смес, и това се превърна в цяло откритие. Въздухът притежава нещо повече от мирис, той има истински вкус! Консултирах се с базата данни, но не открих нищо за вкуса на въздуха отпреди Голямата Лудост. Хоел, който отговаря за морската биология на Третия, смята, че древните не са придавали значение на това. Изминали са само седемстотин и няколко години и колкото и резки да са промените, не може да са засегнали до такава степен планетата.

Тъгата, която чувствах, оставяйки част от голямото си пирамидално семейство, се превръща в облекчение. Ускориха последните промени и вече много се различаваме от сегашните обитатели на световите в Системата. Хоел постоянно се перчи с външния си вид. Изглежда му харесва да се чувства силен, нисък и тъмнокож. Наддал е на тегло и има много мускули, доста е различен от мъжете от първо и второ поколение, даже не осъзнава колко комично е държането му. Понякога ме отвращава.

Дядо Телвас отново пристигна, за да присъства на едно симулирано погребение. Много от нас са официално мъртви благодарение на последното нападение.

Хунтата на Селена пусна информацията, че след всичко случило се смята да изостави Проекта, понеже първите две семейства, които трябваше да се спуснат, били унищожени. А следващите две в списъка, които трябваше да бъдат готови след десет години, не са претърпели загуби, обаче са истински изплашени.

Дядо Хосеба ни е записал съобщение, но според думите им докато не се озовем долу, няма да ни го дадат, за да не ни навредят.

Върховната майка му е предала добрите си пожелания и го е помолила в името на добруването на останалите оцелели да се

въздържа от по-нататъшни посещения. Мнозина от нас го обвиняват за смъртта на нашите съпруги и съпрузи и напоследък атмосферата не е особено добра.

Холографските изображения отново се възстановиха, животът без тях беше ужасен. Сега с много по-голямо внимание се вглеждам в пейзажите, докато по-рано не им обръщах внимание — за мен те представляваха само стенни картини.

Една социоложка ми обясни, че са истинска околност на нашето жилище на Третия — заснемат се с камери и пряко се предават на Селена. Смятам, че ме бърка с някого или е завеляна. Аз вече знаех това, но тя не ми даде възможност да ѝ го кажа — беше прекалено заета да ме подготви за пътуването. За да обозначим тези толкова различаващи се наши места, се налагаше да научим куп нови думи. Ние нямаме бури, нито климатични станции, нито морета и мислите за тях ме смущават. Огромното море, което полуделите древни са наричали Средиземно, ще се намира под нозете ни. Нощем оставям неговия странен звук да долита до мен.

Нямаме си и птици, а съществуват толкова различни видове, че не мога да запомня всичките им имена. Фактът, че съм специалист по генетика, с нищо не ми помага да бъда един от избраните, макар да не съм се молила да замина. За разлика от мен, Хоел се е въодушевил. За него и за още няколко негови братовчеди са подготвили нова специалност — морски биолог. Той гледа като оглупял холографския образ на бушуващото море и после казва, че се чувствал разгневен.

05.05.2854

Най-сетне очакваното време дойде. Дядо Марк спа с мен — символично, разбира се. Хоана скоро ще се роди, усещам как постоянно се намества в мен и трябва да се движа много внимателно. Той също беше много предпазлив. Взе ме в прегръдките си, а аз затоплих леглото и тялото му.

Докато бяхме сами, той ми разказа за началните времена на семейството, за женитбите на първите върховни и централни пирамиди, за появата на първите върхове.

Историята е стара и всеизвестна. В началото ми беше скучна, но после се превърна в нещо вълнуващо. Да я чуеш от неговите уста, почти като някаква тайна, ѝ придаваше особена стойност. Тристагодишната семейна история отне няколко часа и си струваше усилията. Зная, че някой ден ще трябва да предам тези знания на децата си, когато аз се превърна във връх. Накрая ме дари с истинска целувка, после се успокои и малко след това дишането му стана равномерно. Обичам го, но когато се разделим, ще почувствам облекчение.

Преди да отпътуваме, Майка Лидия ме извика при себе си. Зная как очакваше този миг, на нея страшно би ѝ харесало да бъда една от избраните. Прегърна ме, а меките ѝ нежни ръце погалиха корема ми, издут от бебето. Погледът ѝ блестеше с изключителна сила. Сетне тя взе ръцете ми и приближена плътно до мен, почти докосвайки устните ми, каза:

— Дъще, когато се озовеш там долу, помни, че съществото, което носиш в себе си, ще бъде първата жена, родена на Третия от дълго време насам. Но има нещо много по-важно: Ти ще бъдеш първата майка! Досега пътят на семейството беше дълъг и труден. Много от нас не успяха да го изминат, а други като мен — ще могат да наблюдават продължението му само от разстояние. Не ни предавай!

Тя замълча. Целуна ме и целувката ѝ беше като въздишка. Очите ѝ се затвориха, ръцете ѝ се изплъзнаха от моите. След това мълчаливо ме остави да си отида.

От всички градове на Селена ни предадоха множество подаръци — за сбогуване и в знак на връзка с останалите семейства от нашата Република. Много от тях съдържаха окуражителни бележки. Беше красиво и това повдигна малко отпадналия ни дух след последното нападение. Запазих си скулптурна фигурка от Клавиус, изобразяваща центъра на Проекта. Авторът не бе пожелал да сложи името си, само беше оставил анонимно съобщение с едри резки, с което ни пожелаваше късмет. Мисля, че той ще ни бъде необходим.

Преди това пристигна някакъв духовен водач и разговаря с някои от нас. Не ми хареса особено, въпреки че беше много умерен в коментарите си.

06.05.2854

Спуснахме се. Преместването до катапултата беше забавно. Установих какво представлява нормалната гравитация за останалите граждани. Сега съзнавам колко тежко трябва да е било на дядовците ни да започнат Проекта. Най-лошият момент беше сбогуването, защото всички знаехме, че е завинаги. Разликите между двете групи бяха станали прекалено големи, за да не засягат чувствата ни, но дори при тези обстоятелства всички бяхме прекалено развълнувани.

През последните периоди спорехме кой не притежава фамилно име и се наложи да получим външна помощ от няколко психолози. Излезе, че след всичкото ни учене сме станали неспособни да виждаме по-далеч от собствените си носове. Почувствахме се много глупави не толкова от значението, а поради същността на самия проблем. Тези, които остават тук, няма да могат да увековечат фамилното си име. Контролът на Проекта ще остане в ръцете на родените в семейството, така че линията на Селена подлежи на унищожение, а ние ще продължим да бъдем отделно семейство.

Някои поплакаха, но не и аз. Не успях да изстискам никаква влага, въпреки че се опитах. Нещо ми пречеше и бих искала да знам какво беше.

Излитането се оказа много по-леко, отколкото очаквах. В сравнение с пейзажите на Третия, от външното пространство Селена представляваше тъжна гледка. Няколко кръстосвача ни придружаваха за всеки случай. Това е най-опасният момент и както казваше Лидия, всички яйца са в една и съща кошница. Ако искат да ни навредят, сега е подходящото време. Някой нервно се изсмя, но не успях да го позная. Спускането е извънредно бавно. Елена ми инжектира нещо успокоително. Прекалено съм напрегната.

07.05.2854

Пристигнахме на Третия. Почти след осемстотин години от Голямата Лудост земната повърхност отново бе докосната от човешки същества. Отгоре успяхме да различим доста развалини, предимно на стари разрушени градове, а преди да кацнем, изчислихме, че под нас се

е намирала огромна метрополия. Сега цялата е скрита под гъста растителна покривка, оформяща странни фигури с причудливи кули, подаващи се от зелената ѝ униформа. Когато се установим, ще бъде интересно място за посещение.

Въпреки че от месеци се опитвахме да се приспособим, промяната беше жестока. Нищо не ни бе подготвило за това и най-лошото е новото чувство, което ни притиска. Специалистите го наричат агарофобия и ни бяха предупредили за него. Но дори при това положение усилията им бяха почти безполезни. Винаги сме живели в затворени пространства, а холограмите не ни даваха достатъчна представа. Всички сме се скупчили в кубовете на жилищата и почти не се осмелявахме да излизаме. Натъпкани сме с успокоителни, а отгоре ни засипват с нетърпение да го направим колкото се може по-скоро. Нашите приятели по приключение, семейство Линарес, не са по-добре от нас, повечето от тях се чувстват дори по-зле.

Изглежда главоболието и световъртежът ни нападат неизбирателно. Първоначално мислехме, че се дължат на генотропни вещества, посети от нетърпеливите ни врагове, които не желаят да се спуснем на Третия, но анализите отхвърлиха всички тези предположения. Самият Хоел реагира зле при вида на заплашителното море, което ближеше земята с яростно постоянство — прекалено много се движеше и не беше кротко, както нашите малки вътрешни езера. Тук всичко оставяше усещането, че си има свой собствен живот. Дори въздухът притежаваше не само мирис, но почти имаше тъкан. Галеше ни ту нежно, ту с необичайна сила.

Температурата приятно ни изненада — студено, топло... Контрасти. Някои хванаха кашлица — болест, която трябваше да изучаваме в базата данни на Проекта. Открихме, че ни липсват семейството и сигурността на дома ни в Селена. Мислех да се върна, да изоставя всичко. Не ми хрумна да обмисля въпроса, дали след като сме тук, бихме могли да изоставим Проекта. Попитах Елена за това и тя силно ококори очи, сякаш бях полудяла.

Отдадох се на съзерцание. Пейзажът беше точно такъв, какъвто го представяше холографският апарат. Петте куба, които се спуснаха от Селена, почиват на разположена върху хълм плоскост. От нея се разкрива главозамайващ изглед към морето, чиито цвят е много по-

тъмен, отколкото показваха стенните екрани на комплекса — там, на Селена. Това ме плаши.

Отзад ни обкръжава гъста борова гора с високи заострени корони. Навсякъде се носи силен мирис на смола. Местността е доста приятна, защото създава усещането за малко и защитено място, но не достатъчно, за да успокои духовете ни. Само метлогите с металните си души могат да работят на открито и вече са свързали кубовете, оформяйки по такъв начин същата структура, която притежаваше Проектът на Селена. Това поне ще ни позволи да работим във вътрешността им без особени проблеми. Преживяхме две лъжливи тревоги. Едната бе причинена от повреда в детекторните системи и след няколко минути алармата спря. Другата тревога стана тук, на място. Худит се загуби сред дърветата на близката горичка и прекара цяла нощ на открито. Търсиха я всички логоси. На сутринта се появи наблизо, жива и здрава. Но не помнеше нищо и това беше много странно.

Биолозите не ни уведомиха за вредни животни, а всички ние присъствахме на семинарите за възможните опасности на девствена планета като тази. Това поне ни послужи да излезем за пръв път извън жилището — беше през нощта.

Хоана дава знак, че желае да участва по-отблизо в събитията в семейството. Внезапно всички отново си дадоха сметка за съществуването на моето бебе. Бяхме прекалено разтревожени в опитите си да се приспособим към Третия, но преди да стане, от нас се изисква особено внимание.

Дъщерята на Елена, Дулсе, ни зарадва по време на вечерята. Пристигна отвън тичайки, за да ни съобщи, че поливат гората. Спогледахме се невярващи и прихнахме да се смеем. Струва си да свикнеш с това ново обкръжение и неговите особености. Дулсе все още не е схванала новото понятие дъжд, който също е едно от непознатите неща на Селена.

24.07.2854

Измина месец от раждането на Хоана. То протече гладко и според очакванията. В клиниката на Проекта за мене се грижеха три

метлога и беше много вълнуващо. Хоел пожела да присъства и изглежда никой нямаше намерение да му попречи. Поне ми създаде илюзията, че е близо до мен именно в този момент. Точно след седмица ще отпразнуваме голямото празненство на Хоана, първата третянка след осем века. Случи се тъкмо в началото на нощния период, който тук, на Третия, се нарича залез — нещо, на което никога не сме се наслаждавали на Селена. Атмосферата си играе със слънчевите лъчи и създава от облаците прекрасни цветни воали и букли. По време на вечерята в чест на дъщеря ми сервираха само храни, произведени на Селена. Все още никой не се осмелява да опита някои от плодовете с прекрасен вид, които открихме близо до комплекса.

Тежко е. Трудно ми е да говоря по този начин за стария си дом. Този, който никога вече няма да бъде такъв. Сега нощем виждаме как Селена се плъзга по небето и сякаш се опитва да ни защити. Още след раждането си осъзнах, че тя беше само временен дом, но въпреки това не успявам да свикна. Смятах, че връзките ми със семейството са отслабнали и крехки. Сега виждам колко съм се заблуждавала и разбирам колко далеч съм от действителността. Моята собствена действителност струва много повече, отколкото си мислех.

Върнах се към обичайните си задължения. Това поне ме отвлича от тревогите, въпреки че Хоана също изисква много време. Изучавам промените в нашите растения при адаптирането им към планетата. Открих няколко зеленчука, които изглеждаха същите като онези у дома. Изглежда Голямата Лудост не ги е засегнала особено.

Трескаво работим в постоянното си убежище — комплекса, за да изучим разликите, предизвикани от радиацията. При всеки отделен случай аз и приятелите ми започваме да подозираме, че разрушенията на Голямата Лудост са били силно преувеличени от историята.

От Контрола ни уведомиха, че сме преживели истинско нападение, което е било твърде сериозно, въпреки че не сме разбрали за него. За щастие дори не са успели да се приближат до първите слоеве на атмосферата. Унищожили сме ги много преди това. Съобщиха ни, че корабите били претърпени с разнообразни генотропи. Ако ги бяха изхвърлили върху нас, щяха да разкъсат не само нашите генетични вериги, но и тези на всичко, което ни заобикаля. Оръжието наистина е ужасно и всеки миг Слънчевата система може да експлодира. Преди със смъртоносната радиация на освободения атом

можехме да унищожим само една планета и се ограничихме да го извършим на тази.

Сега сме в състояние да разтопим всичко, на което се крепим, а в космическото пространство не се намира нищо, способно да поддържа живота ни. Отвъд Десетия съществуват само пустота и мрак. Не разбирам злобата, загнездила се в сърцата им, нито лекотата, с която вземат решения, засягащи всички човешки същества.

Сега съм завладяна от смъртен страх за Хоана. Бих искала да избягам оттук, но не зная къде да отида. Не съществува място, където да се скрия. Вече няма нито едно светилище, което би могло да ни защити от лудостта на собствения ни вид. Това е девствена планета. От цивилизацията живяла тук преди векове, почти не са останали следи и би трябвало да сме научили нещо. Мисълта, че от смъртта ни разделят само няколко корабчета, които дори не мога да различа на небето, е ужасна.

Благодарение на лекарствата задоволително преодоляваме агарофобията. С изключение на Ам'ер от Линаресови, който все още глупаво се инати да излезе. Сега това ни изглежда смешно и всички се чудим как сме могли да живеем толкова дълго затворени в пещерите на Селена, които макар и огромни в сравнение с околната действителност, вече ни се струват малки и затворени.

Тук всичко ме очарова — най-вече откритото пространство и свободният въздух. Повечето от нас изоставиха сигурността на комплекса от кубове и заживяха в къщите, построени от метлогите. Аз споделям една от тях с Хоел — намира се на място, откъдето се вижда морето. През последния нощен период той ме помоли да слезем и да спим на плажа, но му напомних, че още няколко седмици няма да бъда в състояние да спя с него.

Няколко гласове се противопоставиха срещу разпръскването на семейството — смятаха, че трябва да продължим да живеем под един покрив. Оплакванията им не срещнаха голям отклик. Тук всички сме млади и нямаме много развлечения. Когато навлизаме в боровата гора единствено ни притесняват виденията, които започнаха да се явяват на някои от нас. Това никога не се случва близо до морето или в жилищата на Проекта. Нито един от изпратените метлоги не е имал халюцинации. Биосите, които ни придружават, нито в околността, нито в хората засичат нещо. Хунтата ни задължи да поставим няколко

метлога на постоянни постове из цялата гора — както за да издирват аномалиите, така и за сигурност. Не е нещо сериозно, но е обезпокоително, защото не откриваме никаква причина.

Най-после! Завършихме първия кораб, който ще пори повърхността на морето. Трябваше да потърся древната дума за това съоръжение, защото в нито едно кътче на Системата няма морета, по които да се плава. „Кораб“ — звучи добре. Някой спомена, че бихме могли да ходим на риболов — друга нова дума. Има множество думи, които са умрели заедно с Голямата Лудост и за щастие започваме да ги изравяме.

10.08.2854

Днес, когато се разхождах с Хоана из гората, към нас се приближи някакъв мъж. Обхвана ме убийствена паника, не бях готова да видя непознат срещу себе си. Исках да се затичам, но просто не можех. Желаех да извикам, ала устата ми отказваше да издаде звук. Стоях глупаво вцепенена — Никога не съм вярвала, че подобно нещо може да ми се случи.

— Прекалено силно притискаш Хоана. Моля те, успокой се — прозвучаха изключително ясно думите му в мен.

Останах втрещена, защото не забелязах да движи устните си. Задишах дълбоко, опитвайки се да го успокоя, и го послушах. Хоана почти щеше да си изплъзне от ръцете ми. Бебето почувства нещо и започна да плаче. Още повече се напрегнах, не знаех какво да правя. Трябваше ли да се опитам да избягам или не?

Мъжът носеше типичен празничен костюм от Хершел. Един от най-изисканите на Селена — отрупан със скъпоценни камъни, магнитно прикрепени, и обсипан с многоцветни връзки. Но все пак имаше някакво несъответствие. Големите му боси крака почиваха върху покривката от сухи борови иглички, която в тази гора на Третия застилаше почвата като мек шумен килим.

— Кой си ти? Какво искаш? Какво правиш тук? — изстрелях.

Думите ми излязоха като клокочене и прозвучаха прекалено остро.

— Сега това няма значение, трябва да ти предам важни сведения. Жизненоважни за твоята група.

Мъжът продължи да стои неподвижно и беше много спокоен. Гласът му? Звукът, който долавях, притежаваше странно топъл тембър.

Каза ми, че няколко кораба се приземили недалеч и хората, които слезли, се насочили към Проекта. Щели да се озоват тук след няколко периода на Третия и се налагало спешно да си отидем. Нашите непознати благодетели разбрали, че те идват натоварени с генотропи. Беше любопитно, но се наложи да му обясня как точно действа това оръжие. То разбърква генетичните вериги чрез темпоризатор и селектор. Наподобява вмъкването на хиляди миниатюрни миксери в собствената ти плът, които я превръщат в пюре. Макар и бърза смъртта е доста болезнена. Той явно не разбираше опасността от генотропите, ето защо му разказах за двата най-известни случаи в Системата: на станцията Голконда и на Примус Секундус. При първия огромната станция, зависима от Република Персей, намираща се сред пръстените на Петия, бе изтрита от лицето на Системата поради грубите действия на вмъкналия се в центъра ѝ камикадзе. Там той успял да освободи многотемпорален генотроп — осъществил го с помощта на отворен геноселектор, скрит в собствените му вътрешности. Генотропът не бил фиксиран за определено време и поради това не спрял да действа, докато не погълнал всичко достъпно. Също така не бил избирателен и нападал всякакви видове органична и неорганична материя, без да ги разграничава. В цялата Система не съществува по-жестоко оръжие, което прилича на бавна декомпресия. Целият процес продължил 127 минути. Били погълнати 20000 кубични километра материя. Въпреки че все пак имало време за опразване на станцията, от седемте милиона обитатели на Голконда успели да се спасят само няколкостотин хиляди. Не разполагали с достатъчно кораби за евакуация на цялото население. Безформената маса, която обикаляла на орбита сред пръстените на Петия, изцяло се разпръснала само за една обиколка и сега от тази красива станция няма и следа.

Примус Секундус бе много по-хитроумен случай, но също толкова ужасен и трагичен. Тази станция притежаваше независимо правителство и кръжеше в отворена парабола из цялата Система, така че съществуваха интереси да бъде поддържана в съвършена изправност. Някакво неизвестно лице преминало всички контролни

постове на службата за сигурност и пуснало във вътрешността ѝ активен генотроп с десетминутно действие, подбран за молекулите на подавания въздух, и обитателите умрели от задушаване за няколко минути. Малцината, които имали време да сложат маски или да облекат костюми, загинали от ръцете на щурмовите войски, изчакващи подходящия момент. Сега Примус Секундус се нарича Лоипен, което означава нещо като граблива птица — независима база, необвързана с Монолита.

Лицето на непознатия, до този момент невъзмутимо, се помрачи ужасно. Той бе чувал за това, но без подробностите, които би могъл да му разкрие генетик като мен.

Помоли ме да обясня на семейството си (сега Линаресови са част от нашето семейство), че трябва да тръгнем заедно с тях и да избягаме от това място. Налага се да прекъснем всичките си връзки със Селена, сякаш наистина сме загинали и като че ли изневиделица ни е нападнало нещо странно. Дори по-късно да изпратят автоматични сонди, никога няма да могат да ни открият.

Те са в състояние да ни скрият и защитят, да ни снабдят със средства, чрез които да станем незабележими за очите и ушите на сондите на Селена и останалите. Помолих го да ме придружи, защото съобщението беше прекалено важно и невероятно, за да го отнеса сама. Съгласи се без много превземки, явно добре ни познаваше. На връщане краката ми трепереха, не знаех дали от страх или от гняв.

Лесно събрахме всички, без нашите пазачи от Контрола да разберат. По време на събранието на двата семейства научих цялата истина. Той е истински землянин, потомък на хората, оцелели след Голямата Лудост. Третяните — които цялата Слънчева система начело със Събранието на Монолита смятаха за унищожени от векове подобно на праисторическите динозаври, не показват истинския си вид. Действителността, която виждаме, не е реална, защото цялата зрителна и слухова информация, влизаща в нашите мозъци, ни се поднася изкуствено. Когато помислихме за умствен контрол, ние се уплашихме, но той се засмя с някаква мекота в гласа (сега движеше устните си, защото разбра, че се изнервяме). Каза, че не стигат чак дотам, а само предоставят фалшива информация на нервите, те от своя страна пряко я препращат към мозъка — нещо, което не било особено скъпо от енергийна гледна точка. Твърдеше, че ставало много просто.

Той не можел да влияе на мозъка, но относително лесно влияел на входно-изходните му канали. След това ни направи бърз преглед на тяхната история. Неговите предшественици се скрили в подземията, подготвени за приближаващата катастрофа. Когато след няколко десетилетия излезли, от красивия свят, който някога обитавали, не било останало нищо. Затова се върнали във вътрешността му. Там създали различна цивилизация, основана на сетивността, давайки предимство на развитието на сетивата пред усъвършенстването на машините, които частично били отхвърлени — най-вече логическите. Той много патетично описва особеното отвращение, което чувстват към метлогите и техните братя от плът — биосите. Народът му претърпял леки мутации, дължащи се на успялата да проникне радиация. Те никога не обръщали внимание на външния свят и не желали да съобщават за съществуването си.

Казват, че ние продължаваме да бъдем прекалено жестоки и въпреки технологията не сме научили нищо, но изглежда изпитват любопитство към нашия технологичен напредък, особено към полигравитационните клетки и сложните оръжия, които притежаваме. Преди няколко десетилетия започнали да ни отделят специално внимание, дължащо се на започнатите от Селена програми за завръщане на земната повърхност. Очаквали ни. Първоначално искали да унищожат всички ни, но после пожелали да ни изучат. Когато каза това, се обърна и ме погледна. В действителност не гледаше мен, а Хоана. Призна, че с раждането ѝ всичко се променило. Тя е нещо като връх, който предоставя почва за земно споразумение. Думата прозвуча много особено, сякаш представляваше нещо повече от мисъл или чувство. Той ни обясни, че въпреки намесата му с нашия слухов нерв, използва твърде опростен вариант на своя език, за да успеем да го разберем. При все това доста думи, идеи и концепции оставаха неясни за нас. Опита се да ни обясни, че може да ни предостави голям обем информация, но ние сме неспособни дори да я регистрираме.

Доколкото разбрах, те не са многобройни, а ние представляваме за тях нов път и нова възможност. Искат да разберат дали сме способни да усвоим нови промени и подобрения. Телата ни, вече доста изменени на Селена, сега са много податливи и чувствителни към нови промени. Не желали да имат нищо общо с всичките жестоки соларианци, обитавали останалата част от Системата. За тях (а и за

нас, защото вече трябва да се чувстваме земляни) те били технологичен боклук.

Обещаха да ни покажат своя свят и ни го предложиха. Забавно е, но довчера смятах, че е бил моят. Събранието продължи дълги часове. Всички имаха много за казване, а аз бях изтощена, дори на моменти заспивах. Някои пледираха да извикаме Контрола, за да унищожи саботьорите, които се приближаваха по суша, и да продължим първоначалния Проект. Други смятаха, че това е временна мярка. Според тях през следващите години все някой от тях щеше да постигне целта си и накрая щяхме да се превърнем в жертви на омразата на своите сродници. А част от нас, обхванати от паника, крещяха и се молеха да извикаме корабите, за да потеглим обратно към Селена. Съществуваше и допълнителен проблем, причинен от мъжа.

Повечето от жените го гледаха с недоверие и подозрение, тъй като не бяха свикнали някакъв си мъжкар да им се налага за каквото и да е. Странникът сякаш усещаше същността на проблема (или вече беше наясно с него), защото обясни, че в неговата култура това било преодоляно до голяма степен. Накрая аз също говорих — изморено, но пламенно. Държах Хоана на ръце и това сякаш ми придаваше някакъв ореол.

Гласувах да отидем с тях, с истинските земляни, които могат да ни покажат много, а ние по-скоро щяхме да загубим, ако останем. Сега притежаваме повече общи черти с тях и много малко с лудите от Космоса, които постоянно си играят на нашествия и битки, за да постигнат късчета власт. Събранието на Монолита, създадено за да заглажда остротите и да бъде арбитър на конфликтите, се е превърнало в гнездо на конспиратори, които поради собствените си партийни интереси лавират безнаказано и хитро манипулират, а всичко над нас смърди на гнило.

Изглежда, че думите ми са наклонили везните. Помолих Мигел, истинския третянин с босите крака, да престане да се намесва в сетивата ни и за няколко секунди останах без дъх. Уф! Не се оказа толкова грозен, колкото очаквах. Притежаваше няколко допълнителни пръста и особени сензори на главата, но всичко останало бе нормално, дори имаше повече коса от когото и да е от нас. Беше вълнуващ миг, някоя извикаха. Не разбирахме думите му, докато отново не се вмъкна в телата ни.

Записахме обичайното съобщение за Селена, за Мрежата и за всички, които са насочили антените си насам. Когато щеше да дойде време да предадем следващото, нямаше да има кой да го изпрати. Това, което ще видят пристигналите по суша, ще ги накара да се замислят. Официалната версия ще бъде, че просто сме изчезнали. По-добро от това да не знаят нищо няма, така тъгата по непознатото ще стане още по-ужасна.

Не носим нищо, не сме се докосвали до нищо, изтрихме всички бази данни — както получените от метлогите, така и наличните от комплекса на Проекта, плюс паразитните системи. От случилото се тук през последните часове няма да остане никаква следа. Разсъждавам за великата цивилизация, която един хубав ден е изоставила градовете си и се е смесила с джунглата. Мисля, че в по-малък мащаб сега става нещо подобно.

Зазорява се и ние тръгваме групово. Забавлявам се, наблюдавайки околните лица. Върху някои се отразяваше нещо като тревога, но повечето изглеждаха доволни. Изведнъж от пионери, заплашени от неизбежна смърт, се бяхме превърнали в луксозни емигранти, тръгнали към една стара цивилизация, която смятахме за унищожена.

Мигел извика другарите си, които докараха малки кораби. От изчезването ни нямаше да остане никаква следа. Обясниха ни, че техният град е погребан под планина на север, близо до голямо естествено езеро. Хоел е до мен и силно ме прегръща, чувствам се лекуваща. Омразата и желанието за мъст към групата ловци, които ни дебнеха, се изпари. Помолих Мигел да предотвратят пускането на генотропите, които могат да причинят големи поражения на околността — смятам, че заобичах това място. Преди всичко помолих да не ги убиват, не си струваше.

Когато дойдох тук, вярвах, че започваме нов живот. Сега вече ми се струва, че слагаме началото на голямото приключение. Хоана не е първото човешко същество от Третия, от старата планета Земя. Тя е още една от тях, но е първа от новото поколение земляни. Вълнуващо е и същевременно представлява някакво успокоение. Отговорностите за сам човек изглеждат прекалено много, дори това да е дъщеря ми. Въпреки всичко най-хубавото е, че тя ще поеме най-доброто от двете култури и според мен ще живее в едно по-справедливо общество.

Мисля, че ще бъде свързващо звено между двете цивилизации, тяхната точка на сливане.

За миг мисълта ми полетя към Селена, където се намираше останалата част от моето семейство заедно с Лидия.

И тихо прошепнах едно обещание:

— Няма да те предам, Майко!

От дълго време не съм се чувствала толкова добре. Най-после сме поели по добър път и това ме радва.

Колко е хубаво отново да си бъдеш у дома!

ГОРДЪН ДИКСЪН

КОМПЮТРИТЕ НЕ СПОРЯТ

Клуб „Книжна съкровищница“
Моля да не прегъвате, навивате или повреждате по друг начин тази карта

Г-н Уолтър А. Чайлд
Сметка: 4,98 долара

Уважаеми читателю,
Прилагаме последната избрана от вас книга, „Отвлечен“ от Робърт Луис Стивънсън. Удлон Драйв № 437 Пандък, Мичиган 16 ноември 198... г.

Клуб „Книжна съкровищница“
Манди Стрийт № 1823
Чикаго, Илинойс

Уважаеми господа,
Неотдавна ви писах по повод изпратената от вас компютърна перфокарта със сметката за „Ким“ на Ръдиард Киплинг. Пуснах по пощата чек със стойността на пратката преди да съм отворил пакета. Когато го разпечатах, открих, че половината страници на книгата липсват. Върнах ви я с молба или да получа друг екземпляр, или да ми възстановите парите. В отговор сте ми изпратили „Отвлечен“ от Робърт Луис Стивънсън. Моля ви да поправите грешката си.

С настоящето връщам екземпляра на „Отвлечен“.

Искрено ваш,
Уолтър А. Чайлд

КЛУБ „КНИЖНА СЪКРОВИЩНИЦА“
Второ предупреждение
Моля да не прегъвате, навивате или повреждате по
друг начин тази карта

Г-н Уолтър А. Чайлд
Сметка: 4,98 долара

За „Отвлечен“ от Робърт Луис Стивънсън.
(Ако гореспоменатата сума е вече изпратена, моля да
не взимате под внимание това предупреждение.) Удлон
Драйв № 437 Пандък, Мичиган 21 януари 198... г.

Клуб „Книжна съкровищница“
Манди Стрийт № 1823
Чикаго, Илинойс

Уважаеми господа,
Бих искал да насоча вниманието ви към моето писмо
от 16 ноември 198... г. Продължавате да ме засипвате с
компютърни перфокарти за плащането на книга, която не
съм поръчвал. Докато, в действителност, вашата компания
е тази, която дължи пари на МЕН.

Искрено ваш,
Уолтър Чайлд

КЛУБ „КНИЖНА СЪКРОВИЩНИЦА“
Манди Стрийт № 1823 Чикаго, Илинойс 1 февруари
198... г.

Г-н Уолтър А. Чайлд
Удлон Драйв № 437
Пандък, Мичиган

Уважаеми господин Чайлд,
Ние ви изпратихме няколко напомняния относно сумата, която ни дължите, за поръчани при нас книги. Тази сума, възлизаща на 4,98 долара, вече е отдавна просрочена. Случилото се ни разочарова, особено след като без никакво колебание от наша страна ви беше отпуснат кредит, когато правехме с вас първоначалното споразумение за тези покупки. Ако не получим пълното заплащане с обратна поща, ще бъдем принудени да предадем случая на инкасаторска агенция.

Съвсем искрено ваш,
Самюъл П. Граймс,
финансов директор Удлон Драйв № 437 Пандък,
Мичиган 5 февруари 198... г.

Уважаеми господин Граймс,
Няма ли най-после да престанете с тези перфокарти и формални писма и да ми изпратите някакъв конкретен отговор, даден от човешко същество?

АЗ не ви дължа пари. ВИЕ ми дължите. Може би ще се наложи да предам вашата компания на инкасаторска агенция.

Уолтър А. Чайлд

ФЕДЕРАЛНА ИНКАСАТОРСКА АГЕНЦИЯ

Принс Стрийт № 88 Чикаго, Илинойс 28 февруари 198... г.

Г-н Уолтър А. Чайлд Удлон Драйв № 437 Пандък, Мичиган.

Уважаеми господин Чайлд,

Сумата от 4,98 долара, която дължите на клуб „Книжна съкровищница“, плюс лихвите и глобите, беше предоставена за събиране от нашата агенция. Дължимата сума сега възлиза на 6,83 долара. Моля, изпратете чек за съответната сума или ще бъдем принудени незабавно да вземем мерки.

Джейкъб Н. Харш, заместник-директор

ФЕДЕРАЛНА ИНКАСАТОРСКА АГЕНЦИЯ

Принс Стрийт № 88 Чикаго, Илинойс 8 април 198... г.

Г-н Уолтър А. Чайлд Удлон Драйв № 437 Пандък, Мичиган.

Уважаеми господин Чайлд,

Вие сте сметнали за уместно да пренебрегнете нашите любезни покани да оправите отдавна просрочения си дълг към клуб „Книжна съкровищница“, който сега възлиза, с насъбраните лихви и глоби, на 7,51 долара.

Ако не се погрижите за пълното му погасяване до 11 април 198... г. ще бъдем принудени да предоставим случая на нашите адвокати за незабавно предявяване на съдебен иск.

Изикиъл Б. Харш, директор

МАЛОНИ, МАХОНИ, МАКНАМАРА и ПРУИТ

*Адвокати Принс Стрийт № 89 Чикаго, Илинойс 29
април 198... г.*

*Г-н Уолтър А. Чайлд Удлон Драйв № 437 Пандък,
Мичиган.*

Уважаеми господин Чайлд,

Вашият дълг към клуба „Книжна съкровищница“ беше отнесен до нас за предприемане на законови действия по прибирането му.

Дългът ви в момента възлиза на 10,01 долара. Ако ни изпратите въпросната сума преди 5 май 198... г. ще смятаме въпросът за приключен. В случай, че не получим пълно изплащане на задължението ви до тази дата, ще предприемем стъпки за прибирането му чрез съда.

Уверен съм, че ще оцените предимствата на избягнатото съдопроизводство срещу вас, което в случай че бъде започнато, би нанесло трайни щети върху доверието на евентуалните ви кредитори.

Съвсем искрено ваш,

Хагторп М. Пруит — младши, адвокат Удлон Драйв
№ 437 Пандък, Мичиган 4 май 198... г. Г-н Хагторп М.
Пруит — младши Малони, Махони, Макнамара и Пруит
Принс Стрийт № 89 Чикаго, Илинойс

Уважаеми господин Пруит,

Не можете да си представите какво удоволствие е за мен при тези обстоятелства най-после да получа писмо от живо човешко същество, на което да обясня положението.

Цялата история е много глупава. Разясних всичко подробно в писмата си до клуб „Книжна съкровищница“, но със същия успех можех да се опитвам да го разкажа на компютъра, който им печата перфокартите и изглежда нищо друго не може да прави. Накратко случилото се изглежда така:

Поръчах един екземпляр от „Ким“ на Ръдиард Киплинг за 4,98 долара. Когато отворих пакета, който ми бяха изпратили, открих, че половината от страниците на книгата липсват, но вече бях пуснал по пощата чека със сумата.

Върнах книгата с молба или да ми я сменят с нормална, или да ми възстановят парите. Вместо това ми изпратиха екземпляр на „Отвлечен“ от Робърт Луис Стивънсън, какъвто изобщо не съм поръчвал, а сега те се опитват да ме накарат да го платя.

Междувременно все още си чакам парите, които ми дължат за неполучения екземпляр на „Ким“. Това е цялата история. Може би вие ще ми помогнете да се оправя с тях.

С облекчение,
ваш Уолтър А. Чайлд

П.П. Изпратих им веднага обратно и техния екземпляр на „Отвлечен“, но изглежда и това не помогна. Те изобщо не споменаха да са го получили.

МАЛОНИ, МАХОНИ, МАКНАМАРА и ПРУИТ

*Адвокати Принс Стрийт № 89 Чикаго, Илинойс 9
май 198... г.*

*Г-н Уолтър А. Чайлд Удлон Драйв № 437 Пандък,
Мичиган*

Уважаеми господин Чайлд,

На мен не ми е предоставена никаква информация, от която да личи, че каквото и да е получено от вас чрез клуб „Книжна съкровищница“ е било върнато.

Трудно ми е да си представя, че ако случаят е такъв, какъвто вие сте го изложили, клуб „Книжна съкровищница“ щеше да се обърне към нас за да приберем сумата, която им дължите.

Ако не изплатите всичко в срок от три дни, до 12 май 198... г. ще бъдем принудени да възбудим съдебно преследване.

Съвсем искрено ваш,
Хагторп М. Пруит — младши

СЪД ЗА ДРЕБНИ ПРОВИНЕНИЯ

Чикаго, Илинойс

*Г-н Уолтър А. Чайлд Удлон Драйв № 437 Пандък,
Мичиган.*

Уважаеми господин Чайлд,

Уведомяваме ви, че на 26 май 198... г. в този съд постъпи иск срещу вас за сумата от 15,66 долара, която включва и съдебните разноски.

Плащането за задоволяване на този иск може да бъде извършено или в съда, или на самия кредитор. В случай, че изплатите сумата на кредитора, той трябва да ви предостави разписка, с която този съд да прекрати делото за въпросната сума. Според неотдавна приетото Постановление за обратните вземания, ако сте гражданин на друг щат, копие от иска може да бъде препратено автоматично във вашия щат, така че плащането да бъде извършено там, на същия принцип, както и в Илинойс.

СЪД ЗА ДРЕБНИ ПРОВИНЕНИЯ

Чикаго, Илинойс.

Моля да не прегъвате, навивате или повреждате по друг начин тази карта

Днес, 27 май 198... г. беше предявен иск на основание закон № 941.

Срещу: Чайлд, Уолтър А. с адрес Удлон Драйв № 437, Пандък, Мичиган.

Да се заведе копие от предявения иск.

В: Гражданско съдопроизводство — Пандък, Мичиган.

За сумата: 15,66 долара. Удлон Драйв № 437, Пандък, Мичиган 31 май 198... г.

Самюъл П. Граймс

*Зам. председател на клуб „Книжна съкровищница“
Манди Стрийт № 1823 Чикаго, Илинойс*

Граймс,

Работата стигна достатъчно далеч. Утре ще бъда по лична работа в Чикаго. Идвам при вас и веднъж завинаги ще се разберем кой на кого дължи и колко!

Ваш, Уолтър А. Чайлд

ГРАЖДАНСКО СЪДОПРОИЗВОДСТВО

(служебна кореспонденция) 1 юни 198... г.

Хари,

Приложената компютърна перфокарта от чикагския съд за дребни провинения срещу А. Уолтър има номер на закон от серията 1500. Това определя делото като наказателно, а не гражданско и то трябва да дойде при теб. Затова го прехвърлям на твоя компютър. Как вървят нещата?

Джо

НАКАЗАТЕЛЕН АРХИВ

Пандък, Мичиган.

Моля да не прегъвате, навивате или повреждате по друг начин тази карта

ПОДСЪДИМ: (Чайлд^[1]) А. Уолтър

ОТ: 26 май 198... г.

АДРЕС: Удлон Драйв № 437, Пандък, Мич.

ЗАКОН: 1566 (Поправка) 1567

ОБВИНЕНИЕ: Отвлечане

ДАТА: 16 ноември 198...г.

ЗАБЕЛЕЖКА: Намира се на свобода. Незабавно да бъде задържан.

**ПОЛИЦЕЙСКО УПРАВЛЕНИЕ ПАНДЪК,
МИЧИГАН ДО ПОЛИЦЕЙСКО УПРАВЛЕНИЕ
ЧИКАГО, ИЛИНОИС.**

ИЗДИРВАМЕ ПОДСЪДИМИЯ А. (ПЪЛНОТО СОБСТВЕНО ИМЕ НЕИЗВЕСТНО) УОЛТЪР, КОЙТО СПОРЕД ВАШИЯ СИГНАЛ НА 16 НОЕМВРИ 198... Г. Е ПОДВЕДЕН ПОД ОТГОВОРНОСТ ЗА ОТВЛИЧАНЕ НА

ДЕТЕ НА ИМЕ РОБЪРТ ЛУИС СТИВЪНСЪН. РАЗПОЛАГАМЕ С ИНФОРМАЦИЯ, ЧЕ ПОДСЪДИМИЯТ Е ИЗБЯГАЛ ОТ ПОСТОЯННОТО СИ МЕСТОЖИТЕЛСТВО НА УДЛОН ДРАЙВ № 437, ПАНДЪК, МИЧИГАН И НЕ Е ИЗКЛЮЧЕНО ОТНОВО ДА СЕ НАМИРА ВЪВ ВАШИЯ РАЙОН.

ВЪЗМОЖЕН КОНТАКТ ВЪВ ВАШИЯ РАЙОН: КЛУБ „КНИЖНА СЪКРОВИЩНИЦА“, МАНДИ СТРИЙТ № 1823, ЧИКАГО, ИЛИНОИС. НЕ НИ Е ИЗВЕСТНО ДАЛИ ЛИЦЕТО Е ВЪОРЪЖЕНО, НО ПРИЕТЕТЕ, ЧЕ Е ОПАСНО. ХВАНЕТЕ ГО И ГО ЗАДРЪЖТЕ, КАТО НИ СЪОБЩИТЕ ЗА ЗАЛАВЯНЕТО.

ДО ПОЛИЦЕЙСКО УПРАВЛЕНИЕ ПАНДЪК, МИЧИГАН ОТНОСНО ВАШЕТО ИСКАНЕ ДА ХВАНЕМ И ЗАДЪРЖИМ А. (ПЪЛНОТО СОБСТВЕНО ИМЕ НЕИЗВЕСТНО) УОЛТЪР, ИЗДИРВАН В ПАНДЪК ПО ЗАКОН 1567 ЗА ПРЕСТЪПЛЕНИЕ ОТВЛИЧАНЕ.

ЛИЦЕТО Е АРЕСТУВАНО В СЛУЖЕБНИТЕ ПОМЕЩЕНИЯ НА КЛУБ „КНИЖНА СЪКРОВИЩНИЦА“, КЪДЕТО СЕ Е ПРЕДСТАВЯЛО С ИМЕТО УОЛТЪР АНТЪНИ ЧАЙЛД И СЕ Е ОПИТВАЛО ДА ПОЛУЧИ 4,98 ДОЛАРА ОТ НЯКОЙ СИ САМЮЪЛ П. ГРАЙМС, СЛУЖИТЕЛ НА ТАЗИ КОМПАНИЯ.

РАЗПОРЕЖДАНЕ: ДА СЕ ЗАДЪРЖИ ДО ПОЛУЧАВАНЕ НА ОТГОВОР.

**ПОЛИЦЕЙСКО УПРАВЛЕНИЕ ПАНДЪК,
МИЧИГАН ДО ПОЛИЦЕЙСКО УПРАВЛЕНИЕ
ЧИКАГО, ИЛИНОЙС.**

ОТНОСНО: А. УОЛТЪР (ПРЕДСТАВЯ СЕ С ИМЕТО УОЛТЪР АНТЪНИ ЧАЙЛД) ИЗДИРВАН ЗА ПРЕСТЪПЛЕНИЕ ОТВЛИЧАНЕ, ВЪВ ВАШИЯ РАЙОН, ВЖ. ВАША КОМПЮТЪРНА ПЕРФОКАРТА С ДАТА 27 МАЙ 198... Г. ЗА ПОДВЕЖДАНЕ ПОД СЪДЕБНА ОТГОВОРНОСТ. ПРИЛАГАМЕ КОПИЕ ОТ ПЕРФОКАРТТА В НАШИЯ НАКАЗАТЕЛЕН АРХИВ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ ВЪВ ВАШАТА КОМПЮТЪРНА СЕКЦИЯ.

НАКАЗАТЕЛЕН АРХИВ

Чикаго, Илинойс.

МОЛЯ ДА НЕ ПРЕГЪВАТЕ, НАВИВАТЕ ИЛИ ПОВРЕЖДАТЕ ПО ДРУГ НАЧИН ТАЗИ КАРТА.

ОТНОСНО: (Поправено — липсват изходни данни)

ПРИЛОЖЕН ЗАКОН № 1567

ОБВИНИТЕЛЕН АКТ № 456789

ДОКУМЕНТАЦИЯ ПО ДЕЛОТО: Очевидно заведена погрешно и не е на разположение

НАПРАВЛЕНИЕ: Да се яви пред съдия Джон Алегзандър Макдайвът в съдебна зала А на 9 юни 198... г.

Съдия Алегзандър Дж. Макдайвът

(служебна кореспонденция) 2 юни 198... г.

Драги Тони,

За четвъртък сутрин имам насрочено някакво наказателно дело, но явно документацията не е заведена правилно.

Имам нужда от повече информация (Относно: А. Уолтър, обвинителен акт № 456789, наказателен архив). Например — какво се е случило с жертвата на отвличането? Пострадала ли е?

Джак Макдайвът

ДИРЕКЦИЯ „ИЗДИРВАНЕ НА СВЕДЕНИЯ“

Относно: Обвинителен акт № 456789 — пострадала ли е жертвата?

Тонио Малагаси
отдел „Досиета“ 3 юни 198... г.

ДО: Статистическа служба на Съединените щати.

Информационна секция

ОТНОСНО: Робърт Луис Стивънсън

ЗАПИТВАНЕ: Свързани с него сведения.

Дирекция „Издирване на сведения“

Отдел „Криминални досиета“

Полицейско управление

Чикаго, Ил. 5 юни 198... г.

ДО: Дирекция „Издирване на сведения“

Отдел „Криминални досиета“

Полицейско управление

Чикаго, Илинойс

ОТНОСНО: Вашето запитване за Робърт Луис Стивънсън (арх. № 189623)

ДАНИИ: Лицето е починало. Възраст при настъпване на смъртта — 44 години. Желаете ли още информация?

А. К.

Информационна секция Статистическа служба на
Съединените щати 3 юни 198... г.

*ДО: Статистическа служба на Съединените щати.
Информационна секция*

ОТНОСНО: Досие арх. № 189623

Не е необходима повече информация. Благодаря.

Дирекция „Издирване на сведения“
Отдел „Криминални досиета“
Полицейско управление
Чикаго, Илинойс

ДО: Тонио Малагаси

Отдел „Досиета“

ОТНОСНО: Обвинителен акт № 456789 —
жертвата е починала.

Дирекция „Издирване на сведения“ 7 юни 198... г.

ДО: Кабинета на съдия Александър Дж. Макдайвът

Драги Джак,

ОТНОСНО: Обвинителен акт № 456789. Жертвата в този случай на отвличане очевидно е била убита.

Поради странната липса на основна информация за убиеца и неговата жертва, както и поради възрастта на жертвата, започва да ми намирисва на разчистени сметки между гангстерски банди. Това е само за твое сведение. Не ме цитирай. Аз, обаче, оставам с впечатление, че името на този Стивънсън — жертвата — смътно ми напомня нещо. Не е изключено да е от шайките, които върлуват по Източния бряг, тъй като не знам защо предизвиква в мен някакви асоциации с пирати — може би контрабандистите от нюйоркските докове — и със заровена плячка.

Но, както вече споменах, всичко това са разсъждения само за твое лично ползване.

При всякаква нужда от помощ...

Твой,
Тони Малагаси
Отдел „Досиета“

МАЙКЪЛ Р. РЕЙНОЛДС

Адвокат Уотър Стрийт № 49 Чикаго, Илинойс 8 юни 198... г.

Драги Тим,

За съжаление нямам възможност да дойда на риболов. Възложена ми е служебната защита на някакъв човек, който утре ще бъде съден по обвинение в отвличане.

При други обстоятелства щях да направя опит да се откача и Макдайвът, който води делото, сигурно щеше да

ме освободи. Но това е най-шантавия случай, за който някога си чувал.

Обвиняемият по делото очевидно е бил не само подведен под отговорност, но и признат за виновен в резултат на цяла комична поредица от грешки, толкова много на брой, че не мога да ги изброя тук. Той не само, че не е виновен, ами разполага и с най-добрите възможни основания за завеждане на дело срещу управата на един от най-големите книголюбителски клубове тук, в Чикаго. И аз нямам нищо против да се заема с този случай.

Направо звучи невероятно — но се оказва дяволски възможно, като се замислиш, в тази наша епоха на документация водена от машини, — съвсем невинен човек да изпадне в такова положение.

Сигурно всичко ще приключи бързо. Поисках да се видя с Макдайвът преди започването на делото и просто ще трябва да му обясня ситуацията. После на спокойствие ще можем да обсъдим искът за обезщетение на моя освободен клиент.

Да идем на риба другата неделя, а?

Твой,
Майк

МАЙКЪЛ Р. РЕЙНОЛДС

Адвокат Уотър Стрийт № 49 Чикаго, Илинойс 10 юни 198... г.

Драги Тим,

Пиша ти съвсем набързо.

Не се очертава ходене на риба и другата неделя. Съжалявам.

Просто няма да повярваш. Моят без никакво съмнение невинен като агънце клиент току-що беше

осъден на смърт за предумишленото убийство на отвлечената от него жертва.

Да, обясних цялата история на Макдайвът. А когато той ми обясни своето положение, направо щях да падна от стола.

Проблемът не е в това, че не го убедих. Отне ми по-малко от три минути, за да му докажа, че моят клиент изобщо не е трябвало да влиза между стените на щатския затвор и за секунда. Но — обърни внимание — Макдайвът не можел да направи абсолютно нищо!

Работата е там, че моят човек вече бил признат за виновен въз основа на данните предоставени от компютъра. При липсата на протокол от воден процес — а такъв, разбира се, изобщо не е имало (но в момента нямам право да ти обяснявам това) — съдията бил принуден да се съобразява с наличната информация. А в случай с вече признат за виновен престъпник, единственият законен избор на Макдайвът бил между присъдите за доживотен затвор и смърт.

Щом жертвата на отвлечането е починала, законът изисква задължителна смъртна присъда. Според нововъведените постановления за срока на обжалване, който благодарение на компютъризирането на цялата система е съкратен, за да се избегне протакането и да се намалят душевните терзания на осъдените, разполагам с пет дни, в които да подам молба за обжалване и десет дни за нейното удовлетворяване.

Сам разбираш, че нямам намерение да си губя времето с обжалване. Смятам да се обърна направо към губернатора за помилване — след което ще разнищим до дъно този фарс. Макдайвът вече писа на губернатора и му обясни, че присъдата му е била абсурдна, но не е имал никакъв избор. И двамата сме на мнение, че трябва да получим помилване в съвсем кратък срок.

Тогава гледай как ще ги наредя...

И ще идем на риба.

Всичко най-хубаво,

Майк

КАБИНЕТ НА ГУБЕРНАТОРА
НА ЩАТ ИЛИНОИС 17 юни 198... г.
Г-н Майкъл Р. Рейнолдс
Уотър Стрийт № 49
Чикаго, Илинойс

Уважаеми господин Рейнолдс,

В отговор на вашето запитване относно молбата за помилване на Уолтър А. Чайлд (А. Уолтър) трябва да ви уведомя, че губернаторът още не се е върнал от обиколката си с Комитета на губернаторите от Средния запад, чиято цел е оглед на Берлинската стена. Очакваме завръщането му другия петък.

Веднага, щом се появи, ще имам грижа да го запозная с вашата молба и писмата ви.

Съвсем искрено ваша,
Клара Б. Джилкс
секретар на губернатора 27 юни 198... г.

МАЙКЪЛ Р. РЕЙНОЛДС
Уотър Стрийт № 49
Чикаго, Илинойс

Драги Майк,

Какво стана с това помилване? Екзекуцията ми е насрочена за след само пет дни!

Уолт
29 юни 198... г.

Уолтър А. Чайлд (А. Уолтър)
Килиен блок Е
Илинойски щатски каторжен затвор Джолиет,
Илинойс

Драги Уолт,
Губернаторът се върна, но веднага беше извикан в Белия дом във Вашингтон да изкаже мнението си за междущатските канализации.

Разположил съм се на лагер пред прага му и ще го спипам в мига, в който се появи.

Междувременно, съгласен съм с теб за сериозността на положението. Директорът на затвора г-н Алън Магрудър ще ти донесе това писмо и ще разговаря на четири очи с теб. Съветвам те да го послушаш. Прилагам и писма от семейството ти, което също настоява да послушаш директор Магрудър.

Твой,
Майк
30 юни 198... г.

МАЙКЪЛ Р. РЕЙНОЛДС
Уотър Стрийт № 49
Чикаго, Илинойс

Драги Майк, (това писмо ще изнесе тайно директор Магрудър)

Докато разговарях с директор Магрудър в килията си, тук му донесоха новината, че губернаторът най-после се е завърнал за малко в Илинойс и ще бъде в кабинета си утре, петък, рано сутринта. Така че ще имаш време да разпишеш

помилването ми при него и да го донесеш в затвора навреме, за да бъде отменена екзекуцията ми в събота.

Следователно аз отхвърлих любезното предложение на директора да ми даде възможност да избягам, тъй като разбрах, че той нямал възможност да ми гарантира отсъствието на всякакви пазачи по пътя ми и имало вероятност да бъда убит при бягството.

Но сега всичко ще се оправи. Действително подобно фантастично струпване на нелепости все в някой момент трябва да рухне под собствената си тежест.

Всичко най-хубаво,
Уолт

В ИМЕТО НА НЕЗАВИСИМИЯ ЩАТ ИЛИНОЙС, аз, Хюбърт Даниъл Уиликънс, губернатор на щат Илинойс, упълномощен с произтичащата от това власт, включително с правото да помилвам онези, които според собствената ми оценка са били несправедливо осъдени на смърт или по други причини са заслужили губернаторската милост, действително в този ден, 1 юли 198...г. заявявам и обявявам, че Уолтър А. Чайлд (А. Уолтър), задържан в резултат на съдебна грешка за престъпление, в което е напълно невинен, е изцяло и докрай помилван за въпросното престъпление. Настоятелно нареждам на съответните власти, които задържат гореспоменатия Уолтър А. Чайлд, където и да се намира той незабавно да го освободят.

**МЕЖДУВЕДОМСТВЕНА
СЛУЖБА**

ЗАВЕЖДАЩА

**МОЛЯ ДА НЕ ПРЕГЪВАТЕ, НАВИВАТЕ ИЛИ
ПОВРЕЖДАТЕ ПО ДРУГ НАЧИН ТАЗИ КАРТА**

Неправилно заведен документ

ДО: *Губернатор Хюбърт Даниъл Уиликънс*

ОТНОСНО: *Решение за помилване на Уолтър А.
Чайлд от 1 юли 198... г.*

Уважаеми щатски служителю,

Пропуснали сте да отбележите своя изходящ номер.

МОЛЯ, върнете ни обратно документа, придружен от тази перфокарта и формуляр 876, като обясните с какво право сте му поставили категорията СВРЪХ БЪРЗО, формуляр 876 трябва да бъде подписан от вашия пряк ръководител.

ДА БЪДЕ ПРЕДСТАВЕН: На най-ранната възможна дата, на която ще бъде отворена ЗАВЕЖДАЩАТА СЛУЖБА. В този случай: на 5 юли 198... г., вторник.

ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ: При непредставяне на формуляр 876, ПОДПИСАН ОТ ПРЕКИЯ ВИ РЪКОВОДИТЕЛ, срещу вас ще бъде заведено дело за злоупотреба с пълномощията на щатски служител. Може да бъде издадена и заповед за арестуването ви.

Изключения не се правят за **НИКОГО**.

ПРЕДУПРЕДЕН СТЕ.

[1] Дете на английски е чайлд — Б.пр. ↑

ДИЙН КУНЦ ЛЕГЛО №12

Сега се намирам сред тъмнината и тишината, ограден от метални болногледачи, които сякаш се усмихват, докато се плъзгат насам-натам, сега целият ми свят си е отишъл и съм съвсем сам; сега, когато смъртта не престава да броди в полумрака и няма с кого друго да се срещна, освен с нея, взех решение да опиша тази поразителна история. Твърде възможно е да я намерят, тъй като регистрират всичко, дори ехото на гласа ми. Да, твърде е възможно.

Затова не ми остава друго, освен да потърся някое тайно място, за да скрия написаното. Струва ми се, че най-подходящ за целта е стенния шкаф, защото в него има много хартии и едва ли ще им хрумне да го преровят. Макар че металните болногледачи не могат да четат и след смъртта на някого предпочитат да изгорят всичко, останало след него.

Не, написаното няма да е на сигурно, ако го скрия в моята маса.

Всички тези препятствия правят това място да изглежда като истински ад, лишен от възможност за връзка с външния свят. А човек има право да изживее собствения си живот, да съзерцава хубави жени, деца и кучета, както и толкова други хубави неща, които съществуват на този свят. Той не трябва да бъде затворен в стъклен буркан като някаква странна мостра и после поставен върху пращен рафт. И въпреки това чувствам, че пиша тази история като някакво странно насекомо, което стерилно размахва крилете си, затворено в стъклен флакон.

В началото бяхме единадесет души, а в залата се помещават дванадесет легла. Знаехме, че скоро някой от нас ще умре и ще останат повече свободни легла. Четирима живееха тук от осем години насам и мислехме, че скоро ще свършат — може би беше илюзия, но хранехме надежда, че скоро ще видим нови лица. В крайна сметка това бе единственото останало, което поддържаше в нас някакъв интерес към

живота: След толкова години играта на дама и рисуването напълно ни бяха омръзнали.

По стечение на обстоятелствата веднъж в мистериозната болница при нас дойде английски джентълмен с изтънчени маниери. Два пъти беше ходил в Африка и винаги ми разказваше перипетиите си по време на многобройните сафарита, в които бе участвал на този континент. Ние с часове слушахме историите за диви зверове, притаени в гъсталака на джунглата, които само очакват появата на някой ловец, за да го разкъсат с мощните си остри нокти. Той ни разправяше за странни птици, мистериозни храмове и екзотични ритуали, както и за красиви аборигенки с мека тъмна кожа.

Но един ден умря, плюейки кръв, която изскачаше дори от носа му.

Всеки път, когато в залата се появяваше ново лице, чувствахме, че животът все още е запазил нещо интересно, за което си заслужава да го живееш. И както споменах по-горе, някой нов винаги се появяваше. Най-старите обитатели на залата бяхме Либи (с истинско име Бъртренд Либърхед), Майк, Кю и аз. Ние бяхме ветераните. Либи беше изкарал единадесет години, аз само девет, Кю и Майк бяха по-нови — и двамата с по осем. Останалите имаха кой една седмица, кой един месец или най-много два, но бързо бяха стигали до изгарянето на труповете им, за да се превърнат на пепел. Трябва да призная, че за нас, ветераните, беше твърде изгодно повечето от тях да умират, тъй като това означаваше, че ще видим нови лица. Вие ме разбирате в края на краищата, не е ли така?

Без съмнение главната причина да седя в полумрака като гигантско насекомо, което безпомощно размахва криле без надежда за някакъв изход, беше едно от тези нови лица.

И той се казваше Гейб Дитрик. Не се учудвайте, всички нови лица притежават име, например Либи, Кю или Майк. Но Гейб беше МЛАД! Не изглеждаше по-възрастен от трийсет години. Когато си легнахме да спим легло №12 беше безлюдно. А когато на сутринта се събудихме, там се намираше Гейб, той вече не приличаше на момчето, което забелязахме в навечерието, а изглеждаше другояче — беше зрял мъж с гигантски ръст. Докато повечето от нас спяха, го бяха довели и стоварили като парче месо в легло №12.

Всички се впуснахме незабавно в размишления относно възможните причини да го докарат на място, заето от старци, които нямат деца за да осигурят покрив над главата им. Освен това човек трябваше да бъде на повече от петдесет и пет години, за да бъде отвлечен от чудовищата с червени очи, без уста и с нещо като решетки в замяна на уши, които винаги пристигаха през нощта и инжектираха наркотик на някой, за да го пренесат до легло №12. А Гейб не беше старец...

Когато ефектът от наркотика премина и той се събуди, ние замлъкнахме; беше особена тишина като при падането на гигантско дърво на земята, след което то продължава да стои върху нея — тържествено и умряло.

Погледите ни се вторачиха в него — включително и този на Кю, който бе кривоглед.

— Къде се нами...

Никой не го остави да довърши фразата. Всички се приближихме до него, за да му обясним положението, в което е попаднал. Когато осъзна същността на нещата, въпреки че все още се намираше под действието на наркотика, реагира като човек, изправен пред полудяване.

— На двацет и седем години съм! Как се оказах на това злополучно място?

Скочи от леглото и залитайки, започна да обикаля залата, сякаш търсеше някакъв изход от нея. Ние го следвахме — малцината, които все още бяхме в състояние да се движим, — така както овцете следват овчаря, решил да се опита да убие вълка.

Изведнъж забеляза тъмните успоредни линии на пода и започна ожесточено да ги удря въпреки предупреждението ни, че нищо няма да спечели. Но Гейб не ни обърна внимание и продължи действията си, всеки път с все по-голяма сила, докато шумът привлече вниманието на един от роботите, който се разхождаше по коридора. Той се приближи до вратата и попита какво се е случило.

— Това, което се случи — гневно отвърна Гейб. — Работата е, че нещо сте сбъркали с мен.

Роботът спря пред него. Въпреки че лицето му беше лишено от израз, изглеждаше, че го гледа накриво. Ние го бяхме кръстили доктор

Домо и може би това имаше някакъв ефект — розовото отражение в лявото му око изглеждаше по-интензивно от това в дясното.

— Казвам се Гейб Дитрик. Счетоводител съм и живея на улица „Мюрдикей“ 545, в Ембридж.

Чу се характерният металически шум, който винаги предхождаше думите на роботите. След това доктор Домо попита:

— Нуждаете ли се от легло?

Всички помислихме, че Гейб възнамерява да стовари юмрука си върху робота, който го гледаше накриво. Вероятно щеше да стори това, ако Кю не беше надал предупредителен вик, привличайки вниманието на Гейб.

— Вечерята ще бъде сервирана след два часа — произнесе доктор Домо. — Това ли искате да научите?

— Искам да изляза отгук.

— Да не би да умираете? — попита роботът.

— Как да умирам, когато съм само на двайсет и седем години? — отвърна Гейб с глас, който сякаш напомняше, че старците около него приличат на стари папируси, готови да се разсипят на прах. Мисля, че се почувствахме засегнати от тона, с който той отговори на робота.

— Желаете ли легло? — отново попита доктор Домо и сякаш изглеждаше притеснен.

Роботите от този вид бяха програмирани да отговарят на седемстотин различни въпроси: „Искате ли да ми дадете легло? Ще ми донесете ли листове хартия? Какво има за вечеря? Изглежда, че чувствам болки, ще ми помогнете ли?“ и така нататък. Но те не бяха програмирани да вникнат в проблема на Гейб.

И той направи това, което възнамеряваше да извърши по-рано. Изхвърли мускулестата си ръка и стовари юмрука си в лицето на робота. Но ударът не постигна целта си, защото металните болногледачи са програмирани да се защитават от разярени или луди пациенти. За десета от секундата членестоногата ръка на робота се стовари върху Гейб и го събори на пода.

Либи и аз го повдигнахме и го доवлякохме до леглото му. След това му направихме компрес със студена вода и с помощта на ленти от риза го привързахме към челото му.

— Къде съм? — попита Гейб, след като дойде на себе си.

Кю се опита да му обясни положението, но после предпочете да замълчи.

— Никога недей да спориш с робот-болногледач — каза Либи, който имаше натрупан опит от първите години на пребиваването си в залата.

Гейб направи усилие да се изправи на леглото. От ужасния удар дясната му буза беше подута, а може би това се дължеше и на падането му на пода, но вече бе станала морава на цвят. Честно казано, съвсем не изглеждаше приятно.

— Добре ли сте? — попита го Кю.

Аз мълчах, защото не съм от тези, на които им харесва да говорят за всичко. Това ми напомни за нещо, което Либи винаги казваше, когато пишех късите си разкази (а после роботите методично ги изгаряха). Обръщайки се към моя милост, той бе свикнал да произнася: „Приятели мои, старият Сем никога не говори много, но ще стане нашият най-добър биограф. Сигурен съм, че ще се справи по-добре от Джонсън.“

Е, както и да е, може би имаше право. Вероятно от това, което съм видял и преживял, ще излезе добра хроника. Даже е възможно времето да ми стигне, за да напиша тази история, както и да добавя много неща, които ще се случат след това. По-точно казано, всичко, свързано с мен, след като целият свят си отиде и ме остави сам. Тишината ми се натрапва, но не желая да я толерирам.

* * *

Няколко седмици след случилото се Гейб изглеждаше остарял като всички нас. Толкова, че приличаше на някой от старците в залата, тръгнал да мре. Разправи ни, че до него спял някакъв и една нощ роботите влезли да го отнесат, но сбъркали залата и отнесли друг. Обяснихме му, че греша, тъй като наоколо няма други човешки същества, освен нас самите, но той се разяри и започна да удря вратата. И роботите отново влязоха и отново го биха. Изглежда, че чак след този случай осъзна реалността на ситуацията. Научавайки истината, разбирайки, че никога няма да излезе жив оттук, Гейб се почувства още по-потиснат от нас. И въпреки всичко го прикриваше.

Не само това — опитваше се да ни ободрява и успокоява. През цялото време, докато живя с нас в залата на зловецата болница, се стараше да бъде симпатичен и приятен.

Сега си спомням, че веднъж между Брукмън и Хенлайн избухна ожесточена препирня и Гейб незабавно се намеси, тъй като двамата бяха стигнали до бой. Всичко стана толкова бързо, едва ли не докато премигнеш.

— Сигурен съм, че си ги взел! — изрече Брукмън, тръгвайки заплашително към Хенлайн. — Много скъпо ще ти струва, ако си ги взел! Ти си свиня и крадец!

Хенлайн, ново лице след нас, се изчерви до такава степен, че носът му заприлича на вулкан, готов да изригне, а между ъгълчетата на устните му се появи слюнка, подобна на бяла лава.

— Ти си измамник, Брукмън! — отвърна той още по-разярен. — Защо да ти ги взема? Какво ще направя с тях? Защо трябва да се нуждая от твоите глупави играчки?

— Когато настане време за вечеря и ни донесат ножове, заклевам се, че ще те нарежа на парчета. Засрами се, обрал си другаря по зала.

Всички се обърнахме в леглата, за да наблюдаваме по-добре разигралата се драма. Но заехме, че Брукмън и Хенлайн са добри приятели, и бяхме убедени, че няма да пролеят реки от кръв, а накрая всичко ще се уреди мирно.

Въпреки това Гейб скочи от леглото си така чевръсто и бързо, че ние, старците, останахме учудени и с отворени уста, понеже вече бяхме забравили за способността на младостта. Той раздели двамата приятели и им каза:

— Млъкнете! Нима искате някой робот да ви чуе и да пристигне, за да ви убие?

— Работата е там, че този идиот ме нарече крадец — отвърна Хенлайн, опитвайки се да се измъкне от обсега на опасния юмрук, с който Гейб го заплашваше.

— Какво е станало все пак? — попита Гейб.

— Открадна ми сламките — отвърна Брукмън. — Този проклет крадец ми ги открадна!

— Хайде, Брукмън, успокой се! — каза Гейб. — За какви сламки говориш?

Върху лицето на Брукмън се появи гримаса — също като на малко дете, хванато в някаква пакост. След това, доста засрамен, спря да се кара с Хенлайн и рече:

— Всеки човек иска да притежава нещо свое, изключително негово. Не си ли съгласен?

— Естествено, че съм съгласен, но за какви сламки говориш? Нищо не разбирам.

— Дълго време колекционирах сламките, с които ни дават да прием мляко, а с тях могат да се направят много неща. Например веднъж си направих кукла — същата като тази, която аз и Адела подарихме на дъщеря ни Сара, когато беше малка.

Докато говореше, по бузите на Брукмън се стичаха сълзи. Развълнувани, някой от нас отместиха поглед, но Брукмън продължи да говори:

— Да, почти същата кукла като тази, която подарихме на дъщеря ни Сара. Можеше да си движи краката, да танцува, да подскача, изобщо да върши всичко. И ако вие имате малко въображение, тези сламки могат да представляват много неща. Например личности, които те заобикалят и с които си в състояние да разговаряш, или пари — всяка сламка да представлява банкнота от пет, десет, включително и хиляда долара. Да, тези сламки са нещо за мен и освен това СА СВОБОДНИ... макар че Адела и Сара...

Тази сцена толкова ме покърти, че ме накара да продължа да наблюдавам бедния Брукмън. С тъмните си ръце, изпъстрени с лунички и релефно изпъкнали вени върху тях, той се опитваше да скрие окъпаното си от сълзи лице. Цялото му тяло се тресеше.

— Открадна ли му сламките? — попита Гейб Хенлайн.

— Аз...

— Да, откраднал си ги! — изрева Гейб яростно и прехапа устни. В този момент приличаше на диво разярено животно.

— Не, не съм ги откраднал! Той ги е скрил! — уплашено отвърна Хенлайн.

— Питам те за последен път — настоя Гейб. — Открадна ли ги?

— Не, той ги е скрил. Винаги има навика да крие всичко, което притежава.

— Върни му ги, чуваш ли?

— Брукмън би трябвало да ги раздели...

— Или ги върни, или ти се заклевам, че ще ти смъкна кожата, а след това ще връча кокалите ти на Брукмън.

Хенлайн нямаше друг избор, освен да ги върне. Гейб прекара остатъка от седмицата с Брукмън. Връчи му всичките сламки, освен това няколко пъти поигра с тях заедно с бедния Брукмън. Хенлайн умря същата седмица, но Гейб не се присъедини към молитвите за утешение на душата му, които някои от нас изричаха. Истината е, че повечето само движеха устните си и мърмореха нещо, което сърцата им не чувстваха.

Но да се върна отново към Гейб. Трябва да отбележа, че той се намираше в състояние на дълбока тъга. Вече казах — не бе щастлив, наистина не беше. Ала притежаваше рядката дарба да съдържа емоциите си и да размива хората. Винаги се мъчеше да ни развлича и да си прави лоши шеги с роботите.

Когато те излизаха от залата, след като ни оставяха храната, Гейб се промъкваше зад някой от тях и го препъваше. След това се връщаше, тичайки, и се скриваше.

Тъй като роботите имаха само един крак, веднъж паднали на пода, за тях бе невъзможно да се изправят. Тогава пристигаха други работи и помагаша на падналия да стане. Програмите им не даваха възможност да разберат причината за странното си падане и те монотонно повтаряха:

— Проклето падане, проклето падане. Бедният Брус, бедният Брус.

Винаги, когато Гейб успяваше да повали някой от проклетите автомати, ние се смеехме.

Никога не разбрахме защо всички работи си викат един на друг „Брус“. Може би се дължеше на инженера, който ги беше конструирал и им беше дал своето име. Но както и да е, ние много се смеехме.

— Добра работа, Гейб! — казваше някой от нас.

— Ти си съвършен човек! — коментираше друг.

— Това ще ги накара да разберат с кого си имат работа — добавяше трети.

При такива случаи Гейб се усмихваше насмешливо и докато всички се смеехме и коментирахме падането на робота, залата изглеждаше съвсем друга.

Но за Гейб тя оставаше същата.

Никога не беше доволен, дори когато подхвърляхме шеги и се развличахме.

За да го разсеем, го канехме на различни игри. Напразно.

Гейб беше много млад и не споделяше нашия начин на мислене. Най-лошото от всичко беше убедеността ни, че той никога няма да излезе от зловещата зала на тази злополучна болница.

Тогава изведнъж, сякаш като продукт на някаква ужасна нощ, изпълнена с кошмари, ми мина идеята как да си разчистим сметките с роботите.

Ето как стояха нещата:

Беше някъде около полунощ, а нощта бе черна като криле на гарван. Повечето от нас бяха заспали, останалите също щяхме да спим, ако възглавницата на Либи не беше паднала. Самият той лежеше на пода и тихо подсмърчаше с глава, забита в нея.

Звукът на хлипанията му ни изплаши, никога не бях чувал нещо подобно. Стори ни се твърде странно, че той плаче, защото от дълги години живееше в залата, беше от най-старите ветерани и би трябвало да се примири с празния си тъжен живот. Освен това беше човек, закален в житейските несгоди, и затова ни се стори още по-странно да плаче. Бе пристигнал от квартала Харлем, а да имаш бели родители и да живееш в Харлем означаваше само едно: бедност. Беше получил образование в най-съмнителните места на Ню Йорк и от ранна възраст се беше научил да се защитава от лошите хора, които искали да се възползват от него. На тринайсет години имал първия си сексуален опит с жена на трийсет и пет. Сетне работил по доковете, изпълнявайки най-тежката работа, и винаги изхарчвал парите си за жени или хазартни игри. Колкото и страдания да беше понесъл, все пак ни изглеждаше странно, че плаче.

Виждайки го в такова състояние на мен щяха да ми потекат сълзите.

Гейб пръв отиде при бедния Либи. Седна на ръба на леглото му, постави едната си ръка върху рамото му, а с другата го погали по косата, после го попита:

— Какво ти става, Либи?

Той не отговори, а продължи да хлипа някак си тъжно и безнадеждно — все по-силно и по-силно. Всички помислихме, че ако не престане да плаче, ще получи кръвоизлив в гърлото.

Гейб продължи да го гали по косата и нежно да му говори.

— За Бога, Гейб, за Бога! — произнесе Либи между хлипанията.

— Какво ти става, Либи? — повтори Гейб. — Каж ми го!

— Умирам. Никога не вярвах, че часът ми ще дойде.

Чутото вътрешно ме разтърси. Ако той умреше, аз също щях да умра. Бяхме неразделни приятели. След това щяха да ни отнесат до пещите на крематориума и да изгорят телата ни — едното заедно с другото. „Господи, Боже мой, не отнасяй Либи! Моля те, не го отнасяй!“

— Хайде, Либи — рече му Гейб, — престани с тези неща. Здрав си като бик и съм сигурен, че ще доживееш до сто и петдесет години.

— Не, Гейб, няма да доживея...

Той млъкна, опитвайки се да спре сълзите, които се стичаха по бузите му.

— Но какво ти става? Чувстваш ли някаква болка?

— Не. Още не.

— Тогава защо мислиш, че ще умреш?

— Не мога да уринирам, Гейб. Съвсем не мога...

Въпреки тъмнината ние различавахме проснатото на пода крехко тяло на нашия другар Либи, или Бъртран Либърхед, притиснал ръце към гърдите си.

— Откога се намиращ в такова състояние?

— Боже Господи! Боже мой, ще се спускам! Опитвах се да пия вода, но...

Гейб притисна Либи до гърдите си, сякаш за да го зарази със силата и твърдостта на собствената си младост. След това нежно започна да го поклаща — като майка, която люлее бебе в собствената си прегръдка. Междувременно плачът на Либи утихна.

— Случвало ли ти се е някога да общуваш с добро момиче? — попита го Гейб.

— Какво? Не те разбирам.

— Момиче. Добро момиче. Такова, което да върви и да се поклаща като стройна тръстика, а дъхът му мирише на ягоди и тялото му излъчва приятна топлина. Момиче с нежни ръце и красиви крака.

— Мисля, че да — отвърна Либи и почти престана да подсмърча. — Веднъж имах такова момиче в Бостън, беше италианка. Имаше

красива черна коса, не боядисана, а очите ѝ пламтяха като червени горящи въглени. Щеше да се омъжи за мен.

— Обичаше ли те?

— Да. Какъв глупак бях! Обичах я и същевременно не си давах сметка за чувствата ми към нея. Направих голяма грешка.

— Всички извършваме грешки — отвърна Гейб. — Аз също имах едно момиче, казваше се Бернадет. Името ѝ изглеждаше като взето назаем, но беше съвсем нейно. Колко зелени бяха очите ѝ!

— Беше ли красива?

— Толкова, колкото първият пролетен ден, когато знаеш, че снегът си е отишъл и очакваш отнякъде да пристигне червеношийка, за да свие гнездо под стряхата на прозореца ти. Да, беше много красива.

— Съжалявам, че не си се оженил за нея, Гейб.

— Либи, някога бил ли си на купон със скъпи питиета и хубави жени?

— Да — отвърна той и сълзите отново се появиха в очите му. — Няколко пъти, но не често. Изпих толкова, че не знаех къде се намирам.

— И на мен ми се е случвало — рече Гейб. — И също в Ню Йорк. Така се напих, че дори да ме бяха дамгосали като говедо, нямаше да ме събудят.

Либи започна да се смее, но смехът му беше окъпан от сълзи и не издаваше радост.

— Ходил ли си на много места по света? — запита го Гейб. — Би трябвало да си го правил, нали си бил моряк? Не е ли така?

— Да, бил съм в Токио, в Лондон и в Австралия, навсякъде по две седмици. Освен това във всеки от петдесет и шестте щата на САЩ.

— Следователно си видял повече от мен.

Либи не отговори. Последваха мигове, изпълнени с неприятна тишина, след това каза:

— Гейб, не мога да уринирам.

— Сега недей да мислиш за това. Обичал си и си бил обичан. Видял си почти всички краища на света и си се напивал до безсъзнание. Не забравяй това!

Тогава разбрах, че Гейб не се опитва да накара стареца да забрави за своята болест. Напротив, опитваше се да му покаже, че в часа на смъртта трябва да притежава гордост, която да ни позволи да

вдигнем глава с достойнство, че животът ни не е минал напразно и нито е бил като празна чаша, нито като пресъхнало русло на река.

Мисля, че Либи успя да вникне в това, което Гейб се мъчеше да го накара да разбере.

— Но, Гейб — рече той, — не искам да умирам!

— Никой не иска, Либи. Нито аз, нито Сем.

— Боли ме, че трябва да умра!

— Ти каза, че нищо не те боли.

— Физическата болка никога не ме е плашила.

— Сега как се чувстваш?

— Сякаш кръвта ми намалява и приближавам до фаталния край.

О, Гейб, кръвта ми! Старец съм и на това място се чувствам като разкъсан. Толкова години не съм виждал небе, жени, вестници! Имам усещането, че всичките ми вътрешни органи кървят, а червата ми се подуват и са готови да експлодират.

Гейб стана от леглото и седна до него на пода.

— Хайде, Либи, направи усилие.

— Не искам, предпочитам да кървя.

— Направи го заради мен — настоя Гейб. — Хайде, може пък и да успееш.

Той му помогна да стане и го настани в инвалидната количка, която стоеше до леглото.

— Давай, Либи, направи усилие!

— Света Богородице, как ме боли!

— Добре де, опитай. Направи го, без да бързаш. Бавно и внимателно.

Полумракът изглеждаше ужасяващ.

— Гейб, аз съм... НЕ МОГА!

Либи плачеше и трепереше конвулсивно. Изведнъж бясно затика инвалидната количка към края на залата, удари я в стената и тя изхвърли бедния старец на твърдия под. Гейб бързо се приближи до него и го запита:

— Либи, Либи, добре ли си?

Либи промърмори нещо неразбираемо.

— Хайде, хайде — рече Гейб, опитвайки се да го успокои. — Скоро ще се почувстваш добре.

— Ще заспя, скоро ще заспя. Смъртта не се различава от съня.

— Така е, приятелю Либи. Всичко е само сън... една сладка почивка.

Либи се съгласи с поглед. Старите му сбръчкани дробове го накараха да се задъхва.

— Гейб, роботите спят през нощта. Не е възможно да се събудят.

— Какво искаш да кажеш? — попита Гейб, внезапно сменяйки тона.

— Роботите също спят — настоя Либи. — През нощта се зареждат като акумулаторите на колите. Те сами се включват в електрическите контакти. Аз съм човешко същество, не съм като тях. Запомни го, Гейб! Те също спят...

Гейб отнесе старецът на леглото му и след това започна да обикаля из залата, опитвайки се да намери някой контакт по стените.

— Проклети да бъдат тези свине! — възкликна той. — Либи, уверявам те, че няма да умреш! Току-що ми хрумна една чудесна идея — тя ще ни позволи да се измъкнем от този ад. Ще се опитам да изгоря бушоните и останали без ток, роботите няма да бъдат в състояние да заредят батериите си и ще останат неподвижни. МЪРТВИ!

Дочу се пресеклива въздишка като на човек, който агонизира.

— Чуваш ли ме, Либи? — викаше Гейб. — Отговори ми, Либи, отговори ми!

Но викаше напразно. Либи никога повече нямаше да му отвърне. Беше умрял, проснат върху стария сив чаршаф, който покриваше още по-стария дюшек.

Тази тъжна картина, изглежда, още повече възбуди и без това ядосания Гейб.

— Някой от вас има ли парче метал? — рече той, обръщайки се към нас. — Каквото и да е метал.

Всички ние бяхме свикнали да крием, каквото и да намерехме, независимо дали имаше някаква полза от него. Кю например притежаваше вилица (веднъж в часа за хранене роботите му бяха поставили две вместо една). Аз от своя страна криех от много години една медна жица. Веднъж я бях намерил, когато се бях пъхнал под леглото си, за да се опитам да поправам една от пружините на матрака. Жицата придържаше на място друга пружина.

Първоначално Гейб замалко щеше да бъде убит от токов удар, но после успя да изгори бушоните. Свърза единия край на кабела с

пружините на легло №12, което вече не се заемаше от никого, поне от никой жив, а другия с края на вилицата. После я използва като щепсел, пъкна я в розетката на контакта и предизвика късо съединение. Бушоните изгоряха и всичко наоколо потъна в зловеща тъмнина.

Ние веднага се спуснахме да действваме, опитвайки се да разбием вратата и да избягаме. По-здравите я удряха с рамене, докато инвалидите ги ободряваха с виковете си.

За нещастие бяхме забравили нещо много важно: докато основната част от роботите зареждаха батериите си, винаги имаше една група, която стоеше на пост. Може би някъде в дълбочината на съзнанието ни този детайл се беше съхранил, но Либи беше мъртъв, изпънат на легло № 12, а мускулестият Гейб със своя ентузиазъм и динамизъм ни беше заразил с горещата жажда да избягаме. Изглежда поради тези причини никой от нас не помисли за дежурните работи.

Мисля, че Гейб умря бързо или така ми се иска да е било. Падна на пода, обгърнат от пламъци, които изригваха от манипулаторите на мистериозните работи, и се превърна в карбонизиран опушен труп. Останалите се бореха с всички сили, съвсем неочаквано за техните жалки възможности. От самото начало на битката си счупих крака и останах извън нея. Сега залата изглеждаше напълно затъмнена и няма кой да ми каже нещо.

Единствено продължава да ме интересува писането. Въпреки това от време на време си спомням как Гейб препъваше роботите и ги караше да се търкалят по земята. Също така си мисля и за бедния Либи, сецам се как Гейб го притискаше до гърдите си, сякаш беше бебе в ръцете на майка си. И пиша ли пиша! Веднъж Гейб ми каза, че старците като мен често забравят нещата, дори съвсем скорошни случки. Затова трябва да пиша!

Празните легла скоро ще се заемат от нови хора.

Все пак си мисля, че моята история е чудесна, дори много по-добра от тези, които ни разправяше английският джентълмен.

РОБЪРТ ЙЪНГ

ПЛАНЕТАТА НА СИНИТЕ ПТИЦИ

Корабът се приземи на горска поляна. Тревата под него бе изгорена от дюзите, но наоколо оставаше зелена и танцуваше под летния вятър. Горските дървета над нея правеха реверанси — като срамежливи момчета, облечени в нови летни дрехи.

Мис Минтц трудно повярва на очите си. Бяха й казали, че Денеб–6 е красива планета; бяха й казали, че ако веднъж се приземиш на нея, не ти се иска да я напуснеш; бяха й казали: почакай докато видиш как изгрива луната! Но мис Минтц неизменно скептична към трето лице — множествено число, особено когато се отнасяше до служители в туристическа агенция, затова прие казаното с недоверие.

Но видяното не оставяше и следи от съмнение. Тя слезе по бордовата стълба и стъпи върху танцуващата трева. Със смехове и бутане, учениците от горния клас се смъкваха след нея — като козлета, сякаш вече били в очарователната околност, която силно въздействаше на екскурзията. Блестящият въздух имаше опияняващ мирис, в светлото синьо небе висяха малки бели облачета.

Слязъл на поляната, целият клас започна да говори:

— Виждаш ли си толкова зелена трева?

— Погледни небето!

— Казвам ти — това са сини птици!

— Къде?

— Навсякъде! Ето още една!

— И още една!

Тогав мис Минтц ги видя. Гората бе пълна с тях и сърцето й заби ускорено. То заби още по-силно, когато главният офицер Бърк, който отговаряше за реда в екскурзията, застана в отвора над горната част на стълбата и вдигна ръката си, за да въдвори тишина.

— Сините птици могат да почакаат — каза той, след като гимназистите утихнаха. После посочи Денеб, блестящ като огромна петромакслова лампа в средата на следобедното небе и продължи: —

Когато това слънце залезе, тъмнината настъпва ужасяващо бързо, така, че по-добре е да приведете лагера в порядък — безсмислено е да прекараме още една нощ на борда на кораба.

Хорове от „О, не!“, „В никакъв случай!“, се допълниха от ентузиазизирана дейност. Мис Минтц пое командването в свои ръце, като оглави разтоварването на сгъваемите лагерни жилища. След консултация с мистър Бърк, тя избра място в края на гората, удобно разположено до клокочещ ручей. Бунгалата с марка „Джефи“ бяха поставени бързо и първите нощни сенки се разстлаха над малките къщички от пластмаса, приютени в сред стволите на дърветата — съвсем близо до кораба. След това забръмча портативния генератор и електрическите светлини огряха късата „Мейн Стрийт“, после засияха топло в квадратните стъкла на бунгалата.

Столовата бе оборудвана грижливо и малко след залеза церемонно кръстена „Кафенето на Денеб-6“. След кръщаването мъжката част на старшия клас донесе скъпоценни провизии от камерата за дълбоко замразяване на кораба, а женската заговори за поставената задача да се приготви първата истинска храна, откакто класът беше напуснал Земята. Всеки имаше различно мнение по въпроса и мис Минтц се оказа въввлечена в хаоса от козлета, чиито апетит бе изострен от кондензираните закуски и обедните таблетки на Екскурзоводните линии. Тя успя да въведе ред и след малко аромата на печени котлети и пържени картофи апетитно препусна в нощния въздух на Денеб-6.

Мис Минтц се страхуваше, че мистър Бърк е забравил поканата, но накрая с облекчение го видя да се изкачва с широки крачки по „Мейн стрийт“, облечен в синьото и красиво астронавтско облекло.

— Добре дошли в кафенето на Денеб-6 — произнесе тя.

Мистър Бърк помириша нощния въздух.

— Мирише на свински котлети — отбеляза той. — Невъзможно е, вие не сте могли да ги вземете.

— Но ги вземем — потвърди мис Минтц. — Придружени с обелени картофи. Заповядайте, мистър Бърк. Току-що започнахме да сервираме.

Във вътрешността имаше три дълги сгъваеми маси и две по-малки. Мис Минтц избра една от по-малките, по-отдалечена от останалите и едно от момичетата в горния клас се зае да я привежда в

ред. Мистър Бърк премигна изненадано, като че ли тя наистина беше келнерка, а той, с мис Минтц се намираха извън града и се бяха отбили за малко да хапнат, преди да вземат обратния превоз към къщи.

Мис Минтц го гледаше през дистанцията на масата и твърдо вярваше в изминалите три дни. Първият беше най-невероятен. Застанал на пасажерската палуба, мистър Бърк ѝ каза „добро утро“ и като че ли спря времето. Преди това не я забелязваше и беше сигурна, че очите му са били привлечени от костюма, който беше облякла. Бе нов костюм — един от двата специално купени за екскурзията. Последен модел, с обърната якичка и младежка пола, която не само гарантира да изглеждаш по-млада, но те кара да се чувстваш такава.

Тя беше сигурна, че причината е костюмът, но на следващия ден не бе вече напълно сигурна, защото излезе облечена с обикновена дълга пола и блуза, с щамповани върху нея планети и звездни кораби, а мистър Бърк отново я поздрави, даже се спря за по-дълго, за да обясни дневното разписание. Същата сутрин, голяма част от речта му бе посветена на монотонността в порциите хранителни таблетки. Той си припомни за „старите дни“ и това бяха свещени възпоменания. Но мистър Бърк не беше много стар, за да си спомня за „старите дни“. Горедолу имаше възрастта на мис Минтц, която от своя страна бе на двадесет и девет години.

— Можете ли да си представите — бе казал той. — На първия звезден кораб сервираха за закуска топъл боб! ТОПЪЛ БОБ — представяте ли си? Чувал съм, е, разбира се, не се съмнявам, че екипажът напълно е бил завладян от изпълнението на това шоу. Представяте ли си всички, отдали вниманието си на истински боб? Ако притежаваха кондензиран, нямаше толкова да се впечатляват.

През същата нощ тя не успя да изхвърли от съзнанието си личността му и придоби глупав блян, който на следващата сутрин я накара да почервене, след като той престана да говори с нея на пасажерската палуба. Корабът беше излязъл от подпространството и Денеб-6 представляваше газово кълбо, на фона на синята приказка на планетите. Мистър Бърк бе навлязъл детайлно в монотонността на хранителните таблетки, когато с внезапно въодушевление, тя се доближи до него и с треперещ, изпълнен с наченки на щастие глас каза: „Мистър Бърк, защо не се храните с нас, по време на престоя ни? Ние донесохме различни собствени продукти и възнамеряваме да

готвим собствена храна през цялата седмица. Сигурна съм, че ще харесате някои от нещата, които сме взели“.

Беше се случило по този начин, но все още не бе за вярване, че мистър Бърк стоеше на масата срещу нея и се усмихваше обезоръжаващо, а безгрижните му сини очи заблестяха, когато „келнерките“ донесоха две чинии, отрупани с картофи и свински пържолите. Пържолите бяха малко прегорели, но толкова вкусни, че мис Минтц, която обикновено ядеше колкото птиче, изяде две. А мистър Бърк погълна пет.

След вечерята, тя се разходи с него до края на малката „Мейн Стрийт“.

— Знаете ли? — каза тя, когато се спряха под последното осветително тяло. — Започвам да обичам това място.

— Наистина чудесно място — съгласи се мистър Бърк.

— Тези всички сини птици! Мисля, че би трябвало да я наречем планетата на Метерлинк, как мислите?

— Той ли е открил тази планета? Бях останал с впечатлението, че тук първи се е приземил търговеца Шмид.

— Нямах предвид точно това. Но бихме могли да я наречем планетата на сините птици, би било по-добре.

— Не звучи лошо — отбеляза мистър Бърк и повдигна пръсти към устните си, за да прикрие леко оригване. — Извинете, мис Минтц, страхувам се, че преядох. Но всичко беше така хубаво... Впрочем, възнамерявах да се кача на кораба.

— О-о-о, вие ли сте дежурен, мистър Бърк?

— Хората ми са малко, иначе нямаше да бъда. Представете си само как един висш офицер трябва да даде първа вахта. Не ми остава нищо друго, освен... Но това е, не мога да направя нещо по-добро.

— Ще бъдете ли с нас на закуска, мистър Бърк? — попита мис Минтц. — Имаме бекон с яйца.

— ЯЙЦА? ИСТИНСКИ ЯЙЦА? Не на прах, пулверизирани, кондензирани или синтетични?

— Разбира се, че истински!

— Мис Минтц, вие сте една мечта — възкликна мистър Бърк. — Бих могъл да ви целуна!

Мис Минтц за момент си помисли, че възнамерява да го направи, но това не стана. Той повдигна синьото си кепе и прекалено се

поклони.

— Ще ви чакам пред прага ви. Лека нощ, мис Минтц.

— Лека нощ, мистър Бърк.

Тя го изчака докато се скри в отвора на кораба. Огромната луна на Денеб–6 се издигаше над нея, пропиваше гората със сребро и правеше поляната да изглежда като сребърно езеро. Посребреният кораб изглеждаше като връх на мирна църква в тиха лятна нощ на Земята, а мистър Бърк беше самотна сребърна фигура, която се промъкваше през обляната в сребро трева. Мис Минтц за момент усети, че дъхът ѝ секва. Внезапно тя се обърна и като гимназистка се затича по малката „Мейн Стрийт“ към собственото си бунгало. На следващата сутрин я събуди Бети Лу Феръди, едната от двете ѝ помощнички.

— Мис Минтц! Мис Минтц! Гледайте! Аз хванах синя птица!

За втори път през последните двадесет и четири часа, мис Минтц твърдо не можеше да повярва на очите си. Тя започна да ги разтрива, за да остане сигурна, че наистина се е събудила и не е имала друг глупав сън, но докато го извършваше, Бети Лу все още стоеше до леглото си, а синята птица очарователно бе кацнала върху безименния пръст на ръката ѝ. Перата ѝ бяха толкова сини, колкото очите на момичето.

— Виждате ли, мис Минтц? Смятам да ѝ направя клетка с моя комплект „Направи сам“.

— Защото тя е толкова красива ли, Бети Лу? Къде я хвана?

— О, мис Минтц. Оказа се съвсем лесно. Всичко, което трябва да се направи, е човек да се разходи между дърветата и те направо кацат по него. Децата навън, вече са им хвърлили око. Защо и вие да не си хванете една? Ще направя клетка и за вас.

Наистина, защо не? Сините птици съответствуваха на чувствата ѝ, как нейното щастие пее в нея.

— Мисля, че ще го направя, Бети Лу — рече ставайки от леглото.

— Винаги съм желала синя птица...

Мис Минтц никога не бе виждала толкова МНОГО птици — дърветата изглеждаха посинели от тях. И тя твърдо направи две стъпки към една, сторила ѝ се най-синя от всички, която се спусна от обкиченото с листа клонче право върху рамото ѝ. Мис Минтц трепна от станалото. Повдигна безименния си пръст към рамото и синята

птица изящно скочи върху него, а златните ѝ очи премигаха в слънчевата светлина.

И за да не помисли, че станалото беше достатъчно, когато се върна в бунгалото си, Мистър Бърк я очакваше на прага му — така, както ѝ беше обещал.

— Добро утро, мис Минтц — произнесе той. — Виждам, че сте се приспособили към младежкия лов на сини птици.

— О, да, мистър Бърк! Никога досега не съм виждала толкова количество от тях!

Бети Лу излезе от бунгалото с две пластмасови клетки. Едната от тях изглеждаше доста точно оразмерена за синия си обитател и тя гордо я показва. След това връчи другата на мис Минтц, а тя от своя страна каза:

— Благодаря, Бети Лу.

После отнесе клетката в бунгалото, постави вътре нейната синя птица, затвори малката вратичка и окачи клетката над надуваемия гардероб.

Сетне се върна на улицата и се разходи заедно с мистър Бърк до кафенето „Денеб–6“.

В бунгалата, покрай които минаваха, ентузиазирани ученици, забравили за закуската, упорно работеха с комплектите „Направи сам“ и произвеждаха клетки. Сините птици бяха навсякъде — кацаха по младите рамене, по върховете на покривите и по стрехите над вратите, някои от тях тъчаха ефимерни модели в блестящото лятно небе.

Мис Минтц поклати глава с учудване.

— Всички ли птици на Денеб–6 са сини? Как мислите, мистър Бърк? — попита тя.

— Чувал съм, че да — отвърна той. — Слушал съм и за други неща, свързани с тях. Например за тяхната свръхчувствителност: когато хванеш една от тях и я задържиш, тя отразява начина, по който чувстваш нещата — като при кучето, но в по-силна степен.

— Не знаех за това, мистър Бърк. Чудесно е, че в пътеводителя няма нищо на тази тема. В него дори не се споменава за сините птици.

— Пътеводителят! — възкликна той. — Какво ли знаят хората, които пишат пътеводители? Какво ли биха могли да почувствуват хиляди пъти, докато ги пишат? Хващам се на бас, че пътеводителя не отразява всички екзотичности на Денеб–6.

— Защо не ги отбелязва? — попита мис Минтц.

— Преди хиляди години, дълго преди ние да имаме туристически пътешествия, местните аборигени са се махнали от тук и никога не са се завърнали. Разбира се, не всички едновременно, а в продължение на период от три-четири века. Сега те са се разпилели по цялата галактика, чел съм за това. Те...

— Но защо? Защо са напуснали планетата, мистър Бърк?

— Защо? — изглежда я той изумено. — Сега това изглежда глупав въпрос, след като аз винаги съм чувал само един, мис Минтц.

Защо са си отишли, след като някога са развивали технология, която също не им е помогнала? Сега всичко се прави от метал, а на цялата планета няма поне един изоставен рудник и трудно може да се открие поне унция уран!

— О-о-о... — възкликна мис Минтц.

Те се намираха на входа на кафене „Денеб-6“, мистър Бърк помириса сутрешния въздух.

— Бекон с яйца — въздъхна той. — Наистина, божествен бекон с яйца! Мис Минтц, аз ви обичам.

Изказването му, разбира се беше хиперболизирано, но остави мис Минтц без дъх. Тя трудно говореше по време на почивката, но речта ѝ не правеше впечатление на мистър Бърк, който беше твърде зает с бекон и яйцата. Мис Минтц донякъде благоговееше пред неговия апетит, но вие не можете да си представите, че през една трета от живота си, бедния човек беше ял хранителни таблетки и шест яйца не представляваха чак толкова голямо количество, за да бъдат изядени от един здрав мъж. Много хора по света изяждат по шест яйца на закуска. Тя би се радвала да го види да изяде и дванадесет по същия начин, а това би я направила щастлива, че с нещо му се отдава. Преди никога не бе давала каквото и да е повече...

Храненето завърши, тя влезе в кухнята и донесе обратно шепа трохички за своята синя птица, след това отново се разходи с мистър Бърк до края на „Мейн стрийт“.

— Искате ли да обядвате с нас, мистър Бърк?

— Боя се, че започвам да ви използвам, мис Минтц. Не искам да изям цялата ви храна.

— О, не се безпокойте за това. Ние сме взели много повече, отколкото можем да изядем. И сме ужасно радостни, да бъдете с нас.

— В такъв случай, нали ще бъде глупаво да стоя настрана?

Мистър Бърк се усмихна със своята обезоръжаваща усмивка, показвайки на утринната светлина белите си равни зъби. Той свали кепето си по очарователен начин и изпълни своя леко преувеличен поклон.

— Ще ви чакам на прага ви — заяви.

И го направи. Отново я чакаше там за вечеря, а през същата вечер мис Минтц му направи компания по обратния път към кораба. Пълната луна беше изгряла — на Денеб-6 винаги имаше пълна луна, пътеводителят го беше отбелязал. И корабът отново изглеждаше като връх на църква — целият мек и посребрен, с гората, като подхвърлено сребърно море около него, с тревата, сякаш напоена със сребро, което се разпръсква под твоите обувки, когато я тъпчеш с крака и се разхождаш по нея...

— Е, трябва да се прибирам на кораба, мис Минтц. Отново съм на пост.

— Ще бъдете ли заедно с нас на закуска? Ще закусваме житни хлебчета с наденички.

— Истински наденички, честна дума?!

— Разбира се съвсем истински. Обичате ли наденички, мистър Бърк?

— Дали обичам? Мис Минтц, обожавам ги, обожавам и вас.

Той свали кепето си и изпълни своя поклон.

— Ще ви чакам на обичайния ъгъл на вашия праг. Лека нощ, мис Минтц.

— Лека нощ, мистър Бърк.

На следващата сутрин, мис Минтц не можеше да възприеме колко синя бе станала нейната синя птица. Тя засрамваше тази на Бети Лу, а поставена в съседство с птицата на Тереза Бей, другата им съквартирантка, нейната изглеждаше сивкава, толкова мършава и безцветна, измъчена като самата Тереза.

— Ей Богу, намерили сте най-синята птица на цялата планета — каза Бети Лу.

— И аз бих потвърдила същото. С какво я храните, мис Минтц?

— С няколко трохи хляб от кухнята, това е всичко — рече мис Минтц. — Птиците не се нуждаят от много храна.

— Храня моята със същото, но тя сякаш не напълнява. Изглежда полуумряла от глад.

— Като моята — допълни Бети Лу. — Ще дойдете ли на прощалните танци, мис Минтц? Организираме ги в кафенето „Денеб-6“.

— Разбира се. Аз трябва да бъда там.

— О, нямах предвид официалните ви задължения.

Бети наведе сините си очи.

— Мислех си, че може би ще поканите онзи красив офицер, който се храни с нас.

— Аз... Аз никога не съм мислила за това — изчерви се мис Минтц.

— Обзалагам се, че той би желал да дойде. Защо не го попитате?

— Може би ще го направя — отвърна мис Минтц.

Тя привърши с обличането и оправи леглото си, а сърцето ѝ пееше. Не беше танцувала от години, твърде самотни години. Дъхът ѝ засядаше в собственото ѝ гърло. „Чудя се, дали би дошъл — помисли си тя. — Бих могла да облека новата бяла рокля на звезди, с пайетите във формата на галактики. Деколтетото ѝ точно пасва за подобен случай и не изглежда прекалено младежко“. По време на обедата, закуската и вечерята, поканата трептеше на устните ѝ, но едва на половината до обратния път към кораба, по време на разходката с мистър Бърк, тя намери смелост да я изрече.

Мистър Бърк замълча за момент.

— Бих искал да дойда, разбира се — изрече накрая той. — Но разбирате ли, тази първа вахта...

— О-о-о — оклюмна тя на лунната светлина, — бях забравила за това мистър Бърк.

— Държат ни така изкъсо, извънредно трудно е да бъдем сменени. Аз... бих могъл да помоля някого да заеме мястото ми за малко, да кажем за няколко танца. Как ви се струва това?

— О, би било чудесно, мистър Бърк. Аз... ние бихме били много щастливи да ви видим.

— Тогава, да го оставим така... Ще се видя с вас сутринта, на обичайния ъгъл на вашия праг.

— Лека нощ, мистър Бърк.

Дните летяха. Учениците ловяха риба, ловуваха, играеха тенис, бейзбол, бадминтон и се боричкаха. Смееха се и пееха. Изживяваха преходни леки романи и сърцата им се разбиваха за кратко.

И една по една, техните сини птици се разболяваха и умираха...

Мис Минтц можеше да го разбере. Ако казаното от мистър Бърк беше вярно, техните птици би трябвало да са сини и красиви, поради голямото щастие, което би трябвало да отразяват, защото през целия си живот, тя никога не бе виждала толкова щастлива група деца.

В собствения ѝ свят утрото започваше в седем и всички нейни хълмове бяха обсипани с перлите на росата. Ден след ден, мистър Бърк изяждаше пред блесналите ѝ очи ростбиф, пържено пиле по южняшки, шунка от Вирджиния, венерианска блатна патица и марсиански „пфайл“, усмихваше се с обезоръжаваща усмивка и показваше равните си бели зъби, сваляше кепето си и откриваше вълнистата си кафява коса, изпълняваше чудатите си поклони във формата на хиперболи и произнасяше постните си остроумия, относно нейния праг. Синята ѝ птица, бе нещо, което заслужаваше да се види: тя беше толкова яркосиня, че почти нараняваше очите, когато я поглеждаше и ставаше все по-красива с всеки изминат ден.

Най-сетне настъпи нощта на танците.

— В какво се състои проблемът ти, Бети Лу? — попита мис Минтц, влизайки в бунгалото, след нощната си разходка с мистър Бърк.

Бети Лу повдигна мокрото си лице от възглавницата.

— Във всичко — отвърна момичето. — Проблемът се е наместил във всичко!

Мис Минтц седна на ръба на леглото и подаде на Бети Лу собствената си носна кърпа.

— Не е възможно, Бети Лу. Проблемът може да обхваща едно или две неща, но не всичко. Каж ми какво не е наред?

— Роклята ми, мис Минтц — изхлипа Бети Лу. — Тази, която възнамерявах да облека за танците. Забравила съм да я сложа в багажа си и сега няма да мога да отида на тях, а моята птица е мъртва!

— Мъртва?! — изправи се мис Минтц и погледна в клетката. След това забеляза малката купчинка от посърнали сини пера.

— Хранеше ли я всеки ден, Бети Лу? Изглежда толкова слаба и мършава...

— Разбира се, че я хранех! Точно толкова, колкото вие хранехте вашата. Но от това нямаше никаква полза, тя постоянно продължаваше да слабее, а тази вечер, когато погледнах в клетката, вече бе мъртва.

Тя се разплака отново и мис Минтц я потупа по рамото.

— Не плачи за такава глупост — каза тя. — Утре можеш да хванеш друга синя птица, освен това някое от останалите момичета е възможно да ти даде резервна рокля.

— Не! — извика Бети Лу. — Допълнителните рокли, които са донесли, приличат на парцали и аз никога няма да ги облека. Никога!

Тя се разплака по-силно от всякога, а мис Минтц нервно се разхождаше из бунгалото. „В известен смисъл е неприятно да си толкова красива като Бети Лу“ — помисли тя. Красотата изкривява миогледа ти и те прави прекалено самовгълбена. Бети Лу щеше да бъде привлекателна, независимо какво щеше да облече за танците, но привлекателността не беше достатъчно качество: тя трябваше да бъде най-хубавата, центърът на вниманието...

„Естествено, бих могла да ѝ дам назаем моята рокля — помисли мис Минтц. — Но няма да го направя! И защо да го правя? Изчаках цяла седмица, за да я облека. Това е най-красивото нещо, което притежавам, а... мистър Бърк е най-хубавото, което ми се е случвало. И Бети Лу ще притежава стотици танци, а за мене няма да има подобен на този.“

Тя прекоси помещението и седна на леглото си. „От друга страна, бих могла да облека втората, най-добра рокля — едноцветната, без звезди...“

„Но няма да го направя! Бети Лу е млада. Ще трябва веднъж да отиде на тези танци, без нова рокля. И без това ще бъде център на внимание. Младите момчета ще се стълпят около нея, както винаги са го правили и както винаги щяха да го правят.“

Тя внезапно направи малък знак. Стана, отвори сглобяемия си гардероб и откачи роклята от нейната закачалка. Звездите заблестяха под светлината на електрическите крушки, галактиките се завъртяха като фойерверки, а роклята падна на талози върху пода. Мис Минтц сподави малкото ридание, докато я отнасяше до леглото на Бети Лу. След това потупа момичето по рамото.

— Ето — каза тя, — можеш да облечеш моята рокля. Сигурна съм, че ще ти бъде по мярка. А аз и без друго нямаше да я облека — прекалено младежка е за мен.

Със себе си, учениците бяха донесли полезен товар от музикални записи. В по-голямата си част те бяха модерни и неразбираеми за всеки, преминал осемнайсет годишна възраст. Но в бляскавата мрежа от авангардни парчета се намираха и няколко стари песни, които са били на мода, когато самата мис Минтц е участвувала в собствената си ученическа екскурзия.

Тя стоеше до автомата за безалкохолни напитки и ги слушаше, като същевременно наблюдаваше танцуващите деца, и заедно с техните нелепи танци, в нея нахлуваха спомените.

Автоматът за безалкохолни напитки се намираше срещу вратата и намирайки се до него, мис Минтц имаше добър изглед към малката „Мейн стрийт“, вече посребрена от лунната светлина, въпреки електрическите крушки. Ако някой закрачеше по посока на кафенето на „Денеб-6“, тя първа щеше да го забележи.

Но никой не се запъти натам, а малките музикални минути се насъбраха и се превърнаха в един, в два часа... Танцуващите се движеха бързо и правеха пируети, младите лица замечтано плуваха в меката светлина на замъглените електрически крушки.

„Навярно не е могъл да намери някой, който да го замести — помисли мис Минтц, отпивайки от четвъртото кентавърско питие. — Чудя се, дали чува музиката оттам и се обзалагам, че я чува. Вахтата му сигурно е извън кораба и може би е самотен, застанал под лунната светлина...“

Един от учениците се приближи и я покани на танц, но тя се засмя и поклати глава.

— Върви да танцуваш с твоето момиче — каза, поглеждайки над младежкото рамо, — а пустата „Мейн стрийт“ остави на своята древна учителка по литература.

Неговото момиче за момента беше Бети Лу Феръди и тя ги наблюдаваше, докато се понесоха нанякъде. Бети Лу приличаше на сребърна снежна буря в лятна нощ, цялата беше обсипана в бели снежинки, блестящи звезди и искрящи галактики. От вида ѝ, гърдите на учителката се стегнаха, тя бе толкова красива. „Чудя се какво причини смъртта на нейната синя птица — помисли си тя. — Толкова е

щастлива... И всички те са така щастливи. Защо техните сини птици не отразиха това щастие, вместо да загиват? Може би в крайна сметка, те са само обикновени птици? Навярно всичко, което се случи с тях се дължеше на глад и трохите хляб наистина не им бяха достатъчни? Не бяха в състояние да поддържат живота им, а те се оказаха врабчета, в оперението на сини птици.“

„Но за моята, те бяха достатъчни, а тя не е болна. Красива е и трябва да бъде такава, защото аз съм щастлива, много повече от Бети Лу и останалите. Аз съм щастлива, толкова, толкова щастлива...“

Тя отново огледа малката „Мейн стрийт“. Улицата оставаше така пуста, както предния път, когато я беше огледала. Той въобще нямаше да дойде. И ако човек се замисли, би трябвало поне един от неговите корабни колеги, който да бъде достатъчно свестен, да може да го замести. Освен, ако е забравил...

Но това беше нелепо. До този момент мистър Бърк никога не беше забравял и пренебрегвал поканите, винаги я бе очаквал „на нейния праг“, точно както обещаваеше. И тази вечер би трябвало да се намира тук, за да помогне да приключат с останалата храна, а той наистина щеше да помогне. Неговия здрав апетит щеше да се яви като подходящо допълнение към вълчия апетит на учениците. Дори останалата храна не беше в достатъчно количество, за да приготвят закуски за танците...

В ума на учителката се загнезди едно противно предчувствие. Тя за момент поклати хартиената си чаша с кентавърска газирана напитка, която почти се изплъзна от пръстите ѝ. После я остави и сграбчи дръжката на автомата, за да запази равновесие.

Бързо се овладя и се насили да се засмее през треперещите си пръсти. „Аз съм една вманиачена стара мома — помисли. — Защо имам подобни разсъждения, защо? Та нали мистър Бърк е най-приятния човек, когото съм срещала? И вероятно не би могъл да има нищо друго, освен възвишени мотиви. Сигурно сега си седи самотен и наблюдава лунната светлина, там под звездите. Напълно сам. Обзалагам се, че би желал да има с кого да си поговори. Бих се обзаложила...“

Тя знаеше, че ако се поколебае, няма да се подчини на импулса, а безнадеждно искаше да му се подчини. Измъкна се от кафенето на „Денеб-6“ и се затича нагоре по малката „Мейн стрийт“. Небето

изглеждаше като сребърен сън, а корабът повече от всякога наподобяваше църковен купол или връх на църква, който се извисяваше над въображаемото селце в тропическата коледна нощ.

Сърцето на мис Минтц биеше силно, докато тя тичаше в ефимерната нощ, а сянката ѝ игриво се влачеше пред нея.

Под лунната светлина, върхът на църквата постепенно се превърна в нос на кораб, какъвто в действителност беше, а светлината, отразена от стълбите, водещи към отворения люк, проблясваше бледа и мъждукаща срещу сребърното великолепие около него.

Очевидно вахтата на мистър Бърк не се намираше в основата на кораба, както си мислеше. Мис Минтц се спря в началото на стълбата, която водеше навън и се огледа. Внезапно дочу гласове, идващи от отворения люк, придружени от характерен потракващ звук. Особено един глас...

— Отново седмица — произнесе той.

— Това ме довършва — произнесе друг глас.

— И мене — възкликна трети. — Тази нощ си нагрят, Бърк.

— Защото добре ме хранеха — отвърна специфичният глас. — Момчета, вие не притежавате съобразителност. Вижте една стара мома — гимназиална учителка, с полезен товар от кльопачка, — а дори не сте си помислили да ѝ се подмажете. А сега ме вземете за пример...

Мис Минтц се намираше точно в рамката на вратата на собственото си бунгало и се боеше да запали светлината. Беше съвсем убедена, че нейната синя птица е мъртва.

Тя налучка в тъмнината пътя до леглото си. Очите ѝ бяха изсъхнали, но раменете ѝ още потръпваха. Различи малките неясни очертания на клетката над надуваемия гардероб и съзря дребната купчинка от посърнали сини пера във вътрешността ѝ. Не беше в състояние да издържи повече и с конвулсивно движение, включи лампата.

И тогава се задъха, защото нейната синя птица изобщо не беше мъртва. Беше по-синя от всякога. Представляваше яркосин, красив бляскав пламък...

Мис Минтц дълго се заглеждаше в нея и докато я наблюдаваше, тя ставаше все по-синя и по-синя. Тя внезапно дочу стъпки по малката „Мейн стрийт“, угаси светлината и се прилепи до вратата. Под лунната светлина, хванати за ръце, вървяха момче и момиче. Момичето носеше

бяла рокля, покрита със звезди и галактики — рокля снегопад, която се движеше в лятната нощ.

Мис Минтц ги наблюдаваше как преминават. Тя забеляза омекотените им от лунната светлина лица и разпозна Бети Лу. Дъхът застина в гърлото ѝ, лицето на момичето беше променено. Роклята и лунната светлина неуловимо го бяха изменили, бяха му придали сериозност и зрялост, които никога досега то не бе познавало... Превръщайки крещящата му хубост в нещо много по-близко до красотата.

„Аз помогнах за раждането на този миг — помисли Мис Минтц. — Аз направих възможен този момент.“

И тя дълго стоя на прага на бунгалото, докато двойката отмина. След това почувствува как щастието запламтя и стопли душата ѝ. Онова обикновено тихо щастие, което не бе звучало фалшиво и си оставаше единствено нейно. Беше от онзи, изпълнен с доверие, щедър вид, който представляваше неразривна част от самата нея и дълбоко пулсираше в същността ѝ, заедно с ритмичните удари на нейното сърце.

ФИЛИП К. ДИК

ЧУЖД РАЗУМ

Докато лежеше неподвижно в тета-кабината той чу далечен синтетичен глас:

— Пет минути.

— Разбрано — отвърна той и с мъка изплува от дълбините на съня. Разполагаше с пет минути за да коригира курса на кораба. Нещо бе станало с авто-контролната система. Или бе сгрешил той? Малко вероятно. Джейсън Бедфорд не допускаше грешки.

По пътя към контролния модул погледът му се спря на Норман. Едрият котарак плуваше наред кабината захапал в уста молив. „Странно“ — помисли Бедфорд. — „Не трябваше ли и той да е в безсъзнание?“

Той огледа контролното табло. Невъзможно! Близо пет парсека отклонение от пътя за Сириус. Времето на полета ще се удължи поне с една седмица. Той въздъхна ядно и нагласи курса. След това изпрати предупредителен сигнал за закъснението си към Мекнос III, мястото където отиваше.

— Проблеми? — обади се мекносианският оператор с глас, който приличаше на съскането на змия.

Бедфорд обясни ситуацията.

— Ваксината ни трябва — отвърна операторът. — Опитай се да задържиш курса.

Норман долетя величествено до таблото, протегна лапа и натисна един случаен клавиш. С тих предупредителен сигнал корабът отново пое по нов курс.

— А, значи ти си го направил — извика Бедфорд. — Ти ме унижи в очите на един извънземен. И там ще гледат на мен като на идиот.

Той сграбчи гневно котарака. И стисна ръка.

— Какъв беше този странен звук? — попита мекносианският оператор. — Сякаш нещо се скъса.

— Нищо особено — отвърна Бедфорд. — Забрави за това.

Той изключи радиото, отнесе мъртвата котка в ежектора и я изхвърли в космоса. След това се прибра в тета-капсулата и отново потъна в сън. Този път няма да има проблеми с курса. Бедфорд затвори доволно очи.

* * *

Веднага след като корабът се приземи на Мекнос III, шефът на извънземната медицинска комисия стъпи на борда и отправи странно изискване:

— Бихме желали да видим вашата котка.

— Нямам котка — отвърна Бедфорд. И това беше самата истина.

— Според предварително изпратеното съобщение...

— Всъщност, това не е ви касае — прекъсна го Бедфорд. — Получихте си ваксината, сега мога да излитам.

— Касае ни безопасността на всяко живо същество — отвърна решително мекносианецът. — Ще извършим проверка на кораба.

Претърсването не даде резултат. Единственото, което откриха бяха десет пакета със сушена котешка храна. Бедфорд следеше нетърпеливо действията им.

— Кога най-сетне ще мога да излятя за Земята? — запита с раздразнение той. — Нямам време за губене.

— Ще трябва да ви подложим на дезинфекцираща процедура А — отвърна медикът. — В противен случай има опасност да пренесете някоя спора, или вирус...

— Зная — рече Бедфорд. — Започвайте.

След около час процедурата приключи. Бедфорд тъкмо приключваше с подготовката за излитане, когато по видеофона го повика друг мекносианец.

— Как се казваше котката? — попита мекносианецът.

— Норман — отвърна Бедфорд и включи двигателя. Корабът се понесе нагоре и той се усмихна.

* * *

Усмивката му замръзна, когато откри, че липсва енергетичния блок на тета-капсулата. Също и резервния блок. Нима ги е забравил на планетата? Не. ТЕ са му ги взели.

Две години път до Земята. Две години в пълно съзнание, лишен от своя тета-сън, две години в нищото, докато накрая обезумее.

Поиска разрешение да се върне на Мекнос III. Никакъв отговор.

Той активира бордовия компютър и написа:

— Тета-капсулата е повредена. Какво да правя?

* * *

ИМА ЗАПИСИ С РАЗВЛЕКАТЕЛНИ ПРОГРАМИ

— Вярно — сети се Бедфорд. — Благодаря.

Вратата на хранилището се плъзна встрани. Записите бяха изчезнали. На пода се въргаляше мъничка котешка играчка — така и бе забравил да я даде на Норман. Лавиците бяха празни.

„Чуждият разум“ — помисли си Бедфорд. — „Неразбираем и страшен“.

Той се върна при контролното табло и се зае да нагласява курса. После се изправи и произнесе с бодър глас:

— Това което трябва да направя е да създам активен дневен режим, който да спазвам през тези две години път. Първо храната. Ще се заема с измислянето и осъществяването на най-разнообразни изтънчени и екзотични рецепти. Ще се наслаждавам на вкусни ястия. Ще опитам всички възможни комбинации — той се отправи към хранителния отсек, като си подсвиркваше.

Бедфорд стоеше с празен поглед пред натъпканите с пакети храна рафтове. Пакетите бяха съвършено еднакви. Всички съдържаха котешка храна.

„Интересно — помисли си той, като почувства първия пристъп на задаващото се безумие — дали всички са от един и същи вид?“

Всички бяха от един и същи вид.

ХАРИ ХАРИСЪН

ПОСЛЕДНАТА БИТКА

Вечер, след като приключим с яденето, за нас децата настъпва най-приятния момент — всички се подреждаме около огъня, нетърпеливи да чуем поредната история, която ще ни разкаже тате.

Сигурно ще ви се стори глупаво и старомодно, при всички тези съвременни методи за забавление, но нали няма да ми се сърдите, ако посрещна с усмивка подобни укори?

Аз съм на осемнадесет и до известна степен детството е вече зад гърба ми. Но тате е такъв опитен разказвач и гласът му има такава възшебна сила върху мене, че просто не мога да устоя на изкушението. Макар да спечелихме в края на краищата Войната, в нея загубихме ужасно много и животът сега никак не е лесен. Затова надявам се да съм млад колкото се може по-дълго.

— Разкажи ни за последната битка — най-често казват децата и това е историята, която тате най-често ни разказва. Това е страшна история, макар всички да знаем, че вече е свършила, но няма нищо похубаво от няколко тръпки по гърба преди лягане.

Тате отпива бавно от бирата, после избърсва с пръст пяната, полепнала по мустаците. Това е сигнал, че се готви да започне.

— Войната е ад, искам никога да не го забравяте — казва той и най-малките се размърдват неспокойно.

— Войната е ад, винаги е била ад и единствената причина, поради която ви разказвам тази история, е за да не го забравите никога. Много хора загинаха във Войната за да може сега вие да живеете спокойно. И никога, ама никога да не воювате отново. Първо — знайте, че няма нищо прекрасно, героично или величествено в битката. Нищо подобно. Това е мит, анахронизъм от времето, когато хората са водили ръкопашни схватки пред пещерите за да защитят семействата си от посегателството на нападателите. Отдавна са отминали тези дни и което е добро за отделния човек, за обществото не е нищо друго освен гибел. Нищо друго, освен **смърт**, разбирате ли?

Тате ни оглежда с големите си, сериозни очи, но никой не смее да срещне погледа му. Не знам защо, но всички се чувстваме виновни, макар до един да сме родени след края на Войната.

— Ние спечелихме Войната, но ако не научим този урок, това ще означава, че сме я загубили. Другата страна можеше първа да открие Абсолютното оръжие и тогава ние щяхме да сме избити и изчезнали от този свят. Това че спасихме нашата култура и унищожихме противника не е нищо повече, освен прищявка на историята. И трябва да запомним едно — ние не сме богове, не сме съвършени, а войната не е начин за разрешаване проблемите на човечеството. Аз участвах в нея, убивах хора и затова имам право на подобни заключения.

След това обикновено идва момента, който най-много очакваме. Всички сме затаили дъх.

— Ето го — произнася тържествено тате, като се изправя и посяга към стената. — Това е оръжието, което сее смърт от разстояние. Това е Абсолютното оръжие.

Вдигнал лъка над главата си, на фона на ярко пламтящия огън тате е величествена фигура, чиято сянка се простира чак до другия край на пещерата. Дори най-малките забравят да преследват плъховете и се вторачват с отворена уста в него.

— Нито тоягата, нито каменният нож, нито дори копието не може да се мери с лъка. Ние спечелихме Войната и трябва да използваме оръжието само за мирни цели — да ловим тигри и мамути. Това е нашето бъдеще.

Той се усмихва и окачва обратно лъка на стената.

— Епохата на войните отмина. Настъпи ерата на вечния мир.

ДЖОАНА РЪС

ЕДНО СТАРОМОДНО МОМИЧЕ

Събудих се във ведрата Върмънтска утрин. Колата, с която карах гостите си у дома тихо се плъзгаше сред потъналите в мъгла кленове. Само по тези места човек може да се любува на такива багри. Електроавтомобилите са невероятно безшумни — ясно се чуваха капещите от листата капки. Когато Къщата ни забеляза, моето мило „шекерче на клечка“ се обля в светлини от горе до долу и ни посрещна с потоп от „Втората Бранденбургска“ — деликатно проява на внимание за мен и моите гости. Звукът се разнасяше от мокрите стебла на дърветата, от листата и клоните.

Приблжихме се към Къщата отстрани, откъдето тя прилича на леко изпъкнала сфера върху висока централна колона. За да ни посрещне Къщата не прекна като тази на баба Яга, а изплезе дълъг металически мост като оплетен от метални нишки език. Плъзнахме се по него.

Вътре ни очакваше Дейви. Най-красивият мъж на света. Вече бе готов с напитките и ги поднесе на моите гостенки докато те се цъкляха в него. Но това не го смути — той се сви в краката ми и ги обви нежно с ръце като не пропускаше да се засмее там където е нужно (за целта разбира се следеше внимателно моите реакции).

Гостната е облицована с жълто дърво и покрита с килим — толкова мек, че можеш спокойно да се излегнеш и да спиш на него. Отпред има просторна остъклена веранда, от която пет месеца в годината се любувам на прекрасните зимни виелици. Разбира се, когато си ги поръчам. Вътре е достатъчно топло, за да може Дейви да се разхожда през целия ден гол, моят студен красавец, моето голо видение с руси коси, неделима част от моя дом.

Развеждам гостенките из Къщата — спокойната Елинор, нервната Прис, агресивната Кей. Показвам им книгите, микрофилмовия проектор, библиотеката — в директна връзка с регионалната библиотека, банята — като огромна капка фибростъкло,

вградените в стените на гостната легла, парника близо до централния сектор, из който Дейви се разхожда и умело имитира почуда пред колекцията ми от разцъфнали орхидеи, разлистени микропалми, екзотични растения и лиани. Завеждам ги до електрическата мрежа — наследство от предишния собственик, която огражда цялото имение. Мрежата е единствена преграда за елените и бягащите дървета, които намират за много привлекателен микроклимата около моята Къща.

Позволявам им да надникнат в кухнята, която по-скоро прилича на пилотската кабина на совалката, ала не ги допускам в работилницата, през която ремонтирам Къщата, когато е неразположена. Показвам им Екранът, който ме свързва с моите съседи и приятели, Телефонът — за трансконтинентални разговори и Фонографът с неизчерпаеми запаси от музика.

Прис каза, че не и харесва това, което са и поднесли за пиене, не било достатъчно сладко. Поръчах на Дейви да й направи нещо друго.

— Искаш ли да вечеряш? — попитах я аз.

Тя се изчерви.

* * *

Събудих се късно следобед. Дейви спеше до мен. Надявам се, че сте чували за синеоките блондини? Обърнах се и го загледах как спи, сгушен, отсъстващ, златното було на неговите мигли да хвърля сянка по бузите му, ръката му — обляна в сноп светлина от хола. Никак не е лесно човек да го събуди (можеш да го яхнеш докато спи), но и аз бях още сънена за да започна веднага. Излегнах се до него и прокарах пръсти надолу по гърдите му, следвайки линията на космите, по нежната кожа на корема под пъпа, и още надолу — където сред внезапно избуялата растителност като розова пъпка цъфтеше неговия пенис.

Аз съм едно старомодно момиче.

Прокарах ръка по неговия орган, покрит с кадифена кожа и усетих как се пробужда в нея, след което плъзнах върховете на пръстите си по страните му.

Той отвори очи и ми се усмихна влюбено.

Обгърнах с ръка врата му и се сгуших в гънките на неговото стройно, мускулесто тяло. Побутнах го нежно и той потрепери, след което събра крака и разпери ръце. Малкият Дейви показваше явни признаци на събуждане, което означаваше че големият Дейви иска да бъде обкращен. Прехвърлих крак през бедрата му, след което се наведох и плъзнах език по устата, врата, лицето, раменете. Дейви е ужасно вълнуващ мъж. Той е много красив. Повдигнах с ръка раменете му и отърках последователно зърната си в устните му, след което се притиснах към него и бавно се спуснах надолу. Някъде под мен малкият Дейви вече се бе събудил напълно.

Всичко е толкова хубаво — Дейви лежи с притворени очи извърнал лице настрана, ръцете му се свиват и разпускат. Той повдига бавно таза си нагоре, аз притискам с пръсти малкия Дейви за да го забавя, след това започвам да се търкам отгоре му. Дейви диша развълнувано в ухото ми и се вкопчва в мен.

Още известно време го измъчвам като си играя с него, след което го поглъщам като пъпешово семе — толкова е хубаво, когато е вътре! — а Дейви стене впил език в устните ми с размътен поглед, събрал всички свои възприятия в мястото, където съм го притиснала.

Не го правя често, но този път го доведох до оргазъм като пъхнах пръст в ануса му — конвулсии, пламенни възклицания, объркани думи докато чувствата му експлодираха в мен. Ако се бях забавила още съвсем малко сигурно щях да се изпразня заедно с него, но предпочитам да го направя по-късно — когато Дейви се гърчи в утихващите тремори на преживяното удоволствие, а малкият Дейви е мек, гъвкав и влажен. В тези мигове Дейви е завладян от някаква тайнствена покорност. Сграбчвам го с вътрешността си, отпускам се върху него като същевременно галя мускулестия му врат, кичурите под мишниците му, бедрата, гърдите, красивото лице. Мачкам и дращя кожата му докато цялата ми вътрешна структура сякаш хълца, разтърсвана от тази малка заровена в мен пръчка, устните ми мълвят беззвучно, аналният сфинктер пулсира, полулунието под пубичната кост конвулсивно се свива и разпуска.

Дейви е мой. Аз го притежавам напълно. Изтягам се блажено върху него, разтоварена до върховете на пръстите си, но все още леко потръпваща. Страхотно беше. Тялото му е мокро — под мен и вътре в мен.

Вдигам поглед за да видя...

... Прис. Елинор. Кей.

— За бога, *това* ли е всичко! — възкликва Елинор.

Изправям се, погъделичквам го с нокът и се приближавам към тях.

— На място, Дейви — това е една от кодовите думи, които Къщата „разбира“, централният компютър ще изпрати серия от сигнали до имплантираните в мозъка му електроди и Дейви ще се изтегне безгрижно. Когато подам до централния компютър командата „спи“ Дейви ще заспи. Той е просто един великолепен придатък на Къщата. Струва ми се, че оригиналният зародиш е бил шимпанзе, но цялото му поведение сега се контролира изкуствено. Разбира се, той изпълнява един минимален обем от функции напълно самостоятелно — яде, отделя, спи, упражнява се — но дори и тези функции са под постоянен компютърен контрол. Но в центъра на неговото съществуване съм аз.

Теоретически е възможно Дейви да притежава някаква примитивна форма на съзнание (скрито в някой ъгъл на мозъчето му). Понякога се чудя дали Дейви не е поет по някакъв свой, особен начин? Неговото съзнание, каквото и да е то, не е нищо друго освен постоянната възможност за усещане, то е интелектуална абстракция, живописен но празен словоред от думи. Душата на Дейви е някъде другаде, тя е външна душа. Душата на Дейви е в неговата красота.

— Левкотомирани — произнася гневно Кей. — Лоботомирани! Лишен от детство!

— Глупости — отвръща Елинор. — Та Те вече не съществуват. От десетилетия. Какво е това?

Казах им. Елинор обгърна с ръка Кей докато аз и разясних колко е погрешна широко разпространената теория, че в миналото мъжете са притежавали жените така, както сега аз притежавам Дейви, че за тях жените са били това, което за мен е Дейви. Убедих я, че всичко това е просто една измислица. Пълна глупост.

— Масово невежество — заключи Елинор. Обеща някой път да ни разкаже как е било в действителност.

Прис не можеше да отдели очи.

— Много ли е скъп? — запита тя (и се изчерви). Позволих и да го опита. Преди това трябваше да го препрограмирам, разбира се.

Измъкнахме се на пръсти и ги оставихме да се забавляват. „За пръв път — твърдеше Прис — виждам такава одухотвореност в очите на едно същество.“

И тя е права. Трябва да знаете, че е права. Душата на Дейви е в неговата красота. Колко трогателно, че Дейви никога не ще може да го осъзнае. Красотата е всичко в него, а красотата е винаги пуста, винаги външна.

Не е ли така?

АЛЪН НУРС

ГОРЕЩАТА СДЕЛКА

Когато във вторник привършваше с бърсненето, Прейзинджър видя в огледалото физиономията на Дявола.

Странно зрелище, но не и за Прейзинджър, който отдавна бе свикнал с подобни посещения. Всеки вторник сутринта, с неотвратимостта на идващия ден, ТОЙ се появяваше. Този път човекът студено изгледа възникналото пред него изображение.

— Време е да престанеш с това бърборене — заяви той.

— Наистина ли? — оживи се лицето на Дявола.

— Наистина. Ние сключихме договор, нали? Но ти не изпълняваш всичките си задължения. Време е да си спомниш за тях. Иначе... ще трябва да се разделим.

Той завърши с бърсненето и се отправи в столовата, където го чакаше закуската. „Минаха само три години — размишляваше той, — а ме очакват още седем. Седем години! Това е дяволски много време!“

Прейзинджър допи сока от праскова и се протегна за чашката кафе. В този миг, право от стената, в стаята се появи Дяволът, като въртеше тънко бастунче от абаносово дърво. От Повелителят на лъжците лъхна миризма на сяра и изгорена козина. Той беше висок, строен и изглеждаше превъзходно в черния блестящ смокинг.

— Какви глупости приказваш за прекъсване на договора? — поинтересува се той. — Минаха само три години, а ти вече проявяваш недоволство, а?

— Причините ми са основателни — забеляза хладно Прейзинджър. — Ти започна често да вършиш пропуски, които се отразяват на моите права. Не изпълняваш всичките си задължения, а само част от тях.

Дяволът огледа критично стаята.

— Е, какво пък толкова — проточи той бавно, — както виждам нещата ти вървят добре. Апартаментът ти е прекрасен, най-добрият в града. Имаш достатъчно средства да го поддържаш. Наистина, не е

обзаведен по мой вкус, но... — той впи очи в Прейзинджър. — Нещо си се отпуснал. Май си преживял тежка нощ, а?

— Не от най-хубавите, както си въобразяваш.

— Така ли? Значи, лошо са те обслужили?

— О, не — поклати глава Прейзинджър, — точно обратното. Те ме гонят на табуни. Където и да погледнеш — жени, жени, тълпи жени.

— Ах, така значи! — Дяволът дяволито се намръщи. — И те не те желаят? Пренебрегват те? Или са прекалено настойчиви?

— Не, не — отново поклати глава Прейзинджър, — нищо подобно.

— Е, и какво? Не си доволен от менюто ли? Или блюдата са неапетитни? Не? — Дяволът повдигна рамене. — Тогава твоето заявление не е състоятелно. Какво ти трябва още? Имаш още седем години — наслаждавай се! Своята част от договора аз изпълнявам.

— По буквата — да, но не и по духа — възрази Прейзинджър. — В задълженията ти по сделката влизаше да ми доставяш пълно удовлетворение. А аз никога не съм го изпитвал! Нещо е изпуснато още от началото.

— Ако говориш за любов, аз не мога да ти помогна — заяви Дяволът. — Както знаеш, това не е по моя профил.

— Страданията и възторзите на чистата любов съвсем не ме привличат — рязко отрязва Прейзинджър. — Не, друго ми е нужно. — Той се изправи на крака и погледна тавана в търсене на нужните думи. — Всички твои жени, моля ти се... как да ти го обясня... прекалено много знаят и умеят. Няма на какво да ги науча. Да, точно това е! Те са... прекалено опитни!

— Предполагам, че в това се крие тяхната цена — сухо отбеляза Врагът на Род Човешки.

— Как ли пък ще го разбереш точно ти! — страстно възкликна Прейзинджър. — Те знаят всички правила на играта. Те са като кукли на конци! Не възбуждат нито истински чувства, нито екстаза на познанието...

В очите на Дяволът внезапно блесна искрата на разбирането:

— Ти искаш невинност! — глухо се закикоти той. — И си стигнал в търсенето на невинността при мен! Очарователна наивност! Изключително съм ти благодарен! Задължен съм десет години да

изпълнявам всичките твои желания без никакви ограничения, включително доставката на най-прелестните жени, за удовлетворяването и на най-екстравагантните ти капризи. В качество на законно заплащане аз получавам някаква си дреболия, в съществуването на която и ти самият не вярваш: твоята душа! — Дяволът отново се разкикоти. — А сега ти се прииска невинност! — той изведнъж престана да се смее и замислено изрече: — Примамлива идея, но абсолютно нелепа.

— Ти искаш да кажеш, че не си в състояние да я осъществиш? — запита светкавично Прейзинджър.

— Нищо подобно не съм казал — озъби се Дяволът. — Съвършено невинна девойка, до която не са се докосвали груби мъжки ръце... — той замислено гладеше брадичката си. — Трудно. Невероятно трудно.

— Но ти можеш, нали? — настоятелно произнесе Прейзинджър. — Ако ти си представиш само, колко са скучни тези... — той махна безнадеждно ръка и с надежда се взря в Дявола. — И така, ще успееш ли да изпълниш молбата ми?

— Ще бъде трудно — заяви Дяволът, — особено в рамките на нашия договор. Разбери ме правилно, това изисква допълнителна работа, време и необикновена деликатност... Заплащането трябва да се повиши — той прецени с поглед Прейзинджър. — Готов ли си да ми дадеш оставащите седем години?

Прейзинджър побледня, но все пак бавно кимна в знак на съгласие.

— При всякакви условия — потвърди той.

Дяволът направо засия:

— Тогава — да си стиснем ръцете! Ти, разбира се, ще прекараш с нея само една нощ. Повече би било непозволен разкош.

Пръстите на Прейзинджър се разтрепериха.

— Тя трябва да е чудо на съвършенството. Нека тази нощ да надмине хилядите други нощи!

— Имаш думата ми! — потвърди Дяволът.

— Трябва да съм първият човек, който ще се докосне до нея. Първият във всяко отношение, дори в мислите...

— Разбрано.

— И ако провалиш работата... Договорът става напълно недействителен!

Дяволът се ухили цинично.

— Съгласен съм. Но ако успее... — той докосна чашката за кафе с края на бастунчето си и порцеланът се обви в пламъци. — Само една вечер! — повтори той и мина през стената.

* * *

Прейзинджър чакаше вече пет дни.

Преди чувстваше само пресищане и леност, сега трепереше от нетърпение. Но дните минаваха и той ставаше все по-нервен и по-раздражителен. Когато излизаше навън нетърпеливо се вглеждаше във всяко ново лице (разбира се, от съответния пол и на подходяща възраст), но после се извърщаше разочарован. Нервите му се обтегнаха до крайност. Тялото и разумът му се изпълваха с някакви неясни възжелания.

Срещна я на шестия ден следобед в картинната галерия на малък музей.

Тя беше висока, гъвкава и изящна. Руси коси обграждаха прелестното и безметежно лице с пухкави красиви устни. Изглеждаше напълно потопена в някакъв свой неизвестен вътрешен свят — отделено островче от бушуващото наоколо човешко море. От нея сякаш духаше свеж и прохладен пролетен вятър и се чуваше нежната топлина на ласкав смях.

С една дума, тя беше възхитителна!

Той я настигна и я заговори. Тя се усмихна, но в тази усмивка нямаше онова открито предлагане, каквото му беше така привично. После тръгнаха заедно из галерията. Тя се смееше весело и когато го поглеждаше очите ѝ се изпълваха с топлина.

Научи, че се казва Мойра и е на деветнадесет години. Мимоходом получи множество други сведения, които, казано честно, не го интересуваха особено. Когато напуснаха галерията, се отправиха към парка и продължиха весело да бърбят.

Прейзинджър предложи да пийнат по нещо.

— Чудесно — съгласи се девойката, — но аз никога не съм вкусувала алкохол.

— Невероятно! — изуми се Прейзинджър.

— Но е истина — повтори тя.

Пийнаха по чашка и нито капка повече. Разговаряха за изкуство, книги, музика — за тези неща тя имаше солидни познания. Но когато преминаха на темите за любовта и плътските наслади, неосведомеността ѝ беше направо обезоръжаваща.

Обядваха заедно и дълго танцуваха в градината на небостъргача, който се издигаше високо над града. Те пристъпваха с непринудена простота и грация. Прейзинджър едва се сдържа, когато случайно се докосна до нейното лице и девойката доверчиво се притисна до него.

„Сдържаност — уговаряше се сам себе си, — сдържаност и търпение“.

Това беше тя, тази, която така дълго търсеше — но е рано, прекалено рано...

Те се любуваха на разхвърляните под тях градски светлини, дишаха свежия нощен въздух, а Прейзинджър се опияняваше от близостта ѝ.

— От моите прозорци гледката е още по-хубава — тихичко нашепна той. — Ние ще пуснем музика, ще пийнем малко вино...

— Да — каза усмихната тя, — сигурно ще бъде чудесно. Ще ми хареса, уверена съм.

От прозорците на апартамента му наистина се откриваше изумително зрелище. От блясъка и преливането на светлините дъхът направо спираше, музиката придобиваше нов смисъл, а виното — от най-добрите му запаси — поразяваше с възхитителния си цвят и превъзходен аромат. Те приказваха и тихо се смееха, после ги обхвана мълчание. Светлините помътняха и само пламъците на камината продължаваха да си играят.

Тя беше великолепна.

И едва после той разбра, че някой го беше изпреварил.

Следователно, Дяволът загуби и той сега е свободен. Тази мисъл го ласкаеше и приспиваше, докато беше опрял глава на гърдите ѝ.

* * *

На сутринта тя беше изчезнала. А Дяволът стоеше до прозореца и с нетърпение подмяташе абаносовото си бастунче.

Прейзинджър го видя и се засмя.

— Глупак! — викна той. — Провали се, уверявам те! Условиата по договора естествено не са изпълнени, но аз получих това което желяех.

Дяволът го изгледа втренчено. Смехът замря в гърлото на Прейзинджър.

— Е? Какво още искаш? Свърши се, отивай си! Сделката се провали!

— Не е съвсем така — произнесе Дяволът. — Дадох ти това, което искаше.

— Но формално условието не е изпълнено! — завика Прейзинджър. — Аз не бях първият! Друг човек преди мен...

И тогава Князът на Лъжците се разсмя така, че димящи сълзи заизскачаха от очите му.

— Ти ме наричаш глупак, мене — изсъска той. — Нима наистина си мислил, че мога да подчиня невинност, ако е безгрешна? Каква нелепост! Никога не бих успял да го направя. Разбира се, преди теб имаше друг — но дяволът си е дявол, а не човек!

И съпровождан от взрив от смях, той хвана Прейзинджър и право през стената го помъкна в преизподнята.

УИЛЯМ ТЕН

ОТ ЧИСТО ЧОВЕШКА ГЛЕДНА ТОЧКА

— Ама че път! И този отвратителен подъл дъжд ме заслепява така гадно! А и тази невероятна и глупава задача!

Така яростно ругаеше Джон Челенджър и, изглежда, думите му бяха предназначени единствено за запотеното стъкло, от което чистачките равномерно изтриваха капките вода. Той напрегнато се вираше в мътната гледка и се опитваше да разбере, докъде се простира разбитият селски път и откъде започва презрялата есенна растителност. Бавно движещите се по банкета хора явно бяха настроени кръвожадно, но мисълта, че ще трябва да завие по пресечка встрани и да върви по забравени и от Бога места, му беше непоносима. Дълбоко в душата си се надяваше до това да не се стигне.

Ама че задача му поставиха!

— Отиваш на лов за вампир и трябва да гледаш на това от чисто човешка гледна точка — нареди му Рендъл. — Всички останали агентства ще дават материали за селския бит и ще обсъждат средновековните суеверия в нашия атомен век. Какви глупаци само! Гледай да го избегнеш. Намери нещо оригинално и което да предизвика жал в обем три хиляди думи. Но с парите бъди нащрек — тези селски хитреци непременно ще поискат да измамят градския глупак.

И така, метна се на конвъртибъла и замина там, където дядо и баба бяха живели някога и където никой не разговаря с непознати, особено „сегинка“, където вампирът бе успял да „схруска“ трима души. Но никой няма дори да му каже имената на тези трима, а Рендъл ще го затрупа с телеграми, искайки поне някаква информация.

Той така и не бе успял да намери някоя бърлива селска глупачка, но в замяна на това с учудване откри пълната липса на мъже в цялата област.

Беше невероятно трудно да кара дори на втора скорост по този ужасен път, по който всеки друг не би помръднал от място.

Неравностите сериозно заплашваха да счупят ресорите. Челенджър изтри влагата от стъклото с носната си кърпа и започна да изпитва съжаление, че има само един чифт фарове — видимостта бе почти равна на нула.

Ето например, какво е това черно петно отпред? Може би още един ловец на вампири? Или някакъв звяр, прогонен от гъсталаците?

Господи!

Натисна рязко спирачките. Това беше момиче. Малко чернокосо момиче, обуто в сини джинси. Той свали стъклото на предната врата и показа главата си навън.

— Ей, малката! Да те закарам ли?

Погледът на момичето се плъзна по колата и се спря на мъжа. Тя се замисли. Подобна, произведена след войната разкошна кола, изглежда я учудваше и възхищаваше. Ще има за какво да говори на приятелките си. При това да се вози на кола, бе много по-приятно, отколкото да газии под дъжда в кал до колената.

Тя кимна, заобиколи внимателно колата отпред и се настани на дясната седалка.

— Благодаря, сър.

Сигурно ѝ беше страшно студено в намокрените дрехи, но тя стоически се стараеше да не го показва, което бе така характерно за селските жители.

А в очите ѝ имаше страх. Тя се сви на четири, опря ръце в колената си и се залепи до самата врата. Какво ли можеше така да изплаши това дребосъче?

Разбира се вампирът.

— Далечно ли отиваш? — ласкаво запита той.

— Не много, на около два километра отгук. Ето по този път там...

Тя посочи с пухкавичкото си пръстче през рамо.

Доста е пълничка, прецени той, по-пълна от децата на селските ратаи. И много по-красива. Но въпреки това на шестнадесет години ще се ожени за някой неграмотен селяк, ще се труди непрекъснато в дребното му стопанство и накрая ще се превърне в същото измъчено същество, като другите жени...

Той обърна колата и тръгна назад. Не бива да оставя това дете наред пътя! Отначало ще я откара у дома ѝ. Освен това не разчиташе

особено, че ще успее да вземе интервю от някой от тези мълчаливи фермери със заострени пръти в ръце и сребърни куршуми в дулата на ловните си пушки.

— С какво се занимават родителите ти? Отглеждат тютюн или памук?

— Те не успяха нищо да засадят. Ние неотдавна се преместихме тук.

— Така ли? — каза той. Но си беше вярно. Тя приказваше без характерния за местните жители акцент. А и видът ѝ беше по-благопристоен от повечето деца, с които беше се срещал тук. — Не е ли малко късно за разходка, малката ми? Твоите родители не се ли страхуват да те пускат сама толкова късно, когато наоколо броди вампир?

Момичето трепна.

— Аз... внимавам — отвърна накрая тя.

Ето ти на! Чисто човешка гледна точка за каквато приказваше Рендъл. Наплашено дете, а има достатъчно любопитство, за да преглътне страха и излезе на разходка в такава вечер. Той не знаеше още как да разположи нещата по местата им, но с непогрешимото си журналистическо чувство усещаше, че на дясната седалка се е свил източник на така нужната му информация.

— Ти знаеш ли, какво е това вампир?

Тя озадачено го изгледа, притвори очи и дълго разглежда ръцете си, докато подбираше нужните думи.

— Това... това... е нещо, някой, който се нуждае от хора за храна... — Последва стеснително мълчание. — Не е ли така, мистър?

Отговорът беше на място. Намери подход към доверието на дете — и ето ти свежа гледна точка, в която няма и примес от разпространените суеверия. Как само го каза: „... се нуждае от хора за храна“.

— Някои смятат, че вампирът е безсмъртен — продължи Челенджър, — всъщност не безсмъртен, а не умира, ако си набавя кръв от животни и хора. Единственият начин да се убие подобно чудовище е...

— Завийте наляво, сър — прекъсна го момичето.

Той се вмъкна в тясното отклонение на селския път. Разбутаните мокри клони зачукаха по стъклото, а листата с неприятен шум се

плъзгаха по покрива на колата. Журналистът с всички сили се опитваше да различава в слабата светлина на фаровете извиващите сред храстите коловози.

— Да, твоите родители, казано точно, започват на голо място... Та единственият начин да се убие вампир е да се застреля със сребърен куршум. Или да се пробучи с кол в сърцето и да се погребее в полунощ на някой кръстопът. Така се канят да постъпят местните хора, ако го хванат.

Зад него се раздадоха приглушени приплаквания. Той извърна глава.

— Какво ти става?

— Струва ми се, че е просто ужасно!

— Защо? Или мислиш, че е по-добре да го оставят жив?

Тя се замисли, после се усмихна и кимна.

— Да, живеј ти самият и дай на другите да живејат. Нали... Нали някои хора просто не могат нищо да направят със себе си. Бих искала да кажа — гласът на момичето стана по-уверен, — че ако човек е вампир, то той няма никаква вина за това.

— Правилно разсъждаваш, момичето ми. — Той отново се надигна да изучава това, което тук се смяташе за път. — Но има едно затруднение: ако вярваш в неща като вампирите, то е трудно да ги свържеш с нещо хубаво. Те представляват нещо много, много противно. Ето на, този вампир е убил три деца. Местните хора го ненавиждат и искат да го унищожат. Ако има подобни същества по света като вампирите, повтарям, ако има вампири по света и наистина вършат тези ужасни неща, които им се приписват, то аз съм съгласен, че е добър всеки начин, който може да ги довърши. Нали разбираш?

— Не! Не бива да се дупчат хора с колове!

Челенджър се разсмя.

— А нима аз казвам, че може? Лично аз не бих могъл да го направя. Но ако лично ме засегне, мисля, че ще мога да подавя отвращението си, когато часовникът бие дванадесет.

Той замълча и си отбеляза, че това дете е доста развито за обкръжението си. Изглежда, не е заразено със суеверията, а той му наприказва толкова много за черната магия. Това е грешка и трябва да я оправи веднага.

— Трудностите с подобни суеверия се крият в това, че повечето възрастни, които ги споделят, днес са се разсеяли по окръга, защото смятат, че именно тази вечер вампирът ще излезе на лов. А ще свърши всичко с това, че ще намерят някой скитник и ще го убият по този отвратителен начин, единствено защото той няма да каже нищо разбираемо, защо скита по нивята и полетата в подобна нощ.

Девојката мълчеше и мислеше. На Челенджър му харесваше сериозността ѝ. Момичето се чувстваше по-свободно и вече седеше не толкова далече от него. Интересно откъде децата са сигурни, че няма да им причиниш никаква вреда? Дори и селянчетата, а най-вече те. Може би защото те живеят в сравнение с другите по-близо до природата?

Като ѝ завоюва доверието, той повярва в себе си. Седмицата живот сред тези мълчаливи невежи, така приличащи си едни на друг в изразяване на високомерие спрямо него, го бе направила в известна степен нерешителен. А сега се почувства по-добре. Най-сетне намери това, което ще стане център на репортажа му.

Но трябваше да се опита още нещо — така да промени момичето и да я преобрази в типично селско дете, слабо и непристъпно, приказващо единствено на местния диалект.

Задачата на Рендъл ще бъде изпълнена!

Момичето се премести още по-близо до него, като почти го допираше. Бедното дете!

Топлото му тяло до известна степен смекчи студената мокрота на джинсите ѝ. Челенджър съжали, че колата няма парно. Пътят напълно се изгуби в преплетените храсти и изпопадалите дървета. Той спря и запали задните габарити.

— Тук ли живееш! Май по тези места хора не са стъпвали от години!

Местността изглеждаше мрачна и изоставена.

— Да, наистина живея тук, сър — прозвуча право в ухото му тъничкото гласче. — Ей там, в онази къщичка.

— Къде? — той почисти с кърпа стъклото и примижа. — Не виждам никаква къща.

— Там — дебеличката ѝ ръчичка се повдигна и посочи тъмнината. — Ето там...

— Нищо не виждам...

И изведнъж с крайчеца на окото си случайно забеляза, че дланта
й е покрита с блестящи сиви косми.

Колко странно.

Покрита с блестящи сиви косми!

Дланта й!

А какви бяха формите на зъбите й?

Той поиска да се вгледа...

Но не успя.

Защото тези зъби се забиха в неговото гърло...

ИВАН ВАЗОВ

ПОСЛЕДНИЯТ ДЕН НА ХХ ВЕК

Младият още цар Иван беше се поправил вече от своята простуда, която го бе задържала няколко дена в двореца. Днес се усещаше бодър и добре. Зимният ден беше особено мек, без слънце и заоблачен, но топъл. Царят отвори за малко прозореца, за да поеме чист въздух отвън. Той гълташе с удоволствие живителните му струи и погледът му бягаше през големите ясени и акации на Градската градина по пространната столица, с покриви, побелели от сняг, отдето се дигаха в небето безбройни кули и високи сводове на дворци и държавни учреждения и кръстове от черкови. Най-близо се издигаше монументалната сграда на Народния театър.

На вратата на кабинета се почука почтително. Царят се издигна. Адютантът му, генерал Шанов, влезна и съобщи:

— Ваше величество, охридския управител пита ще ли благоволите да го приемете? Също и другите.

— Ах, добре, нека влезе в приемний салон. Поради болестта си аз ги заставих да чакат няколко дена...

Царят затвори прозореца, облече си официалната дреха и се спря при писалищния стол, дето лежаха куп книжа, вестници и депеша, и взе да дочита нещо. Зад него, сериозен, гледаше из голямата си златна рамка внушителния образ на цар Фердинанда I. По стените на кабинета, облечени с великолепно цветни пиротски килими, висяха други големи портрети, тоже в златни кръжила на членове от фамилията, работа на знаменити български живописци. Между образите особено жив стоеше образа на баща му, Бориса I, със своето изразително, но благо, белобрадо лице, озарено от умни сини очи. Царят остави депешата и се приближи до апарата на стената (фоноскопа), натисна нещо и той издрънка. След една минута апарата сам издрънка. Царят тогава си приближи устата до тръбата, а с очите, като гледаше в едно стъкло над нея, извика:

— А, Константине, добър ден!

От апарата излезе ясен глас:

— Добър ден, тате. Не те питам поправи ли се; виждам по лицето ти, че си бодър сега. Какво има да ми заповядаш?

Царят отговори:

— Добре съм. Напусни Одрин и ела тая вечер да изпратим заедно векът. Имаш на разположение цели два часа. Трябва да ми доложиш лично за въпроса... Аз мисля обаче, че мъчнотиите са изгладени...

— Да, изгладиха се щастливо. Но аз се обещах на великия княз Александра да бъде тая вечер в Цариград.

— Защо?

— Покани ме и аз обещах да присъствувам заедно с него на бдението в „Света София“ и после на гощавката в Александровския дворец на Босфора.

— Тогава дръж си думата, синко. Поздрави великия княз и великата княгиня. Изпратете двадесетия век радостно, както и ний тука ще го изпратим. Той беше щастлив век за славянството.

След малко царят приемаше в салона охридския управител и изслушваше устния му доклад по произшествията, извикани на най-южната граница на България от албанските немирници, под воеводството на безпокойния Иренк Мивош.

Дадоха се после аудиенции на английския посланик, на новоназначения от Екзархията Нишки митрополит, бивший Сливенски архиепископ, на адмирала на българската флота, която се бе прибрала в Кавала, подир маневрите си по Бяло море заедно с руската; на сръбския посланик, който наскоро се бе завърнал от Рагуза, станала зимна резиденция на негово величество сръбския крал, който предпочиташе да живее в новите си далматински владения. Последния приет беше представителя на Испанската република.

Цар Иван се завърна в кабинета поуморен от тия приеми. Той бутна електрическия звънец и влезе дворцовия маршал.

— Славомире, моля, кажете да ми запретнат каляската; искам да се поразходя... Лекарят ми разреши. Приготовленията за тазвечерният прием, както и за бала, стават ли? Нека бъде бляскаво.

— Да, господарю.

— Какво прави царицата? Върна ли се?

— Върна се. Ходила е лично да раздава помощи на бедните.

— Прекрасно. По доброта, сърдечност и по благодат тя наумява баба ми... Попитай я желае ли да ме придружи.

И царят погледна към портрета на жена си, тип на истинска красива рускиня, изписана в носията, идеализирана, на кюстендилска селянка, обезателният дамски костюм при дворецовите тържества.

След малко адютантът яви, че царицата е поуморена и се извинява. Царят слезна долу. На дворецовата порта чакаше каляската с два черни жребеца, дар от султана, живуц сега в Коня. Но той, като видя колко е хубаво времето, отказа да се вози и тръгна пеш из разкошната с богати здания и къщи улица „Цар Освободител“. Непоследван от никой телохранител, облечен просто, царят отвръщаше усмихнато поздравите на минавачите. Той мина покрай остарялото, почерняло от времето здание на Военния клуб, мина край Народното събрание и величавий бронзов паметник на императора Александра II, дето се срещна и приказва няколко минути с прочутия по подвизите си във войната през 1972 г. генерал Шайханов, после мина из алеята на акациите, между два реда дворци, край величественото здание на университета и по-нататък — на сената и на министерството на мореплаването, срещайки се с върволяци граждани и гражданки, излезли също да се порадват на хубавия зимен ден. Той срещаше изражение на искрена любов и дълбока почит във всичките лица. Отвъд Орловия мост той се размина с малките князове, които яздеха на новоизобретения инструмент „флигт-вег“ (един вид велосипед, движен от каучукови крила). Царят се поумори, извърна се и даде знак на каляската, която го следеше отдалеко, качи се и потегли край столетната гора на Борисовия парк, обезлистен сега, покрит със сняг и пуст с мълчаливите си мраморни статуи на богини и дриади. Отляво хубавите трикатни здания, дворци и вили се простираха на два километра далеко. От висотата, дето се свърши парка, той хвърли поглед назад въз безкрайната с 350-хилядното си население столица, гърмяща като море, дето десетки високи фабрични комини изхвърляха черни стълпове пушек и замъгляваха атмосферата ѝ. Няколко шопа из пътя, облечени чисто и спретнато, с лица здрави, умни и вчеловечени, както бяха всичките сега, привлякоха вниманието му и той приказва с тях за поминъка им и живота им; по обичая си, той правеше това, желающ лично да опознае нуждите на любимия си народ. Няколко време той се любовва на града, станал център на богатството, светлина

и култура за обширното царство. На юг Витоша се белееше величествена и на гърба ѝ, зад Резнъовете, се забелязваше кубето на приоблачната гостилница „Кръгзор“, посещавана лете от туристи из цяла Европа, додето се отиваше от Драгалевци по зъбчеста железница. Силни чувства изпитваше царят сега. През ума му минаваха ред произшествия и велики преврати, ознаменували предидущите царствования и неговото през ХХ век, а неговият поглед сякаш се впиваше в бъдещето, като да иска да види тайните, които то криеше в дълбокият си мрак...

Когато царят се завърна, беше вече късно. Той влезе в дворецът, цял блеснал от светлини, дето щеше тая вечер да се посреща радостно новия ХХІ век.

30 дек. 1899 год.

Издание:

Мечът на осмоглавия. Майсторска фантастика

Алманах за остросюжетна литература SF Трилър № 28

Съставители: Красномир Крачунов, Веселин Рунев

ИГ „Неохрон“ (Пловдив) и ИК „Орфия“ (София), 1997

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.